

WATER

[water barstensvol waardevolle grondstoffen; water barstensvol waardevolle grondstoffen](#)

water barstensvol waardevolle grondstoffen Het riool? Grote kans dat je denkt aan poep, pies en andere viezigheid. Maar rioolwater zit ook barstensvol waardevolle grondstoffen. Van fosfaat, vivianiet, cellulose, Caleyda, Kaumera tot (bijna) schoon water.

Noordhollands Dagblad | 13-05-2024 | 1110 woorden | pagina 10

[Naar boven](#)

[Klacht in Brussel over Nederlandse aanpak landbouwgif in drinkwatergebieden](#)

Milieuorganisatie Natuur & Milieu heeft bij de Europese Commissie een klacht over Nederland ingediend over het gebruik van landbouwgif in drinkwater- en natuurgebieden. Een derde van de drinkwatergebieden bevat meer giftige bestrijdingsmiddelen dan is toegestaan, zegt de organisatie na eigen onde...

nos.nl (online) | 11-05-2024 13:12 | 294 woorden

[Naar boven](#)

H2O EN WATERFORUM

[Natuurladder voor alle infra bouwprojectteams digitaal toegankelijk via Deltaplan Biodiversiteitsherstel](#)

De Natuurladder is vanaf vandaag digitaal voor iedereen in de bouw benaderbaar en inzetbaar op bouwprojectteams. De Natuurladder is door de initiatiefnemers ████████ en Dura Vermeer verder uitgebouwd met de infranatuurpartijen Witteveen+Bos, Sweco, Vlinderstichting en Strukton.

waterforum.net (online) | 13-05-2024 10:29 | 443 woorden

Het einde van de landaanwinning in Nederland?

Sinds kort is landaanwinning in het Markermeer niet meer toegestaan. J vat de argumenten in zijn eigen woorden in bijgaand opiniestuk samen en gaat daar tegenin. Vergroot als overheid niet de paniek over de klimaatverandering, maar werk aan betrouwbare waterinfrastructuur.

waterforum.net (online) | 13-05-2024 09:05 | 1030 woorden

“Handreiking bovenregionale stresstesten wateroverlast”™ beschikbaar op het Kennisportaal Klimaatadaptatie!

De overstromingen in Limburg maakten het dwingend duidelijk: sommige aspecten van klimaatadaptatie moet je regio-overstijgend aanpakken. Een aantal van onze collega’s heeft daarom hard gewerkt aan het opstellen van de “Handreiking bovenregionale stresstesten wateroverlast”™ en het opzetten van de ...

waterforum.net (online) | 13-05-2024 11:43 | 136 woorden

Europees Parlement stemt voor strenger beleid op vervuilende chemische stoffen

Op 24 april stemde het Europees Parlement voor het herzien van de lijsten van verontreinigende stoffen, om vervuiling van grond- en oppervlaktewater tegen te gaan en Europese waterkwaliteitsstandaarden te verbeteren. In het voorstel van de Europese Commissie wordt onder andere PFAS toegevoegd aan...

waterforum.net (online) | 13-05-2024 11:31 | 317 woorden

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: ANP360+ <[redacted]@anp.nl>
Verzonden: 14-03-2024 12:53
Aan: [redacted]@anp.nl
Onderwerp: Nieuwsbrief HHNK 14-03-2024

hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier

Nieuwsbrief HHNK

14 maart 2024

Deze nieuwsbrief is voor strikt persoonlijk gebruik en voor u geselecteerd door- en/of in opdracht van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier - HHNK. Dit overzicht en de artikelen waarnaar verwezen wordt in dit overzicht mogen op geen enkele wijze worden verveelvoudigd of openbaar worden gemaakt, bijvoorbeeld door middel van (elektronisch) doorsturen of het maken van (foto)kopieën, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de betreffende uitgever(s). © 2023

HOOGHEEMRAADSCHAP HOLLANDS NOORDERKWARTIER

Waterschap onderzoekt herkomst van giftig dinoterb in Noord-Hollandse

[redacted] minuten geleden · Aangepast 8 minuten geleden · Door: NH Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier doet onderzoek naar de herkomst van het landbouwgif dinoterb, dat op meerdere plekken in de provincie is aangetroffen. Dinoterb, dat als onkruidbestrijder op de markt kwam, is al sinds 1998 ...

nhnieuws.nl (online) | 14-03-2024 09:09 | 314 woorden

[Naar boven](#)

Dinoterb: Waterschap wil niemand met de vinger wijzen

Inderdaad is er op verschillende plekken in Noord-Holland in het oppervlaktewater de verboden herbicide dinoterb opgedoken. Dat bevestigde het Hoogheemraadschap Noorderkwartier dinsdag. Dat doet het waterschap in reactie op de ruchtbaarheid die actiegroep MOB hier sinds februari aan geeft, en wer...

binnenlandsbestuur.nl (online) | 14-03-2024 11:31 | 328 woorden

Waterschap gaat herkomst bestrijdingsmiddel dinoterb onderzoeken

Hoogheemraadschap Hollands Waterkwartier gaat onderzoeken wat de bron is van het onkruidbestrijdingsmiddel dinoterb dat recent in oppervlaktewater in delen van de regio is aangetroffen. Het middel is sinds 1998 verboden. © Nieuwe Oogst Dat laat het Noord-Hollandse waterschap weten in reactie op v...

nieuweoogst.nu (online) | 14-03-2024 10:43 | 220 woorden

[Naar boven](#)

Hoge concentraties van verboden landbouwgif aangetroffen in oppervlaktewater Noord-Holland

338 TCF vendor(s) and 41 ad partner(s), or used specifically by this site or app. Op meerdere plekken in de provincie Noord-Holland is het gevaarlijke landbouwgif dinoterb in relatief hoge concentraties aangetroffen in het oppervlaktewater, meldt milieuorganisatie Mobilisation for the Environment...

welingelichtekringen.nl (online) | 14-03-2024 09:43 | 290 woorden

[Naar boven](#)

Persleidingproject bereikt volgende fase

Persleidingproject bereikt volgende fase Fase 2 van het project langs de Zeddeweg, ter hoogte van de verkeerslichten, is gestart. Deze werkzaamheden maken deel uit van de aanleg van de nieuwe Persleiding Volendam, een belangrijke infrastructuurverbetering in het rioolsysteem van het dorp.

Nieuw-Volendam.nl (online) | 13-03-2024 02:00 | 60 woorden

[Naar boven](#)

Waterschap onderzoekt herkomst landbouwgif in Noord-Holland

Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier doet onderzoek naar de herkomst van een landbouwgif dat al sinds 1998 is verboden, maar dat toch is aangetroffen in het oppervlaktewater in delen van de regio. Dat meldt het schap, verantwoordelijk voor het waterbeheer in het noorden van Noord-Hollan...

trouw.nl | 14-03-2024 | 335 woorden

[Naar boven](#)

Nieuw onderzoek naar herkomst dinoterb

Noordkop â€“ Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier is een nieuw onderzoek gestart naar de herkomst van landbouwgif dinoterb, dat al sinds 1998 is verboden. Dat meldt de NOS. Recent meldde milieuorganisatie Mobilisation for the Environment (MOB) dat het verboden middel dinoterb op tal van p...

regionoordkop.nl (online) | 14-03-2024 12:21 | 307 woorden

[Naar boven](#)

Meer zand voor het strand van Texel Zuidwest

11 maart 2024 â€“ Rijkswaterstaat werkt van maart tot en met mei 2024 aan het onderhoud van het strand van Texel Zuidwest. Baggerschepen brengen 810.000 m zand aan op het strand, tussen strandpaal 9 en 12. Hiermee blijft de kustlijn op zijn plaats en het eiland goed beschermd tegen de zee.

civieletechniek.net (online) | 14-03-2024 12:11 | 280 woorden

[Naar boven](#)

De nacht van NTR Wetenschap

NPO Radio1 journaal item over dinoterb in NH van 0:00:51 seconden tot 0:01:18 minuut.

NPO Radio1 (online) | 14-03-2024 02:00 | 19 woorden

[Naar boven](#)

en ter plekke: Kankerverwekkend landbouwgif leidt tot grote ophef in Noord-Holland

Milieuorganisatie MOB diende deze week een handhavingsverzoek in bij het waterschap Hollands Noorderkwartier, nadat ze in verschillende gebieden in Noord-Holland alarmerend hoge waarden van dinoterb aantreffen. Dinoterb is een sinds 1998 verboden onkruidbestrijder, die risico's met zich meebrengt...

NPOradio1 (online) | 10-03-2024 02:00 | 114 woorden

[Naar boven](#)

Bollenteelt vals beschuldigd? "Dinoterb nooit geleverd aan de bollensector"

Milieuorganisatie MOB diende vorige week een handhavingsverzoek in bij het waterschap Hollands Noorderkwartier, nadat ze in verschillende gebieden in Noord-Holland alarmerend hoge waarden van dinoterb aantreffen. Dinoterb is een sinds 1998 verboden onkruidbestrijder, die risico's met zich meebrengt...

Bloemen Planten nieuws (online) | 13-03-2024 02:00 | 51 woorden

[Naar boven](#)

WATER

Landbouwgif in Noord-Hollands water: onderzoek ingesteld

Het waterschap in Noord-Holland heeft een onderzoek ingesteld na de vondst van landbouwgif in de provincie. Onduidelijk is nog hoe, waarom of wanneer het gif in het water terecht is gekomen, maar het gaat om een middel dat al sinds 1998 verboden is. Vorige maand meldde milieuorganisatie Mobilisat...

rtlnieuws.nl (online) | 14-03-2024 04:45 | 273 woorden

[Naar boven](#)

Euwenlang was de Bangert de 'Betuwe van West-Friesland'

2 minuten geleden · Door: [REDACTED] In het programma 'Gebruikte Stenen' gaat NH langs bij bijzonder industrieel erfgoed met een eigen verhaal. Deze week uitgelicht: het oude tuindersbedrijf van de familie Balk uit Blokker, veilinggebouw 'Op Hoop van Zegen' en het gemaal Oosterpolder in Hoorn.

nhnieuws.nl (online) | 14-03-2024 10:03 | 576 woorden

[Naar boven](#)

Iets minder NV-gebieden bij gebruik recentere data

Bij twee waterschappen zou het gebruik van actuelere data over de bijdrage van de landbouw op de waterkwaliteit leiden tot minder Nutriënten Verontreinigde gebieden. Dat blijkt uit een rondgang langs waterschappen. In het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht zouden er bij het gebruik van actuelere ge...

Boerderij.nl (online) | 12-03-2024 02:00 | 85 woorden

[Naar boven](#)

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: 18-03-2024 12:23
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: Nieuwsbrief HHNK 18-03-2024

Nieuwsbrief HHNK

18 maart 2024

Deze nieuwsbrief is voor strikt persoonlijk gebruik en voor u geselecteerd door- en/of in opdracht van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier - HHNK. Dit overzicht en de artikelen waarnaar verwezen wordt in dit overzicht mogen op geen enkele wijze worden veelevoudigd of openbaar worden gemaakt, bijvoorbeeld door middel van (elektronisch) doorsturen of het maken van (foto)kopieën, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de betreffende uitgever(s). © 2023

HOOGHEEMRAADSCHAP HOLLANDS NOORDERKWARTIER

[Fracties Schager raad willen meer controles bij bollentelers](#)

Schagen De fracties van GroenLinks en D66 in de Schager gemeenteraad willen dat burgemeester en wethouders bij de toezichthouder Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA) gaat aandringen op meer controles in de bloembollensector. Volgens schriftelijke vragen van GroenLinks zou dat nodig zijn ...

Noordhollands Dagblad | 18-03-2024 | 179 woorden | pagina 2

[Naar boven](#)

['Milieuclub framet sector'; dinoterb CAV: Bollentelers hebben zelfs nog nooit van het middel gehoord](#)

dinoterb CAV: Bollentelers hebben zelfs nog nooit van het middel gehoord De bloembollensector wordt onterecht beschuldigd door de milieuclub 'Mobilisation for the Environment' (MOB). „De kwekers worden geframed door hen te koppelen aan een al jarenlang verboden bestrijdingsmiddel dat ze - zelfs ...

Noordhollands Dagblad | 18-03-2024 | 645 woorden | pagina 1

[Huisje voor huisje achter trekker door de stad](#)

Bij een gewoon huis zou het nooit lukken, bij een tiny house kan het wel. Het Alkmaarse tiny house dorpje is dit weekend over gegaan naar de nieuwe stek bij de Zeswielen, hemelsbreed ongeveer een kilometer verderop. Huisje voor huisje ging achter de trekker door de stad.

Noordhollands Dagblad | 18-03-2024 | 405 woorden | pagina 3

[■ Hetty Klavers over duurzame waterpolitiek](#)

Over de aflevering Nederland staat voor een aantal grote opgaven op het gebied van haar eigen waterbeheer. Welke rol vervullen de waterschappen in het efficiënt aanpakken van die opgaven, en hoeveel invloed heb je als ■ op het Nederlandse waterbeleid? Te gast is Hetty Klavers, ■ v...

bnr.nl (online) | 18-03-2024 06:03 | 112 woorden

[Schade door ganzen bestaat helemaal niet](#)

Martha de Boer van de BBB-fractie in het hoogheemraadschap spuwt op de Opiniepagina haar gal over de schade die de vele wilde ganzen aan de boeren zouden toebrengen. Haar mening is in alle opzichten bezijden de waarheid. Alle wilde ganzensoorten zijn in Nederland beschermd.

Noordhollands Dagblad | 16-03-2024 | 505 woorden | pagina 15

[Wethouder heeft geen geruststellende boodschap over werkzaamheden A7: 'Lieve mensen, het is een bak ellende'](#)

De wegen in de gemeente Waterland krijgen het de komende maanden zwaar te verduren en daar is weinig aan te doen, is de ontnuchterende conclusie van Rijkswaterstaat en de gemeente Waterland tijdens een informatieavond voor bewoners in de Broekerkerk. Die maken zich vooral druk over sluipverkeer o...

groot-waterland.nl (online) | 15-03-2024 16:17 | 97 woorden

[Naar boven](#)

[Hoogheemraadschap onderzoekt vondst sinds 1998 verboden middel](#)

Uit metingen van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier blijkt dat op meerdere plaatsen in Noord-Holland de stof Dinoterb is aangetroffen. Dit leidde de afgelopen tijd tot veel vragen. Het is onbekend hoe, wanneer en waarom deze stof in het oppervlaktewater terecht is gekomen.

bpnieuws.nl (online) | 15-03-2024 11:49 | 238 woorden

[Naar boven](#)

[GroenLinks bezorgd over landbouwgif Dinoterb in Teylingen](#)

Teylingen â€“ GroenLinks heeft donderdagavond hun zorgen uitgesproken over het middel Dinoterb tijdens de gemeenteraad van Teylingen. Dit naar aanleiding van een artikel in Volkskrant waarin het landbouwgif in Noord-Hollands oppervlaktewater in bollengebied is gevonden.

bollenstreekomroep.nl (online) | 15-03-2024 11:35 | 222 woorden

[Naar boven](#)

[Waar komt het giftige dinoterb vandaan? Waterschap start onderzoek](#)

Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier doet onderzoek naar de herkomst van het landbouwgif dinoterb, dat op meerdere plekken in de provincie is aangetroffen.

 van milieuorganisatie MOB noemt het "een onderzoek voor de bÃ¼hne".

WEEFF (online) | 14-03-2024 02:00 | 43 woorden

[Naar boven](#)

Waar komt landbouwgif in Noord-Holland vandaan?

Waar komt landbouwgif in Noord-Holland vandaan? 'Altijd wel een hufter die illegaal middel gebruikt. Maar dat kan met deze hoge waardes niet.' Hoe is het mogelijk dat het landbouwgif dinoterb, dat al sinds 1998 verboden is, nog steeds wordt aangetroffen in het oppervlaktewater rond bloembollenoor...

Stichting JAS (online) | 16-03-2024 02:00 | 83 woorden

[Naar boven](#)

WATER

Waterschappen: Water heeft strenge regels en aanpak van vervuiling nodig

Met het pamflet Water in actie vragen de Unie van Waterschappen en de Vereniging van waterbedrijven Vewin samen om aandacht en ruimte voor schoon water en genoeg drinkwater. "We zuiveren al zo ontzettend veel." Het gebruik en belang van water moet in strengere regels worden vastgelegd door het ni...

trouw.nl | 17-03-2024 | 1134 woorden

[Naar boven](#)

[Drinkwaterbedrijven tegen nieuw kabinet: help met aanpak watervervuiling](#)

Waterschappen en drinkwaterbedrijven doen een dringend beroep aan een nieuw kabinet om de watervervuiling in Nederland aan te pakken. De organisaties worstelen met de hoeveelheid schadelijke stoffen in het water en willen dat er desnoods een wettelijk verbod komt op schadelijke stoffen, zo schrij...

nos.nl (online) | 18-03-2024 10:15 | 400 woorden

[Naar boven](#)

['Overlast regen accepteren'; interview Recreatieschapdirecteur Karel Schoenaker wil schade in toekomst beperken](#)

interview Recreatieschapdirecteur Karel Schoenaker wil schade in toekomst beperken
De overvloedige regenval zorgde er eind 2023 en begin 2024 voor dat de buitendijkse recreatiegebieden het Nesbos in Wervershoof en de Uiterdijk in Schellinkhout onder water liepen.

Noordhollands Dagblad | 18-03-2024 | 556 woorden | pagina 1

[Naar boven](#)

[Er zit vaart in de bruggenbouw naar het Hoornse stadsstrand](#)

Er zijn nogal wat bruggenbouwers op en onderaan de Westerdijk actief. De bouw van de bruggen naar het Hoornse stadsstrand lag even stil, maar nu is er volop bedrijvigheid. De werkzaamheden aan de drie bruggen die de Westerdijk verbinden met het stadsstrand lagen een tijdje stil in verband met een...

noordhollandsdagblad.nl | 15-03-2024 | 362 woorden

[Naar boven](#)

[Gemalen draaien overuren voor onze droge voeten, tÃ³ch krijgen waterschappen tik op vingers](#)

Veel gemalen draaiden overuren in de hoogwaterperiode, waardoor inwoners droge voeten hielden. Maar in plaats van een bos bloemen kregen waterschappen een waarschuwing van de netbeheerder. Want al dat pompen kostte veel extra stroom. „We zijn behoorlijk verbaasd.

ad.nl | 15-03-2024 | 841 woorden

[Naar boven](#)

H2O EN WATERFORUM

[H2O Waternetwerk gebruikt cookies om de beste en meest relevante content te kunnen bieden.](#)

Foto /Pix4free De Unie van Waterschappen en Vewin, de koepel van drinkwaterbedrijven, presenteren een gezamenlijke oproep aan het komende kabinet: „Water in actie“™. De organisaties vragen meer regie van het Rijk (en financiële afspraken) en bieden samenwerking aan, bijvoorbeeld op he...

h2owaternetwerk.nl (online) | 18-03-2024 10:23 | 341 woorden

[Naar boven](#)

[Delfland onderzoekt lachgas op zuivering Nieuwe Waterweg](#)

De komende vier jaar kunnen de waterschappen met een subsidie van het rijk aan de slag om de uitstoot van lachgas op rioolwaterzuiveringsinstallaties te reduceren, zo werd eind vorig jaar bekend. Het Hoogheemraadschap van Delfland begint als een van de eerste met onderzoek op de awzi Nieuwe Water...

h2owaternetwerk.nl (online) | 15-03-2024 14:57 | 400 woorden

[Naar boven](#)

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: 22-04-2024 14:01
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: Nieuwsbrief HHNK 22-04-2024

Nieuwsbrief HHNK

22 april 2024

Deze nieuwsbrief is voor strikt persoonlijk gebruik en voor u geselecteerd door- en/of in opdracht van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier - HHNK. Dit overzicht en de artikelen waarnaar verwezen wordt in dit overzicht mogen op geen enkele wijze worden verveelvoudigd of openbaar worden gemaakt, bijvoorbeeld door middel van (elektronisch) doorsturen of het maken van (foto)kopieën, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de betreffende uitgever(s). © 2024

HOOGHEEMRAADSCHAP HOLLANDS NOORDERKWARTIER

[Ik verheug me er nu al op om hier van Hoorn naar Amsterdam te fietsen: dijkwerkzaamheden langs Markermeer vertrouwd beeld tussen Schardam en Uitdam; reportage Dijkwerkzaamheden zijn inmiddels vertrouwd beeld tussen Schardam en Uitdam](#)

Het verstevigen van de Markermeerdijk tussen Hoorn en Amsterdam is een klus van de lange adem. Omwonenden weten niet beter of achter bouwhekken zijn werklui in fluorescerende kleding in de weer met zand. Hier en daar zal dat nog wel even zo blijven, maar sommige delen naderen voltooiing.

noordhollandsdagblad.nl | 20-04-2024 | 1211 woorden

[Naar boven](#)

[GroenLinks Hoorn wil snel duidelijkheid over vervuiling](#)

Hoorn De gemeenteraadsfractie van GroenLinks in Hoorn is 'boos en teleurgesteld' over het feit dat op verschillende plekken grond en oppervlaktewater in Noord-Holland

zijn verontreinigd met onder meer de chemische stof PFAS en het illegale kankerverwekkende landbouwgif dinoterb.

Noordhollands Dagblad | 20-04-2024 | 427 woorden | pagina 4

[Naar boven](#)

[Provincie Noord-Holland controleert op PFAS in aangewezen zwemwaterlocaties](#)

De Provincie NH gaat bij 46 van de 151 aangewezen zwemwaterlocaties metingen naar PFAS laat uitvoeren door de drie waterschappen, waaronder het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) die onder meer voor schoon en gezond oppervlaktewater in onze regio verantwoordelijk is.

bodemnieuws.nl (online) | 19-04-2024 15:11 | 68 woorden

[Naar boven](#)

[Vondsten verboden bestrijdingsmiddelen Noord-Holland: bewijzen voor laboratoriumfouten stapelen zich op](#)

De vondst van de verboden bestrijdingsmiddelen dinoterb en fenchloorfos in Noord-Holland doet veel stof opwaaien. Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) laat de herkomst van dinoterb onderzoeken. Voordat dit onderzoek in gang werd gezet, bracht HHNK al naar buiten dat de meetdata corre...

Stichting Agrifacts (online) | 22-04-2024 02:00 | 77 woorden

[Naar boven](#)

[Formerende vier praten weer verder â€œ Opnieuw spannende week verwacht](#)

De informateurs hebben voor vandaag de vier partijleiders gezamenlijk uitgenodigd Timmermans (GL-PvdA): 'Ze kunnen ons land niet eindeloos aan het lijntje houden' Wilders wil aangifte doen tegen Timmermans, maar die ontkent te hebben opgeroepen tot geweld Goedemorgen, week 22 van de formatie begi...

nos.nl (online) | 22-04-2024 09:11 | 306 woorden

[Naar boven](#)

WATER

[Europa warmt bijna twee keer sneller op dan mondiaal gemiddelde](#)

De gemiddelde temperaturen van de afgelopen vijf jaar lagen in Europa 2,3 graad Celsius hoger dan voor de Industriële Revolutie. Mondiaal lagen die temperaturen 1,3 graad hoger. De afgelopen tien maanden waren alle de warmste ooit gemeten. Europa is het snelst opwarmende continent ter wereld en d...

nrc.nl | 22-04-2024 | 460 woorden

[Naar boven](#)

[Hittegolven, bosbranden, overstromingen: steeds meer weersextremen in Europa](#)

Vorig jaar behoorde tot de warmste jaren ooit gemeten in Europa. Er was sprake van extreme weersomstandigheden en contrasten, met enerzijds hittegolven, droogte en bosbranden, en anderzijds op grote schaal overstromingen. Toch is er ook hoopvol nieuws.

rtlnieuws.nl (online) | 22-04-2024 04:27 | 748 woorden

[Naar boven](#)

[Bij netcongestie krijgen waterschappen en drinkwaterbedrijven krijgen voorrang bij toewijzen elektriciteit](#)

De waterschappen krijgen bij de toewijzing van elektriciteit een hogere prioriteit. Dit vloeit voort uit de aanpassing van de Netcode elektriciteit door de Autoriteit Consument & Markt. De autoriteit heeft in reactie op de toenemende problemen door netcongestie besloten dat grootverbruikers met e...

h2owaternetwerk.nl (online) | 21-04-2024 08:26 | 361 woorden

[Naar boven](#)

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: 26-02-2024 12:05
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: Nieuwsbrief HHNK 26-02-2024

Nieuwsbrief HHNK

26 februari 2024

Deze nieuwsbrief is voor strikt persoonlijk gebruik en voor u geselecteerd door- en/of in opdracht van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier - HHNK. Dit overzicht en de artikelen waarnaar verwezen wordt in dit overzicht mogen op geen enkele wijze worden verveelvoudigd of openbaar worden gemaakt, bijvoorbeeld door middel van (elektronisch) doorsturen of het maken van (foto)kopieën, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de betreffende uitgever(s). © 2023

HOOGHEEMRAADSCHAP HOLLANDS NOORDERKWARTIER

[Natuurlijke vijver ontstaan naast Kattenberg in Heilooërbos in Heiloo](#) [\[FOTO'S & VIDEO\]](#)

In het Heilooërbos in Heiloo is er naast de Kattenberg door de vele neerslag een natuurlijke vijver ontstaan. Daar waar vorige week nog gewoon gewandeld kon worden over de paden, zijn die nu overstroomd. Het bankje dat geplaatst is, is daardoor onbereikbaar geworden.

beatfm.nl (online) | 26-02-2024 07:11 | 133 woorden

[Naar boven](#)

[Plan voor zonnepark met 1.764 panelen bij rioolwaterzuivering](#)

Den Helder Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier wil een zonnepark met ongeveer 1.764 zonnepanelen aanleggen bij de rioolwaterzuiveringsinstallatie aan de Oostoeverweg in Den Helder. Een onbebouwd stuk land naast de rioolwaterzuivering (rwzi) van ongeveer een halve hectare is de plek die...

Noordhollands Dagblad | 24-02-2024 | 168 woorden | pagina 2

[Naar boven](#)

[Activist eist schoner polderwater; milieu](#)

milieu [redacted] vraagt het waterschap op te treden tegen vervuiling in sloten polder De Drieban in Venhuizen. 1, 8-9

Noordhollands Dagblad | 23-02-2024 | 25 woorden | pagina 1

[Naar boven](#)

['Verboden middel in bloembollenpolder'; natuur Milieuactivist eist actie tegen gif in sloten](#)

natuur Milieuactivist eist actie tegen gif in sloten Het oppervlaktewater van polder De Drieban in Venhuizen bevat al jaren te hoge concentraties gewasbeschermingsmiddelen. Milieuactivist [redacted] eist nu dat het schap hiertegen optreedt. Venhuizen Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwart...

Noordhollands Dagblad | 24-02-2024 | 623 woorden | pagina 10

[Naar boven](#)

['Als er niets verandert komt einde bedrijven'; interview Activist en agrarisch voorman over vervuild water in De Drieban](#)

interview Activist en agrarisch voorman over vervuild water in De Drieban Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier is er al langer van doordrongen dat er iets moet gebeuren aan de te hoge concentraties giftige stoffen in de Driebanpolder van Venhuizen.

Noordhollands Dagblad | 23-02-2024 | 1520 woorden | pagina 8

[Naar boven](#)

[Kankerverwekkende dinoterb aangetroffen in polderwater Venhuizen, milieugroep MOB eist actie](#)

12 minuten geleden · Door [redacted] Dinoterb, een giftige en kankerverwekkende onkruidbestrijder, is aangetroffen in het polderwater van

Venhuizen. En dat terwijl het middel sinds 1998 in de Europese Unie is verboden. Milieugroep Mobilisation for the Environment (MOB) eist dat het hooghee...

nhnieuws.nl (online) | 23-02-2024 18:13 | 856 woorden

[Naar boven](#)

[Liet RWS steken vallen?; watersnood Onafhankelijk onderzoek naar rol Rijkswaterstaat bij overstroming Markermeer](#)

watersnood Onafhankelijk onderzoek naar rol Rijkswaterstaat bij overstroming Markermeer Onderzoeksbureau Berenschot gaat onafhankelijk onderzoek doen naar de rol van Rijkswaterstaat (RWS) voor en tijdens de watersnood rond het Markermeer begin januari.

Noordhollands Dagblad | 23-02-2024 | 611 woorden | pagina 1

[Naar boven](#)

['Het was geen hobby meer, maar leek werk'; reportage Familie Kockx verlaat na eeuw het strand](#)

reportage Familie [REDACTED] verlaat na eeuw het strand Beachrestaurant 'Zeepaardje' is niet meer. Het strandpaviljoen van standing, gespecialiseerd in vis en schaal- en schelpdieren, is verkocht. Egmond aan Zee Het pand wordt verbouwd en de nieuwe ondernemer [REDACTED] gaat er een self service-zaa...

Noordhollands Dagblad | 23-02-2024 | 1473 woorden | pagina 2

[Naar boven](#)

[Saskia Borgers geïnstalleerd als dijkgraaf van Waterschap Limburg](#)

Saskia Borgers is op woensdag 21 februari door gouverneur Emile Roemer geïnstalleerd als dijkgraaf van Waterschap Limburg. Dat gebeurde tijdens een bijzondere vergadering van het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg in het waterschapshuis in Roermond.

[Naar boven](#)

WATER

[Landelijke primeur rwzi Horstermeer: aanpak medicijnresten met ozon en actieve kool](#)

Met een nieuwe ozoninstallatie heeft de rioolwaterzuiveringsinstallatie in de Horstermeer een landelijke primeur. Ozon kan samen met actieve kool tot tachtig procent van de medicijnresten uit het rioolwater halen. Waterschap Amstel, Gooi en Vecht maakt als eerste in Nederland deze aanvullende zui...

noordhollandsdagblad.nl | 24-02-2024 | 315 woorden

[Naar boven](#)

[EXTRA: Zorgen om een drinkglas vol PFAS](#)

Podcasts Argos EXTRA: Zorgen om een drinkglas vol PFAS 24 minuten geleden Een deel van het water dat uit onze kraan stroomt, is afkomstig van oppervlaktewater. Drinkwaterbedrijven filteren het water uit Nederlandse sloten, rivieren, kanalen en grachten zodat het veilig is om te drinken.

nporadio1.nl (online) | 24-02-2024 08:25 | 109 woorden

[Naar boven](#)

[Giftig polderen](#)

Het oppervlaktewater in polder De Drieban in Hem-Venhuizen bevat volgens metingen te hoge concentraties toegestane gewasbeschermingsmiddelen en het sinds 1998 verboden kankerverwekkende onkruidbestrijdingsmiddel dinoterb. Milieuactivist

 eist dat het hoogheemraadschap in De Drieb...

[Naar boven](#)

['Verder door blijven modderen heeft geen zin'; natuur Water, Land en Dijken klaar met discussie over aanpak biodiversiteit, stikstof en klimaat](#)

natuur Water, Land en Dijken klaar met discussie over aanpak biodiversiteit, stikstof en klimaat Water, Land en Dijken neemt even niet meer deel aan de 'gebiedsprocessen', die gaan over stikstof, klimaat, biodiversiteit en waterkwaliteit. Dat heeft de agrarische natuurvereniging, waarbij ruim vij...

[Naar boven](#)

[Deltacommissaris Co Verdaas: 'Van alleen beschermen tegen water gaan we naar leven met het water'](#)

 is sinds december het gezicht van het Deltaprogramma voor waterbeheer in Nederland. Dat gaat niet alleen meer over veiligheid, maar ook over droogte, drinkwater en weersextremen. 'Niemand weet waar we in 2100 staan, maar je kunt niet zeggen: dat zien we dan wel.'

[Naar boven](#)

[Het Hemmeland is momenteel heel erg gevaarlijk: "Heel veel modder en hoogwater!"](#)

Het natte weer en de harde wind zorgen voor veel modder en hoogwater bij de stranden van het Hemmeland. Wees voorzichtig als je van plan bent om naar het Hemmeland toe te gaan.

[Naar boven](#)

H2O EN WATERFORUM

[Netbeheerders dreigen waterschappen af te sluiten van het elektriciteitsnet](#)

Meerdere waterschappen hebben na het hoogwater in december 2023 brieven van netbeheerders ontvangen. Ze dreigen waterschappen af te sluiten van het elektriciteitsnet als ze vaker het gecontracteerd transportvermogen overschrijden. Dat was nodig om het overtollige water weg te pompen.

waterforum.net (online) | 22-02-2024 17:01 | 708 woorden

[Naar boven](#)

[Anne Mollema namens Unie van Waterschappen bestuurslid SIKB](#)

Anne Mollema is namens de Unie van Waterschappen toegetreden tot het bestuur van de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB). Mollema is heemraad bij het Waterschap Hollandse Delta. De aandachtsvelden in zijn portefeuille daar – de Waterketen, Duurzaamheid, PFAS en Digitale t...

waterforum.net (online) | 23-02-2024 17:43 | 95 woorden

[Naar boven](#)

[Waterschapslasten: 'Er ontwikkelt zich een soort van perfect storm'](#)

Na jaren van relatieve rust op het tarievenfront zijn de waterschapslasten en drinkwaterprijzen sinds 2023 flink aan het stijgen. Wat is er aan de hand in Nederland-Waterland? Een tweeluik over de uitdagingen waarvoor de watersector op middellange en lange termijn staat.

h2owaternetwerk.nl (online) | 24-02-2024 10:21 | 202 woorden

[Naar boven](#)

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: 28-03-2024 14:35
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: Nieuwsbrief HHNK 28-03-2024

Nieuwsbrief HHNK

28 maart 2024

Deze nieuwsbrief is voor strikt persoonlijk gebruik en voor u geselecteerd door- en/of in opdracht van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier - HHNK. Dit overzicht en de artikelen waarnaar verwezen wordt in dit overzicht mogen op geen enkele wijze worden verveelvoudigd of openbaar worden gemaakt, bijvoorbeeld door middel van (elektronisch) doorsturen of het maken van (foto)kopieën, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de betreffende uitgever(s). © 2023

HOOGHEEMRAADSCHAP HOLLANDS NOORDERKWARTIER

[Bollensector wil MOB aanklagen: 'We zijn er wel een beetje klaar mee'](#)

De Koninklijke Algemeene Vereeniging voor Bloembollencultuur (KAVB) overweegt juridische stappen tegen MOB-voorman [redacted]. De belangenbehartiger voor bloembollentelers wil de organisatie van de milieuactivist aanklagen voor smaad en laster.

nieuweoogst.nu (online) | 28-03-2024 12:45 | 555 woorden

[Naar boven](#)

[Vastgoed van waterschappen weer tot leven brengen](#)

Het belang van de waterschappen wordt steeds minder onderkend door de ingezetenen. Het herpositioneren van in ongebruik geraakt vastgoed naar een publieke functie moet de rol van de watermanagers weer scherper op het vizier krijgen. Een erfgoedhuis, woonplek voor kunstenaars of juist een hotel? D...

propertynl.com (online) | 28-03-2024 10:35 | 999 woorden

[MOB ontdekt weer verboden stof in metingen en dringt aan op actie](#)

In de natuur tussen Petten en Callantsoog (Noord-Holland) is op diverse plekken nog een verboden en giftig bestrijdingsmiddel gemeten: fenchloorfos. Milieuorganisatie MOB kwam de stof tegen in openbare meetresultaten. De organisatie heeft zowel het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier als d...

ijmuidercourant.nl | 27-03-2024 | 403 woorden

[Naar boven](#)

[Waar komt dat gif vandaan?; milieu Onderzoeksbureau gaat speuren naar bron verboden stof dinoterb in oppervlaktewater](#)

milieu Onderzoeksbureau gaat speuren naar bron verboden stof dinoterb in oppervlaktewater Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) gaat een extern bureau inschakelen om te achterhalen waar de kankerverwekkende en milieuvervuilende stof dinoterb in oppervlaktewateren hier vandaan komt.

Noordhollands Dagblad | 28-03-2024 | 693 woorden | pagina 7

[Naar boven](#)

[Tweede verboden pesticide duikt op in water Noord-Hollandse bollenstreek](#)

Het oppervlaktewater in de bollenstreek tussen Callantsoog en Petten, dat eerder vervuild bleek met het kankerverwekkende dinoterb, bevat ook hoge concentraties van de verboden pesticide fenchloorfos. Dat blijkt uit openbare meetresultaten uit 2022. Milieuorganisatie Mobilisation for the Environm...

volkskrant.nl | 27-03-2024 | 624 woorden

[Naar boven](#)

WATER

[Wieringer Eilandfestival ter ere van honderd jaar Korte Afsluitdijk. Theaterweekend bol van culturele activiteiten; Reportage Wieringer festival in teken van eeuwfeest Amsteldiepdijk vol activiteiten](#)

Vastelanders voelen ze zich niet, de Wieringers. Eilander zijn ze evenmin, sinds zij verbonden zijn met de Noordkop. Precies honderd jaar geleden werd de Amsteldiepdijk aangelegd. Reden om daar bij stil te staan. Met tal van culturele activiteiten. Want de aanleg van de Korte Afsluitdijk, zoals d...

noordhollandsdagblad.nl | 27-03-2024 | 766 woorden

[Naar boven](#)

[Gemeenten, provincies en waterschappen blij met vroege uitnodiging voor formatie](#)

Op donderdag 28 maart zaten de gemeenten, provincies en waterschappen aan de onderhandelingstafel bij de formerende partijen. De kernboodschap van de voorzitters van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de Unie van Waterschappen is dat zij met het R...

Unie van Waterschappen (online) | 28-03-2024 02:00 | 65 woorden

[Naar boven](#)

[Tien jaar HWBP: klein feestje voor alle Dijkwerkers](#)

De 21 waterschappen werken met Rijkswaterstaat samen aan de grootste dijkversterkingsoperatie sinds de Deltawerken: Het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). Ruim 1000 dijkwerkers inspireerden elkaar tijdens de jaarlijkse Dijkwerkersdag op 28 maart. Naast ontmoeten en het delen van kennis, vierd...

[Naar boven](#)

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: 29-03-2024 18:00
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: Nieuwsbrief HHNK 29-03-2024

Nieuwsbrief HHNK

29 maart 2024

Deze nieuwsbrief is voor strikt persoonlijk gebruik en voor u geselecteerd door- en/of in opdracht van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier - HHNK. Dit overzicht en de artikelen waarnaar verwezen wordt in dit overzicht mogen op geen enkele wijze worden verveelvoudigd of openbaar worden gemaakt, bijvoorbeeld door middel van (elektronisch) doorsturen of het maken van (foto)kopieën, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de betreffende uitgever(s). © 2023

HOOGHEEMRAADSCHAP HOLLANDS NOORDERKWARTIER

[KAVB wil aangifte doen van smaad tegen MOB en Natuurmonumenten](#)

De KAVB wil aangifte doen van smaad en laster tegen Mobilisation for the Environment (MOB), de milieuorganisatie van natuurbeschermer [redacted] en tegen Natuurmonumenten. "We zijn woedend." Beide organisaties beschuldigen de bollensector van het illegaal gebruik van middelen op basis van...

akkerwijzer.nl (online) | 29-03-2024 14:33 | 332 woorden

[Naar boven](#)

[Dinoterb-rel: bollenboeren willen milieugroep aanklagen voor smaad en laster](#)

1 minuut geleden • Door: [redacted] De Koninklijke Algemeene Vereeniging voor Bloembollencultuur (KAVB) overweegt juridische stappen tegen milieugroep MOB. De branchevereniging vindt het oneerlijk dat MOB de vondst van het giftige dinoterb in verband brengt met de bollensector.

nhnieuws.nl (online) | 29-03-2024 13:23 | 689 woorden

[Boeren woest over beschuldigingen van milieuclub MOB. Bollensector wil MOB-voorman aanklagen voor smaad en laster; agrarisch Boerenvoorman Martijn van den Berg vreest â€™valse beeldvormingâ€™](#)

â€™Zeer kwalijk dat er zonder enige aanleiding gewezen wordt naar de bollenteelt voor de gevonden stof dinoterb. Door dit soort valse beeldvorming wordt er vandaag de dag met grote regelmaat naar agrariÃ«rs die met een veldspuit rijden getoeterd, gescholden, de middelvinger opgestoken en andere geba...

noordhollandsdagblad.nl | 28-03-2024 | 920 woorden

[Verboden landbouwgif in het Zwanenwater verdwijnt niet zomaar](#)

Er zitten verboden bestrijdingsmiddelen in het water van natuurgebieden in Noord-Holland. Milieuorganisatie MOB dringt aan op actie, maar zo eenvoudig is dat niet. Het waterschap in de kop van Noord-Holland onderzoekt waar de giftige stoffen vandaan komen die het in het water van natuurgebieden h...

trouw.nl | 28-03-2024 | 751 woorden

[Hollands Noorderkwartier: Normen dinoterb niet overschreden](#)

De hoeveelheid dinoterb die in het Zwanenwater (NH) is aangetroffen, heeft de norm voor het oppervlaktewater niet overschreden. Dit blijkt uit een validatie van de meetdata door Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). Het waterschap heeft de meetgegevens van 2022 geanalyseerd.

akkerwijzer.nl (online) | 28-03-2024 18:11 | 251 woorden

[Landbouwgif dinoterb op twaalf plekken boven de norm](#)

Beverwijk Het landbouwgif dinoterb, dat sinds 1998 is verboden, is in 2022 op twaalf plekken in het noorden van Noord-Holland boven de norm gemeten in het oppervlaktewater. Dat meldt het waterschap Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, dat eigen meetgegevens uit dat jaar heeft geverifieerd ...

Noordhollands Dagblad | 29-03-2024 | 356 woorden | pagina 4

[Naar boven](#)

[Noord-Holland: 80 procent onderzochte bedrijven loost gevaarlijke stoffen op riool](#)

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en drie omgevingsdiensten onderzochten in de pilot "indirecte lozingen"™ het bedrijfsafvalwater dat op de riolering geloosd wordt. Van de 77 onderzochte bedrijven werd in 62 gevallen minimaal 1 illegale stof aangetroffen.

bodemnieuws.nl (online) | 29-03-2024 15:35 | 51 woorden

[Naar boven](#)

[Aandacht voor stoffen in oppervlaktewater](#)

Er is de laatste tijd veel aandacht voor stoffen die in het water zijn aangetroffen en er niet in horen. De aanwezigheid van die stoffen vinden wij onwenselijk. Als waterschap hebben wij de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in het verbeteren van de waterkwaliteit.

bodemnieuws.nl (online) | 29-03-2024 15:35 | 86 woorden

[Naar boven](#)

[Strandafrasteringen zijn weer klaar](#)

REGIO - De afrasteringen tussen strand en duin van Wijk aan Zee tot Den Helder is als nieuw. De afrastering markeert de grens tussen recreatiegebied en het kwetsbare duin. Medewerkers van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) plaatsen meer dan 3500 palen over een lengte van ruim 10 ki...

omroepcastricum.nl (online) | 29-03-2024 17:01 | 153 woorden

[Naar boven](#)

[3500 kastanjarahouten palen en ruim tien kilometer dubbel ijzerdraad. Afrastering tussen strand en duinen aan de Noordzee staat weer](#)

De afrastering tussen het strand en de duinen langs het Noord-Hollandse deel van de Noordzee, van Wijk aan Zee tot aan Den Helder, is vernieuwd. Medewerkers van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) hebben meer dan 3500 houten palen over een lengte van ruim 10 kilometer geplaatst en v...

noordhollandsdagblad.nl | 29-03-2024 | 177 woorden

[Naar boven](#)

[Ben Tap geïnstalleerd als burgemeester van Castricum](#)

Op donderdag 28 maart 2024 is Ben Tap geïnstalleerd als burgemeester van Castricum. Dit gebeurde in een buitengewone raadsvergadering in de raadzaal van Castricum. In de vergadering heeft burgemeester Tap de belofte afgelegd in handen van de commissaris van de Koning, Arthur van Dijk.

castricum.nl (online) | 29-03-2024 09:37 | 190 woorden

[Naar boven](#)

['Voor goed waterbeheer moet ons land duidelijke keuzes maken'](#)

Om te anticiperen op de nattere winters en drogere zomers en voor een goede verdeling van het water moet Nederland duidelijke keuzes maken. Dat stelt geohydroloog [REDACTED] van waterinstituut Deltares. Hij pleit voor een structurele aanpak van het ontwateringssysteem en het creëren van waterb...

Nieuwe Oogst | 29-03-2024 | 867 woorden | pagina 33

[Naar boven](#)

[Motorrijders voeren weer actie tegen afsluiting Zuiderdijk bij Venhuizen](#)

Venhuizen De Motorrijdersactiegroep (MAG) probeert zoveel mogelijk motorrijders te mobiliseren om op 15 april naar Den Haag te komen. Dan dient er een zaak bij de Raad van State om de weekendafsluiting voor motoren van de Zuiderdijk in Venhuizen van tafel te krijgen.

Noordhollands Dagblad | 29-03-2024 | 450 woorden | pagina 4

[Naar boven](#)

WATER

[Grote operatie op strand Texel. De pijpen liggen al klaar, zandsuppletie begint na Pasen; zandsuppletie Boskalis begint na pasen met werk op zuidwest-Texel](#)

Aannemer Boskalis gaat na Pasen in opdracht van Rijkswaterstaat beginnen met de aangekondigde zandsuppletie tussen de strandpalen 9 tot 12 op zuidwest-Texel. Een werkvak van vierhonderd meter breed wordt afgezet. Strandbezoekers kunnen er aan de duinzijde langs.

noordhollandsdagblad.nl | 29-03-2024 | 144 woorden

[Naar boven](#)

[Aanlegsteiger voor bruine vloot bij Etersheim kan volledig van staal worden, maar alles staat of valt bij het ontvangen van subsidies](#)

De kans dat er een aanlegsteiger voor de bruine vloot wordt gebouwd in Etersheim is nog altijd aanwezig. De gemeente Edam-Volendam heeft een keuze gemaakt voor een stalen exemplaar, maar alles staat of valt met het verkrijgen van subsidies.

Kitesurfstrand Van de andere drie â€™meekoppelkansenâ€™ bij ...

noordhollandsdagblad.nl | 29-03-2024 | 573 woorden

[Naar boven](#)

H2O EN WATERFORUM

[HHNK belooft meer actie tegen verboden pesticiden in bollenstreek](#)

In het duingebied Zwanenwater bij Callantsoog zijn niet alleen concentraties van het bestrijdingsmiddel dinoterb gemeten, maar ook van het minstens zo giftige fenchloorfos. Een motie van de Partij van de Dieren en Water Natuurlijk, die unaniem is aangenomen, roept het college van het Hoogheemraad...

h2owaternetwerk.nl (online) | 28-03-2024 16:51 | 479 woorden

[Naar boven](#)

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: ANP360+ <[redacted]@anp.nl>
Verzonden: 30-04-2024 11:35
Aan: [redacted]@anp.nl
Onderwerp: Nieuwsbrief HHNK 30-04-2024

hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier

Nieuwsbrief HHNK

30 april 2024

Deze nieuwsbrief is voor strikt persoonlijk gebruik en voor u geselecteerd door- en/of in opdracht van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier - HHNK. Dit overzicht en de artikelen waarnaar verwezen wordt in dit overzicht mogen op geen enkele wijze worden verveelvoudigd of openbaar worden gemaakt, bijvoorbeeld door middel van (elektronisch) doorsturen of het maken van (foto)kopieën, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de betreffende uitgever(s). © 2024

HOOGHEEMRAADSCHAP HOLLANDS NOORDERKWARTIER

Stichting Agrifacts wantrouwt meetresultaten waterschap over gif in Noord-Hollands oppervlaktewater; milieu Controverse over aangetroffen bestrijdingsmiddelen in oppervlaktewater

Stichting Agrifacts wantrouwt de meetresultaten van het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) van de aangetroffen verboden kankerverwekkende stof dinoterb in Noord-Hollands oppervlaktewater. Bronnenonderzoek dinoterb Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier gaat een extern bureau la...

noordhollandsdagblad.nl | 30-04-2024 | 676 woorden

[Naar boven](#)

Zorgen om wateroverlast en extreme droogte: 'Wij wonen letterlijk in een badkuip'

Nieuws Zorgen om wateroverlast en extreme droogte: 'Wij wonen letterlijk in een badkuip'
De lente is weer op gang en de maanden van veel regen lijken weer voorbij. Tegelijkertijd

dient de volgende uitdaging zich alweer aan: in de kranten valt te lezen dat bosbranden op de Utrechtse Heuvelrug niet...

nporadio1.nl (online) | 29-04-2024 17:47 | 378 woorden

[Naar boven](#)

WATER

Provincie vraagt 36 miljoen voor natuurherstel veenmosrietland

Zaandam/Purmerend De provincie Noord-Holland vraagt 110 miljoen euro aan bij het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Dat geld is bedoeld om kwetsbare natuurgebieden te helpen herstellen van de gevolgen van stikstofneerslag. Het gaat om projecten in de duinen, de Vechtplassen en h...

Noordhollands Dagblad | 30-04-2024 | 317 woorden | pagina 10

[Naar boven](#)

Stapelning van effecten door droogte zet zware druk op watersysteem

Ongeacht de invloed van de hoeveelheid CO₂, die we nog gaan uitstoten, ongeacht of de economische groei doorzet, ongeacht de bevolkingstoename, het Nederlandse watersysteem krijgt te maken met een opeenstapeling van effecten die alleen in samenhang kunnen worden aangepakt.

Waterforum.nl (online) | 25-04-2024 02:00 | 58 woorden

[Naar boven](#)

De natuur zelf kan ons helpen bij een stijgende zeespiegel

Op 4 maart presenteerde het kennisprogramma zeespiegelstijging de uitkomsten van de verkenningen hoe we als Nederland kunnen omgaan met zeespiegelstijging. Het

Kennisprogramma is een onderdeel van het nationaal deltaprogramma. In het Kennisprogramma Zeespiegelstijging onderzoeken overheden, bedri...

Noordzee.nl (online) | 26-04-2024 02:00 | 115 woorden

[Naar boven](#)

Minder droogteschade zandgronden door "klimaatrobuust" waterbeheer

Maatregelen om water vast te houden op de zandgronden zorgen voor een hogere grondwaterstand in de zomer en minder droogteschade aan gewassen en natuur. Dat blijkt uit onderzoek van Hogeschool Van Hall Larenstein (HVHL) en Wageningen Livestock Research (WUR) in het oostelijk deel van de provincie...

H2O Waternetwerk (online) | 25-04-2024 02:00 | 53 woorden

[Naar boven](#)

Oproep aan deltacommissaris Co Verdaas: "Stel een polder beschikbaar voor een stad op het water"

"Stel een polder beschikbaar voor een experimentele drijvende stad op het water. Op die manier kan Nederland innovatieve waterbouwkundige kennis opdoen." Deze oproep doet architect Koen Olthuis in de H2O-podcast De toekomst van ons water. Olthuis, directeur en oprichter van het architectenbureau ...

H2O Waternetwerk (online) | 28-04-2024 02:00 | 65 woorden

[Naar boven](#)

Europees Parlement stemt voor strenger beleid op vervuilende chemische stoffen

Op 24 april stemde het Europees Parlement voor het herzien van de lijsten van verontreinigende stoffen, om vervuiling van grond- en oppervlaktewater tegen te gaan en

Europese waterkwaliteitsstandaarden te verbeteren. In het voorstel van de Europese Commissie wordt onder andere PFAS toegevoegd aan...

Vewin.nl (online) | 26-04-2024 02:00 | 106 woorden

[Naar boven](#)

Nieuwe Deltascenario's tonen groeiende wateropgaven voor heel Nederland

Woensdag 24 april heeft kennisinstituut Deltares de nieuwe Deltascenario's overhandigd aan minister Mark Harbers (Infrastructuur en Waterstaat) en deltacommissaris Co Verdaas. De scenario's laten zien waarmee we in het water- en ruimtelijk beleid rekening moeten houden tot het eind van deze eeuw.

Unie van Waterschappen (online) | 24-04-2024 02:00 | 92 woorden

[Naar boven](#)

Waterschappen leveren inbreng voor commissiedebat gewasbeschermingsmiddelen

Op 14 mei staat het commissiedebat gewasbeschermingsmiddelen op de agenda van de Tweede Kamer. De waterschappen hebben een aantal aandachtspunten ingebracht.

Unie van Waterschappen (online) | 23-04-2024 02:00 | 27 woorden

[Naar boven](#)

H2O EN WATERFORUM

Mestplan onlosmakelijk gekoppeld aan verbetering waterkwaliteit

Volgens demissionair minister Piet Adema van landbouw en natuur hoeft hij in Brussel niet met nieuwe derogatieplannen terug te komen voordat de waterkwaliteit in Nederland zichtbaar is verbeterd. Milieucommissaris Sinkevisius had hem dit te verstaan gegeven.

waterforum.net (online) | 29-04-2024 15:17 | 654 woorden

[Naar boven](#)

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: 22-04-2024 12:43

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: notulen voor zover ik me kan herinneren

Samenvatting gesprek op 18-4-2024 met [redacted] (CML), [redacted] (HHNK) en [redacted] (HHNK).

Aanleiding zijn opvallende meetgegevens en rapportagegrenzen in het beheergebied van HHNK voor verschillende stoffen en daarbij de naderende LEW deadline.

[redacted] en [redacted] lichten toe: we hebben bij HHNK behoefte aan een externe controle van de meetwaarden van bestrijdingsmiddelen. Daarnaast is duidelijk dat de huidige validatie van meetgegevens voor verbetering vatbaar is, en wordt hieraan gewerkt ook in samenwerking met Ecosys, de ontwikkelaars en beheerders van Aquadesk, waar de waterkwaliteitsgegevens van HHNK worden opgeslagen.

[redacted] geeft inzicht in de validatie van de LEW-gegevens voor de Bestrijdingsmiddelenatlas en hoe dat proces verloopt. In principe begint de validatie van de gegevens in juni, worden de bevindingen hiervan gedeeld met de waterbeheerders en loopt deze controle ronde tot eind juli.

Een van de controlestappen is een vergelijking van de meetwaarden met eerdere gegevens van die stof zowel landelijk als voor het specifieke beheergebied.

Hierbij worden meetwaarden die meer dan 1,5 x de maximumwaarde van de afgelopen 5 jaar overschrijden als verdacht aangeduid.

We hebben samen specifiek gekeken naar de plausibiliteitscontrole van vorig jaar en met name de verdachte records van dinoterb. Vervolgens hebben we gekeken naar het landelijke beeld hiervan waarbij blijkt dat de meetgegevens niet uitzonderlijk lijken.

[redacted] gaat checken hoe de controle van de door het CML als verdachte records binnen HHNK is verlopen. [redacted] deelt de controle records van vorig jaar met [redacted] en [redacted] en een beschrijving van de controles.

[redacted] geeft aan dat er in 2023 ook weer opvallende meetwaarden en rapportagegrenzen zijn en dit voor meerdere stoffen het geval is. HHNK wil voorkomen dat er onjuiste meetgegevens in de LEW komen.

[redacted] noemt een mogelijkheid om de betrouwbaarheid van de gegevens te duiden d.m.v. een kwaliteitsoordeel volgens de Aquo-standaard.

Hoge rapportagegrenzen – boven de norm – neemt de bestrijdingsmiddelenatlas niet mee. De KRW-methode gebruikt $\frac{1}{2}$ van de RG.

Wat betreft een controle van de gegevens wordt afgesproken dat:

[redacted] intern bespreekt wat er mogelijk is
[redacted] en [redacted] een vraag gaan formuleren / afbakenen

Wat verder nog ter tafel kwam:

Problemen met herberekeningen van rapportagegrenzen voor somparameters van PFAS ($<1 + <1 = 2$?).

Binnen CML gaat er een project over PFAS starten.

Digitale delta API DD-API V3 is in de prototype-fase en kan dus mee worden getest.

[redacted]
Data analist

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Bezoekadres: Stationsplein 136, 1703 WC Heerhugowaard
Postadres: Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard

t [redacted]
e datawaterkwaliteit@hhnk.nl
w hhnk.nl

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: 07-03-2024 17:44

Aan: [redacted]@bnnvara.nl

Onderwerp: NPO1 Radio vraag

Dag [redacted]

We spraken elkaar net aan de telefoon. Je vraag was of we kunnen aanschuiven tijdens een live uitzending vanuit Medemblik zondag a.s. over het handhavingsverzoek van MOB en het gebruik van het middel Dinoterp in West Friesland.

We zitten in een formele procedure naar aanleiding van het handhavingsverzoek van MOB en we staan ook in goed contact met MOB. We vinden het niet wenselijk om elkaar in deze setting te treffen en met elkaar in discussie gaan. HHNK wil net zoals MOB dat de waterkwaliteit verbeterd. Daar werken we dan ook hard aan met vele partijen. Voor nu dus schuiven we niet aan zondag.

Ik vind het nog wel belangrijk om mee te geven dat ook wij een goede kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater van levensbelang vinden voor de gezondheid van mens en natuur. HHNK heeft de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in het verbeteren van de waterkwaliteit. We werken hard om de doelen van de Kaderrichtlijn Water voor oppervlaktewater te halen. De waterkwaliteit is de afgelopen jaren flink verbeterd maar het moet echt fors beter voor mens en natuur. Als waterschap we investeren de komende jaren flink, maar ook landbouw, industrie, inwoners, Provincie en Rijk zijn aan zet. Het is een gezamenlijke opgave.

HHNK heeft ook geconstateerd dat dinoterb in de periode 2021-2023 bij polder Drieban eenmalig boven de MTR-norm (maximaal toelaatbaar risicovorm) is gemeten. Dit was op 7 juli 2022. Op de andere meetmomenten was de concentratie onder de detectiegrens van ons laboratorium.

Naar aanleiding van het eerdere verzoek van MOB heeft HHNK haar eigen meetresultaten nader bekeken en ook geconcludeerd dat volgens deze meetgegevens dinoterb op meerdere plaatsen in het meetgebied van HHNK is aangetroffen. De aanwezigheid van een dergelijke stof in het oppervlaktewater is onwenselijk voor de waterkwaliteit. Het middel dinoterb heeft sinds 1998 geen toelating meer voor gebruik in Nederland. Tegelijkertijd willen we het zekere voor het onzekere nemen. Daarom gaan we de meetdata nogmaals grondig controleren.

Onbekend is waarom, hoe en wanneer deze stof in het water is gekomen. Ook dat vraagt nader onderzoek.

Wij hebben geen concrete aanwijzingen van illegaal gebruik door de agrarische sector of particulieren. Het vrijkomen van de stof als gevolg van historisch gebruik vanuit de bodem/waterbodem sluiten we niet uit.

HHNK is zeer actief in toezicht en handhaving op het gebied van lozingen van gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater. Ook wij streven naar een goede waterkwaliteit. In de afgelopen jaren zien we op verschillende plekken, ook bij Polder Drieban, verbeteringen optreden.

We begrijpen echter dat er partijen zijn die vinden dat dit niet snel genoeg gaat.

Als wij in het toezicht constateren dat middelen zonder toelating worden toegepast handhaven we hier op. We hebben de NVWA op de hoogte gebracht van de normoverschrijding. Zij kunnen controles uitvoeren op aanwezige middelen bij agrarische bedrijven.

Zolang de bron onzeker is het niet mogelijk om maatregelen te treffen. Het is dus eerst zaak om daar meer duidelijkheid over te krijgen. We gaan voor het aanstaande gebiedsproces in de Drieban op meer locaties in deze polder monitoren op de aanwezigheid van gewasbeschermingsmiddelen. Daarmee willen we een beter beeld krijgen van de problematiek.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Strategisch Communicatieadviseur

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Bezoekadres: Stationsplein 136, 1703 WC Heerhugowaard
Postadres: Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard

m 06 - [redacted]
w hhnk.nl

Werkdagen ma-di-wo-do

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: Welleman, Henny <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: 22-03-2024 09:59

Aan: Brabander, Martijn <[redacted]@hhnk.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] - [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: nwe vragen over dinoterb in de Tweede Kamer

Dag Martijn, moeten we nog anticiperen op deze vragen? We hebben afgesproken dat jij hierin het voortouw neemt. Laat ons even weten of er nog iets van ons verwacht wordt. We hebben in ieder geval informatie om een aantal vragen te beantwoorden.

Met vriendelijke groet,

Henny Welleman
Clusterhoofd Kennis en Ontwikkeling
Afdeling Watersystemen

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Bezoekadres: Stationsplein 136, 1703 WC HEERHUGOWAARD
Postadres: Postbus 250, 1700 AG HEERHUGOWAARD
072 [redacted]
Tel.: 06 [redacted]
E-mail: [redacted]@hhnk.nl

2024Z04632

Vragen van de leden **Gabriëls** en **Bromet** (beiden GroenLinks-PvdA) aan de Ministers van Infrastructuur en Waterstaat en van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *de aanwezigheid van hoge concentraties van het verboden gewasbeschermingsmiddel dinoterb in oppervlaktewater in het Natura 2000-gebied het Zwanenwater* (ingezonden 20 maart 2024).

Vraag 1

Bent u op de hoogte van het bericht over de aanwezigheid van hoge concentraties van het verboden gewasbeschermingsmiddel dinoterb in oppervlaktewater in het Natura 2000-gebied het Zwanenwater?¹

Vraag 2

Deelt u de mening dat het in een natuurgebied aantreffen van een middel dat vanwege het risico op gezondheidsschade en schade aan de biodiversiteit sinds 1998 verboden is, een ernstige zaak is?

Vraag 3

Bent u voornemens om te laten onderzoeken wat de oorsprong is van het verboden middel dinoterb? Zo ja, op welke manier? Wat is hierin de rol van waterschap, handhavers en de provincie?

Vraag 4

Kunt u aangeven of op meerdere plekken in Nederland dinoterb in het oppervlaktewater wordt aangetroffen? Zo ja, hoe verklaart u de aanwezigheid van deze stof? Zo nee, wordt hier wel op gemeten? Bent u bereid onderzoek te laten doen naar de aanwezigheid van verboden bestrijdingsmiddelen en mogelijke bron hiervan?

Vraag 5

In hoeverre is de aanwezigheid van dinoterb in oppervlaktewateren een concreet risico voor de volksgezondheid en het behalen van Kaderrichtlijn Water (KRW)-doelstellingen en Natura 2000-doelstellingen?

¹ NOS, 14 maart 2024, <https://nos.nl/artikel/2512674-waterschap-onderzoekt-verboden-landbouwgif-in-oppervlaktewater-noord-holland>

Vraag 6

Hoeveel capaciteit bij handhaving is momenteel beschikbaar om metingen van verboden gewasbeschermingsmiddelen te doen? Hoeveel capaciteit is beschikbaar om op zoek te gaan naar de bron hiervan en om te handhaven?

Vraag 7

Hoeveel overtreders zijn er in de afgelopen drie jaar geconstateerd en beboet als gevolg van het gebruik van dinoterb en andere verboden gewasbeschermingsmiddelen?

Vraag 8

Wat zijn de sancties voor een betrapte overtreder van het gebruik van verboden middelen?

Vraag 9

Ziet u aanleiding om de handhaving aan te scherpen? Zo nee, wat zou aanleiding zijn om wel meer te onderzoeken en te handhaven?

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: 06-05-[redacted]

Aan: Besteman, [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
Dijkstra, Jan <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
Meijer, Jacintha <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
Baas, Stef <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: ook nog op het MT als het kan.

Hoi [redacted]

Er is een Q&A gemaakt voor Gebiedsbeheer en Objectbeheer omdat deze veel vragen krijgen. Graag hoor ik jullie opmerkingen hierover nog. Kan in het MT maar mag ook per mail.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Clusterhoofd Waterlopen

Ik kan u helpen op: maandag, dinsdag, woensdag, vrijdag

Q&A Gebiedsbeheer & Objectbeheer

Uit metingen van HHNK blijkt dat in het oppervlaktewater meerdere verboden stoffen zijn gevonden (o.a dinoterb). De milieuorganisatie MOB heeft hier aandacht voor gevraagd via de media en handhavingsverzoeken ingediend. De grote media-aandacht leidde tot meer verontwaardiging over het gebruik van (verboden) gewasbeschermingsmiddelen en tot bezorgdheid bij inwoners. HHNK heeft de NVWA op de hoogte gesteld van de aanwezigheid van deze stof en voert een bronnen- en oorzakenonderzoek uit. Er is op dit moment geen enkele uitspraak te doen over mogelijke bronnen of oorzaken. Als er sprake is van een aanwijsbare overtreding handhaaft HHNK. Het is ook niet duidelijk wat de aanwezigheid van deze stof betekent voor de volksgezondheid. Dat hangt van veel factoren af. Alleen de GGD kan daar een uitspraak over doen. Elke vraag over gezondheid dient doorverwezen te worden naar de GGD. HHNK blijft onverminderd inzetten op het verbeteren van de waterkwaliteit.

Wat doet HHNK aan de waterkwaliteit?

HHNK blijft doorgaan met onze aanpak op de KRW en met het zo goed mogelijk monitoren en waar nodig signaleren. Tegelijkertijd blijven we aandacht vragen voor bronaanpak, het voorkomen van vervuiling en reductie. Het is een gezamenlijke inspanning van vele partijen om daaraan te werken

Wat gaat HHNK nu concreet doen?

Het is niet duidelijk hoe, wanneer en waarom sommige verboden stoffen in het oppervlaktewater terecht is gekomen. HHNK gaat een uitgebreid bronnenonderzoek naar de herkomst van dinoterb in het oppervlaktewater.

Uitkomsten daarvan bepalen vervolgstappen. Onderzoek naar een bron vanuit het watersysteem is overigens erg lastig.

Naast de analyse van en check op de data doen we literatuuronderzoek en bevragen we externe experts. Doel is om zicht te krijgen op de stoffeigenschappen en mogelijke bronnen en verspreidingsroutes.

Moet ik me zorgen maken over mijn gezondheid?

De stoffen die zijn gemeten tijdens het monitoren van de waterkwaliteit. De waterkwaliteitsnormen voor deze stoffen zijn gebaseerd op het voorkomen van negatieve effecten voor waterorganismen bij langdurige blootstelling. Dus niet voor mensen. Overschrijdingen van de waterkwaliteitsnorm zeggen niets over eventuele risico's voor de volksgezondheid. Maakt u zich ongerust over uw gezondheid, neem dan contact op met de GGD. Voor vragen over milieueffecten van stoffen in uw omgeving, neem dan contact op met uw gemeente.

Kan ik zelf gevangen vis eten?

Het Voedingscentrum geeft adviezen over het eten van vis uit oppervlaktewateren. In zijn algemeenheid raadt het Voedingscentrum regelmatig eten van zelf gevangen zoetwatervis uit Nederlandse wateren af.

Kan ik zwemmen in het oppervlaktewater?

De provincie zorgt voor de veiligheid van het zwemwater en kan op grond van de ontvangen waterkwaliteitsgegevens een negatief zwemadvies of zwemverbod afgeven voor de officiële zwemwaterlocaties in open water. Meer informatie is te vinden op zwemwater.nl en op de website van de provincie [Vind een zwemplek | Zwemwater.nl](http://vind-een-zwemplek-zwemwater.nl) .

Kan mijn dier veilig zwemmen in sloten en kanalen?

De waterkwaliteitsnorm is gebaseerd op negatieve effecten voor waterorganismen. Overschrijdingen van de waterkwaliteitsnorm zeggen niets over eventuele risico's voor de volksgezondheid of de gezondheid van uw dier.

Kan ik water uit een sloot gebruiken voor mijn moestuin?

De waterkwaliteitsnorm is gebaseerd op negatieve effecten voor waterorganismen.

Overschrijdingen van de waterkwaliteitsnorm zeggen niets over eventuele risico's voor de volksgezondheid. Als u zich ongerust maakt over uw gezondheid door stoffen in uw omgeving, dan kunt u contact opnemen met de GGD van uw gebied.

Maakt u zich ongerust over milieueffecten van stoffen in uw omgeving, neem dan contact op met uw gemeente.

Hoe komt het nu in het oppervlaktewater terecht?

Het is vooralsnog niet duidelijk hoe, wanneer en waarom deze stof in het oppervlaktewater terecht is gekomen. Daarom onderzoekt HHNK de mogelijke oorzaken en mogelijke bronnen. Duidelijk is wel dat we tijdens de monsternames in 2021 en 2022 op meer meetpunten verhoogde concentraties zijn gemeten in vergelijking met de jaren ervoor. De resultaten kunnen bekeken worden in de landelijke Atlas bestrijdingsmiddelen in oppervlaktewater (Atlas Bestrijdingsmiddelen in oppervlaktewater (bestrijdingsmiddelenatlas.nl)). De toetsing van de metingen vindt ieder jaar plaats door alle metingen van het afgelopen jaar per meetlocatie te beschouwen en niet door het kijken naar een enkele meetwaarde.

Hoe vaak meet HHNK?

Sommige punten zijn vaste meetpunten waar we 1 x jaar meten, sommige punten rouleren (daar meten we 1 x 3 jaar). Het gewasbeschermingsmiddelenmeetnet bestaat uit 57 locaties verdeeld over het gebied. 14 locaties zijn vaste locaties en waar ieder jaar wordt gemeten. Op de overige 43 locaties wordt dit eens per drie jaar gedaan. In een meetjaar wordt de locatie 6 keer bemonsterd (maart, mei t/m augustus en oktober). In 2022 zijn de bestrijdingsmiddelenpakketten eenmalig op 5 KRW meetpunten gemeten. In dit jaar is iedere maand een meting uitgevoerd.

Kan HHNK bij mij meten of er stoffen in het water zitten?

We meten o.a. voor KRW (Kader Richtlijn Water) en GBM (Gewassen Bescherming Middelen). Meetpunten zijn zo verspreid dat ze hier representatief voor zijn. We doen nu onderzoek. We voeren een oorzakenanalyse, een brononderzoek, uitkomsten daarvan bepalen vervolgstappen. Vragen over Milieu in de omgeving kunt u bij uw gemeente stellen.

Wie controleert het gebruik op gewasbescherming middelen?

De Handhaving op het gebruik van middelen en het juiste gebruik van middelen wordt door De Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (NVWA) gedaan. Hier kunt u uw vragen stellen. [Home | NVWA](#)

Handige sites van HHNK:

[Aandacht voor stoffen in oppervlaktewater | Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier \(hknk.nl\)](#)

[Gezond water | Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier \(hknk.nl\)](#)

[Monitoring en onderzoek | Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier \(hknk.nl\)](#)

Externe Links:

[Atlas Bestrijdingsmiddelen in oppervlaktewater \(bestrijdingsmiddelenatlas.nl\)](#)

[Gezondheid - GGD Hollands Noorden](#)

[Home | NVWA](#)

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: 11-03-2024 12:51

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: overleg 13 uur vandaag

Beste mensen, onze agenda voor het overleg van 13 uur wordt al maar langer. Om zoveel mogelijk punten toch te kunnen behandelen heb ik een korte opsomming van punten bijgevoegd. Bij aanvang zullen we even toetsen of we zo compleet zijn. Met excuses voor het 'kapen' van dit overleg.

Even op hoofdlijnen zijn er meerdere onderwerpen die we moeten bespreken:

- Woordvoeringslijn/ Q en A/ urgente perszaken / interne informering ([redacted]);
- Delen van rapportages meetnet (hoeveel zijn er relevant ?) / Onderzoek naar betrouwbaarheid meetgegevens ([redacted]);
- Stavaza WOO verzoek 9/2/2024 ([redacted]);
 - o Scope: alle stukken vanaf 2010 die betrekking hebben op het aantreffen van dinoterb en andere verboden stoffen + maatregelen om dit te voorkomen in het werkgebied HHNK
- Handhavingsverzoek 9/2/2024 + REACTIE ([redacted]);
 - o Scope: onderzoek herkomst Dinoterb bij gemaal polder de Drieban/ handhavend op te treden tegen illegaal gebruik/ toezicht en handhaving op het gebruik van illegale stoffen aanzienlijk te intensiveren
- Handhavingsverzoek 6/3/2024 ([redacted]);
 - o Aanwezigheid van dinoterb in het verleden dient te worden onderzocht/voorkomen dat het middel in het komende seizoen opnieuw wordt gebruikt
 - o Herhaling van verzoek van 9/2 aangevuld met Zwanenwater en Pettemerduinen en verzoek om te blijven meten op aanwezigheid dinoterb (tot 10 jaar na laatste aantreffen).
- Maatwerkverzoek 9/2/2024 ([redacted] / [redacted]);
 - o Esfenvaleraat meetwaarden zijn volgens steller te hoog, KRW verbiedt achteruitgang
- Diverse vragen en verzoeken van Wakende Haan anders dan hierboven 9/2 en 6/3;
 - o Verzoek om passende maatregelen te treffen om (1) te voorkomen dat dinoterb in het oppervlaktewater terecht komt en (2) de schadelijke gevolgen van de aanwezigheid van deze stof in het water weg te nemen dan wel te minimaliseren
 - o ...

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Clusterhoofd Kennis en Ontwikkeling
Afdeling Watersystemen

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Bezoekadres: Stationsplein 136, 1703 WC HEERHUGOWAARD
Postadres: Postbus 250, 1700 AG HEERHUGOWAARD

Tel.: 06 [redacted]
E-mail: [redacted]@hhnk.nl

Woordvoeringslijn

Handhavingsverzoek MOB – aanwezigheid Dinoterb beheergebied HHNK

Versie 7 maart

Situatie

MOB heeft op 6 maart een handhavingsverzoek ingediend bij HHNK, de NVWA en Gedeputeerde Staten NH i.v.m. de aanwezigheid van de stof dinoterb bij verschillende meetpunten in het werkgebied van HHNK.

Aanleiding van dit nieuwe verzoek is dat volgens MOB Dinoterb op nog veel meer meetpunten aangetroffen wordt dan de eerdere constatering m.b.t. polder Drieban. MOB baseert zich op meetgegevens die beschikbaar zijn via Aquadesk en de Bestrijdingsmiddelenatlas (monsterdata van 2022).

Lijn

Een goede kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater is van levensbelang voor de gezondheid van mens en natuur. HHNK heeft de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in het verbeteren van de waterkwaliteit. We werken hard om de doelen van de Kaderrichtlijn Water voor oppervlaktewater te halen. De waterkwaliteit is de afgelopen jaren flink verbeterd maar het moet echt fors beter voor mens en natuur. Als waterschap we investeren de komende jaren flink, maar ook landbouw, industrie, inwoners, Provincie en Rijk zijn aan zet. Het is een gezamenlijke opgave.

HHNK heeft ook geconstateerd dat dinoterb in de periode 2021-2023 bij polder Drieban eenmalig boven de MTR-norm (maximaal toelaatbaar risicovorm) is gemeten. Dit was op 7 juli 2022. Op de andere meetmomenten was de concentratie onder de detectiegrens van ons laboratorium Waterproef.

Naar aanleiding van het eerdere verzoek van MOB heeft HHNK haar eigen meetresultaten nader bekeken en ook geconcludeerd dat volgens deze meetgegevens dinoterb op meerdere plaatsen in het meetgebied van HHNK is aangetroffen. De aanwezigheid van een dergelijke stof in het oppervlaktewater is onwenselijk voor de waterkwaliteit. Het middel dinoterb heeft sinds 1998 geen toelating meer voor gebruik in Nederland.

Tegelijkertijd willen we het zekere voor het onzekere nemen. Daarom gaan we de meetdata nogmaals grondig controleren.

Onbekend is waarom, hoe en wanneer deze stof in het water is gekomen. Ook dat vraagt nader onderzoek.

Wij hebben geen concrete aanwijzingen van illegaal gebruik door de agrarische sector of particulieren. Het vrijkomen van de stof als gevolg van historisch gebruik vanuit de bodem/waterbodem sluiten we niet uit.

HHNK is zeer actief in toezicht en handhaving op het gebied van lozingen van gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater. Ook wij streven naar een goede waterkwaliteit. In de afgelopen jaren zien we op verschillende plekken, ook bij Polder Drieban, verbeteringen optreden.

We begrijpen echter dat er partijen zijn die vinden dat dit niet snel genoeg gaat.

Als wij in het toezicht constateren dat middelen zonder toelating worden toegepast handhaven we hier op. We hebben de NVWA op de hoogte gebracht van de normoverschrijding. Zij kunnen controles uitvoeren op aanwezige middelen bij agrarische bedrijven.

Zolang de bron onzeker is het niet mogelijk om maatregelen te treffen. Het is dus eerst zaak om daar meer duidelijkheid over te krijgen. We gaan voor het aanstaande gebiedsproces in de Drieban op meer locaties in deze polder monitoren op de aanwezigheid van gewasbeschermingsmiddelen. Daarmee willen we een beter beeld krijgen van de problematiek. Verder gaan we onderzoeken of de stof nog aanwezig is in de bodem en bij grondwerkzaamheden kan vrijkomen.

Wie is voor wat verantwoordelijk

HHNK: waterbeheer; kwaliteit oppervlaktewater. KRW doelen: verslechtering van de kwaliteit van het oppervlaktewater zoveel mogelijk voorkomen.

NVWA: Op grond van de Wet gewasbescherming en biociden is de NVWA onder andere verantwoordelijk voor toezicht op en handhaving van de regels voor de toepassing van gewasbestrijdingsmiddelen in de agrarische sector.

Provincie Noord-Holland is het bevoegd gezag voor het Natura 2000-gebied Zwanenwater en Pettemerduinen, en zodoende verantwoordelijk voor het behoeden van dit gebied voor verslechtering.

Kern inhoud verzoek MOB

Concreet verzoekt MOB zowel het HHNK, de NVWA als Gedeputeerde Staten om in elk geval het volgende te doen:

1. een grondig onderzoek uit te voeren naar

a. de herkomst van de gemeten dinoterbgehalten bij de hierboven genoemde meetpunten,
ANTWOORD: Het is lastig te achterhalen wat de herkomst van dit middel is gegeven het feit dat het al sinds 10 jaar verboden is.

b. de omvang van het illegale gebruik van dit middel, en

ANTWOORD: Het bepalen hiervan is aan de NVWA. HHNK heeft wel een signalerende rol.

c. de mogelijke negatieve effecten van de aanwezigheid van dinoterb op het N2000-gebied Zwanenwater & Pettemerduinen;

ANTWOORD: Dit is een verantwoordelijkheid van de Provincie NH.

2. handhavend op te treden tegen partijen die zich schuldig maken aan dit illegale gebruik,

ANTWOORD: HHNK treedt altijd handhavend op als sprake is van aantoonbare overtredingen.

3. toezicht en handhaving op het gebruik van illegale stoffen zoals dinoterb aanzienlijk te intensiveren, en

ANTWOORD: HHNK zit bovenop het toezicht en handhaven van gebruik van dit soort stoffen. Het kan natuurlijk altijd beter. Zo leggen we ook meer meetpunten aan in de Drieban. We onderzoeken of er effectieve maatregelen zijn bijvoorbeeld in hoe we meten en signaleren.

4. met grote regelmaat te blijven meten op aanwezigheid van dinoterb,

ANTWOORD: Dinoterp zit niet in de monitoring van gewasbeschermingsmiddelen. Het zit wel standaard in het pakket van ons laboratorium die voor ons de onderzoeken doet. We gaan hier mee door ook al is er geen verplichting hier op te meten. Daarnaast hebben we goede contacten met agrariërs.

waarbij voor de punten 3 en 4 geldt dat deze volgens MOB noodzakelijk zijn totdat het middel gedurende een periode van ten minste tien jaar niet meer wordt aangetroffen, en daarnaast al het overige te doen wat nodig is om de problematiek van het illegale gebruik van dinoterb te bestrijden.

Verzoek tot het treffen van maatregelen

MOB verzoekt het HHNK tevens om passende maatregelen te treffen (1) om te voorkomen dat dinoterb in het oppervlaktewater terechtkomt, en (2) om de schadelijke gevolgen van de aanwezigheid van deze stof in het water weg te nemen dan wel te minimaliseren. MOB doet een gelijkluidend verzoek aan Gedeputeerde Staten, specifiek met betrekking tot het Natura 2000-gebied Zwanenwater en Pettemerduinen (het oppervlaktewater van het Zwanenwater en de bodem en vegetatie van het gehele gebied).

Meetfrequentie, rapportagesystematiek

Zowel de grillige meetfrequentie als de wijze waarop meetresultaten in verschillende databanken (zoals het waterkwaliteitsportaal en Aquadesk) openbaar zijn gemaakt, roept vragen op. MOB zal zich op korte termijn met dergelijke vragen tot het HHNK wenden.

Een goede kwaliteit van het oppervlakte-, grond- en drinkwater is van levensbelang voor de gezondheid van mens en natuur. Waterschappen hebben de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in het verbeteren van de waterkwaliteit. We werken hard om de doelen van de Kaderrichtlijn Water voor oppervlaktewater te halen. En niet om die simpelweg af te kunnen vinken, maar omdat de waterkwaliteit echt fors beter moet voor mens en natuur. Waterschappen investeren de komende jaren flink, maar ook landbouw, industrie, inwoners en het Rijk zijn aan zet.

De uitdaging: natuur en water onder druk, de rek is eruit

- De afgelopen decennia is de waterkwaliteit in Nederland sterk verbeterd
- Toch is het een forse uitdaging om de doelen van de Kaderrichtlijn Water te halen.
- Intensief grondgebruik, nieuwe stoffen, klimaatverandering leiden tot hogere milieudruk op water, natuur, bodem. De grens is bereikt
- Waterschappen werken hard om de KRW-doelen te halen
- Ook de landbouw, industrie, ministeries én inwoners zijn aan zet

Wat is nodig – kraan dicht én dweilen:

- Bronaanpak:** wat er niet in komt, hoeft er ook niet uit.
Voorkomen van vervuiling: aanscherping van de toelatingseisen van nieuwe stoffen, vergunningverlening, toezicht en handhaving op orde
- Reductie:** waar bronaanpak niet lukt: samenwerking in ketenaanpak voor zoveel mogelijk reductie van emissies

Hoe?

- Gezamenlijke inspanning** is voorwaarde om KRW-doelen te halen. Alleen als iedereen zijn bijdrage levert, kan Nederland hier overtuigende stappen zetten.
- Slim combineren** van maatregelen
- Water – dus kwantiteit én kwaliteit - als leidend principe**
- Waterschappen adviseren en nemen zelf actie waar mogelijk
- Duurzame, soms pijnlijke keuzes: huidig systeem niet houdbaar

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: 07-05-2024 14:15

Aan: Welleman, Henny <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] - [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: persvraag NHD 3/5

Henny, [redacted]

Heeft [redacted] deze persvraag van 3/5 al aan jullie gestuurd?

NHD Schager Courant/[redacted]@mediahuis.nl

//

Zoals net afgesproken stel ik hierbij mijn vragen over de mogelijk verkeerde meetwaarde van dinoterp bij het Zwanenwater.

Klopt het dat de meetwaarde op 1 september 2022 van de aanwezigheid van dinoterp bij het Zwanenwater niet correct was en dat dit niet door het waterschap is aangepast in het registratiesysteem?

Onderzoekers van het Centrum voor Milieuwetenschappen Leiden en HHNK zouden dit beiden hebben beoordeeld als incorrect. Weet u waarom dit dan niet is aangepast? Want dan zou het handhavingsverzoek van Natuurmonumenten niet meer nodig zijn, toch?

//

Zien jullie kans ons daar snel antwoord op te geven?

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Strategisch Communicatieadviseur

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Bezoekadres: Stationsplein 136, 1703 WC Heerhugowaard

Postadres: Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard

m

w hhnk.nl

Werkdagen ma-di-wo-do

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: 14-03-2024 10:15

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,

Kort, Carmen van der <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: Persvragen HHNK en laboratorium

Ha [redacted]

Zoals net besproken:

- Persvragen over het onderzoek naar dinoterb, de (openbare) data, meetgegevens, locaties, waarden, etc. etc. en de opdracht aan ons laboratorium moeten door HHNK worden beantwoord. Niet door het lab. Dit geldt ook voor andere onderzoeken die in opdracht van ons zijn gegeven.
- Als het laboratorium hier vragen over krijgt moeten ze verwijzen naar ons (perstelefoon) en ons ook per email op de hoogte stellen ([redacted] cc: [redacted])
- Algemene persvragen over hoe een laboratorium werkt, onderzoek doet, etc. moeten door het laboratorium worden beantwoord. Ook hierover is het wenselijk dat wij weten dat er vanuit media dit soort vragen zijn. En ook hier is het nodig dat wij de antwoorden ontvangen.
- Alle persvragen die het laboratorium ontvangt willen wij dus ook ontvangen van het laboratorium. Zodat we van elkaar weten welk medium wat vraagt en er geen onnodige ruis ontstaat.

Wil jij dit delen met het lab?

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: 24-04-2024 09:04

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: Q&A dinoterb aanpassen voor alle ZZS

Hoi ik hoop dat jullie je afspraken iets wil verzetten. Ik wil graag deze week de Q&A dinoterb aanpassen voor alle ZZS.

En hoe communiceren naar KCC en naar Gebiedsbeheer. Ook iets vindbaarder maken op internet. En zou goed zijn als er ook een intranetbericht komt.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: 07-05-2024 13:34

Aan: Afdeling Watersystemen - Cluster Waterlopen

<[redacted]@hhnk.nl>,
Afdeling Watersystemen - Cluster Peilbeheer en Gemalen

<[redacted]@hhnk.nl>,
Afdeling Waterveiligheid & Wegen - Cluster Gebiedsbeheer <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
Afdeling Watersystemen - Cluster Kennis & Ontwikkeling

<[redacted]@hhnk.nl>

<[redacted]@hhnk.nl>

<[redacted]@hhnk.nl>,
Afdeling Watersystemen - Cluster Kennis & Ontwikkeling

<[redacted]@hhnk.nl>

<[redacted]@hhnk.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: Q&A waterkwaliteit, vragen over de nieuwsberichten.

Hoi Allemaal,

Er is een Q&A gemaakt voor de vragen die we krijgen over de nieuwsberichten. In de bijlage zit de Q&A deze kan je gebruiken om vragen die je krijgt te beantwoorden. Wordt de vraag specifiek verwijs dan naar KCC of de website waar ze de vraag kunnen stellen.

Alle vragen die raken aan gezondheid graag doorverwijzen naar de GGD. Zoals in de Q&A ook staat. Binnenkort staan deze ook op internet. Nu zijn deze nieuwsberichten hier al terug te vinden:

- [Dinoterb aangetroffen in het oppervlaktewater \(update\) | Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier \(hhnk.nl\)](#)
- [Aandacht voor stoffen in oppervlaktewater | Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier \(hhnk.nl\)](#)

Heb je nog vragen hoor ik dit graag.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Clusterhoofd Waterlopen

Ik kan u helpen op: maandag, dinsdag, woensdag, vrijdag

Q&A Gebiedsbeheer & Objectbeheer

Uit metingen van HHNK blijkt dat in het oppervlaktewater meerdere verboden stoffen zijn gevonden (o.a dinoterb). De milieuorganisatie MOB heeft hier aandacht voor gevraagd via de media en handhavingsverzoeken ingediend. De grote media-aandacht leidde tot meer verontwaardiging over het gebruik van (verboden) gewasbeschermingsmiddelen en tot bezorgdheid bij inwoners. HHNK heeft de NVWA op de hoogte gesteld van de aanwezigheid van deze stof en voert een bronnen- en oorzakenonderzoek uit. Er is op dit moment geen enkele uitspraak te doen over mogelijke bronnen of oorzaken. Als er sprake is van een aanwijsbare overtreding handhaaft HHNK. Het is ook niet duidelijk wat de aanwezigheid van deze stof betekent voor de volksgezondheid. Dat hangt van veel factoren af. Alleen de GGD kan daar een uitspraak over doen. Elke vraag over gezondheid dient doorverwezen te worden naar de GGD. HHNK blijft onverminderd inzetten op het verbeteren van de waterkwaliteit.

Wat doet HHNK aan de waterkwaliteit?

HHNK blijft doorgaan met onze aanpak op de KRW en met het zo goed mogelijk monitoren en waar nodig signaleren. Tegelijkertijd blijven we aandacht vragen voor bronaanpak, het voorkomen van vervuiling en reductie. Het is een gezamenlijke inspanning van vele partijen om daaraan te werken

Wat gaat HHNK nu concreet doen?

Het is niet duidelijk hoe, wanneer en waarom sommige verboden stoffen in het oppervlaktewater terecht is gekomen. HHNK gaat een uitgebreid bronnenonderzoek naar de herkomst van dinoterb in het oppervlaktewater.

Uitkomsten daarvan bepalen vervolgstappen. Onderzoek naar een bron vanuit het watersysteem is overigens erg lastig.

Naast de analyse van en check op de data doen we literatuuronderzoek en bevragen we externe experts. Doel is om zicht te krijgen op de stofeigenschappen en mogelijke bronnen en verspreidingsroutes.

Moet ik me zorgen maken over mijn gezondheid?

De stoffen die zijn gemeten tijdens het monitoren van de waterkwaliteit. De waterkwaliteitsnormen voor deze stoffen zijn gebaseerd op het voorkomen van negatieve effecten voor waterorganismen bij langdurige blootstelling. Dus niet voor mensen. Overschrijdingen van de waterkwaliteitsnorm zeggen niets over eventuele risico's voor de volksgezondheid. Maakt u zich ongerust over uw gezondheid, neem dan contact op met de GGD. Voor vragen over milieueffecten van stoffen in uw omgeving, neem dan contact op met uw gemeente.

Kan ik zelf gevangen vis eten?

Het Voedingscentrum geeft adviezen over het eten van vis uit oppervlaktewateren. In zijn algemeenheid raadt het Voedingscentrum regelmatig eten van zelf gevangen zoetwatervis uit Nederlandse wateren af.

Kan ik zwemmen in het oppervlaktewater?

De provincie zorgt voor de veiligheid van het zwemwater en kan op grond van de ontvangen waterkwaliteitsgegevens een negatief zwemadvies of zwemverbod afgeven voor de officiële zwemwaterlocaties in open water. Meer informatie is te vinden op [zwemwater.nl](https://www.zwemwater.nl) en op de website van de provincie [Vind een zwemplek | Zwemwater.nl](https://www.vind-een-zwemplek.nl) .

Kan mijn dier veilig zwemmen in sloten en kanalen?

De waterkwaliteitsnorm is gebaseerd op negatieve effecten voor waterorganismen. Overschrijdingen van de waterkwaliteitsnorm zeggen niets over eventuele risico's voor de volksgezondheid of de gezondheid van uw dier.

Kan ik water uit een sloot gebruiken voor mijn moestuin?

De waterkwaliteitsnorm is gebaseerd op negatieve effecten voor waterorganismen. Overschrijdingen van de waterkwaliteitsnorm zeggen niets over eventuele risico's voor de volksgezondheid. Als u zich ongerust maakt over uw gezondheid door stoffen in uw omgeving, dan kunt u contact opnemen met de GGD van uw gebied. Maakt u zich ongerust over milieueffecten van stoffen in uw omgeving, neem dan contact op met uw gemeente.

Hoe komt het nu in het oppervlaktewater terecht?

Het is vooralsnog niet duidelijk hoe, wanneer en waarom deze stof in het oppervlaktewater terecht is gekomen. Daarom onderzoekt HHNK de mogelijke oorzaken en mogelijke bronnen. Duidelijk is wel dat we tijdens de monsternames in 2021 en 2022 op meer meetpunten verhoogde concentraties zijn gemeten in vergelijking met de jaren ervoor. De resultaten kunnen bekeken worden in de landelijke Atlas bestrijdingsmiddelen in oppervlaktewater (Atlas Bestrijdingsmiddelen in oppervlaktewater (bestrijdingsmiddelenatlas.nl)). De toetsing van de metingen vindt ieder jaar plaats door alle metingen van het afgelopen jaar per meetlocatie te beschouwen en niet door het kijken naar een enkele meetwaarde.

Hoe vaak meet HHNK?

Het gewasbeschermingsmiddelenmeetnet bestaat uit 57 locaties verdeeld over het gebied. In een meetjaar wordt de locatie 6 keer bemonsterd (maart, mei t/m augustus en oktober).

Kan HHNK bij mij meten of er stoffen in het water zitten?

We meten o.a. voor KRW (Kader Richtlijn Water) en GBM (Gewassen Bescherming Middelen). Meetpunten zijn zo verspreid dat ze hier representatief voor zijn. We doen nu onderzoek. We voeren een oorzakenanalyse, een brononderzoek, uitkomsten daarvan bepalen vervolgstappen. Vragen over Milieu in de omgeving kunt u bij uw gemeente stellen.

Wie controleert het gebruik op gewasbescherming middelen?

De Handhaving op het gebruik van middelen en het juiste gebruik van middelen wordt door De Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (NVWA) gedaan. Hier kunt u uw vragen stellen. [Home | NVWA](#)

Handige sites van HHNK:

[Aandacht voor stoffen in oppervlaktewater | Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier \(hknk.nl\)](#)

[Gezond water | Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier \(hknk.nl\)](#)

[Monitoring en onderzoek | Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier \(hknk.nl\)](#)

Externe Links:

[Atlas Bestrijdingsmiddelen in oppervlaktewater \(bestrijdingsmiddelenatlas.nl\)](#)

[Gezondheid - GGD Hollands Noorden](#)

[Home | NVWA](#)

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] - [redacted] [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: 12-04-2024 17:04

Aan: [redacted] [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: Re: actualiseren grafieken nutriënten KRW-pilot UHB

Hoi [redacted]

Heel erg bedankt! We meten dinoterb idd ook in 2024.

Groetjes,

[redacted]

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 12 apr 2024 om 14:52 heeft [redacted] [redacted] <[redacted]@hhnk.nl> het volgende geschreven:

Hoi [redacted]

Bijgevoegd nieuwe P-totaal en N-totaal grafieken.

Ik vroeg me af of er voor GPU011 nog een nieuwe dinoterb meting is aangevraagd? Ik ben wel benieuwd.

Alvast een fijn weekend en met vriendelijke groeten,

[redacted]

Van: [redacted] - [redacted] [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: donderdag 11 april 2024 15:15

Aan: [redacted] [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: actualiseren grafieken nutriënten KRW-pilot UHB

Hoi [redacted]

Er zijn voor nutriënten nieuwe meetgegevens gepubliceerd in Aquadesk voor maart 2024. Heb jij morgen tijd om de grafiekjes voor nutriënten van de KRW-pilot UHB opnieuw te maken via jouw script? Van GBM wacht ik nog op de data.

Er zijn aankomende maandag en woensdag overleggen waar we de grafiekjes voor willen gebruiken.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Beleidsadviseur Gezond Water

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Bezoekadres: Stationsplein 136, 1703 WC [redacted]

Postadres: Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard

t [redacted]

w www.hhnk.nl

Werkdagen: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag

<Ntot_20240412_1444.png>

<Ptot_20240412_1444.png>

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@ggdzw.nl>

Verzonden: 25-04-2024 10:19

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

CC: [redacted]@ggdhn.nl,

[redacted] <[redacted]@ggdhn.nl>,

Communicatie <[redacted]@ggdzw.nl>,

[redacted] <[redacted]@vrk.nl>,

[redacted]@vrk.nl

Onderwerp: RE: Afstemming boodschap en communicatie dinoterb

Dag [redacted]

Ik heb onze reactie op onderstaande vragen niet afgestemd met de twee andere betrokken GGD-en. In overleg met onze communicatieadviseur kunnen we vanuit GGDZW de volgende reactie geven:

Wat betreft de vraag over berichtgeving op de website: er staat nu alleen iets over volksgezondheid in de Q&A en die staat nogal verstopt op de website, helemaal onderaan de 2 nieuwsberichten staat een link. En daar staat dan ook vrij ver in de Q&A iets over gezondheid, namelijk:

Moet ik me zorgen maken over mijn gezondheid?

Deze stof is gemeten tijdens het monitoren van de waterkwaliteit. De waterkwaliteitsnorm voor deze stof is gebaseerd op het voorkomen van negatieve effecten voor waterorganismen bij langdurige blootstelling. Dus niet voor mensen. Overschrijdingen van de waterkwaliteitsnorm zeggen niets over eventuele risico's voor de volksgezondheid. Maakt u zich ongerust over milieueffecten van stoffen in uw omgeving, neem dan contact op met uw gemeente.

Kan ik water uit een sloot waar dinoterb is aangetroffen gebruiken voor mijn moestuin?

De waterkwaliteitsnorm voor dinoterb is gebaseerd op negatieve effecten voor waterorganismen. Overschrijdingen van de waterkwaliteitsnorm zeggen niets over eventuele risico's voor de volksgezondheid. Als u zich ongerust maakt over uw gezondheid door stoffen in uw omgeving, dan kunt u contact opnemen met de GGD (Gemeentelijke Gezondheidsdienst).

Hier zou dus concreet kunnen worden verwezen naar de GGD-en met de contactgegevens. Daarnaast lijkt het ons handig als er in het laatste bericht (dus bovenste bericht op de website) ook onder dit stukje tekst iets wordt toegevoegd:

Norm voor oppervlaktewater

Dinoterb heeft een MTR (maximaal toelaatbaar risico) norm. Deze norm is gebaseerd op de schadelijke effecten van een stof op dieren en planten bij langdurige blootstelling in het waterecosysteem. Deze norm zegt dus niets over mogelijke effecten op de mens. Om te kunnen bepalen of een stof aan de norm voldoet wordt de jaargemiddelde concentratie berekend. Als de stof gemiddeld hoger is dan de gestelde norm (voor dinoterb is dat 30 ng/liter), is de stof schadelijk voor de natuur. Voor het vaststellen van een normoverschrijding wordt dus niet gekeken naar individuele metingen. Jaarlijks worden de meetresultaten van het meetnet gewasbeschermingsmiddelen(externe link) berekend en aan de norm getoetst. Deze resultaten worden gepresenteerd op de website Atlas Bestrijdingsmiddelen in oppervlaktewater(externe link).

Namelijk deze zin:

Als u zich ongerust maakt over uw gezondheid door stoffen in uw omgeving, dan kunt u contact opnemen met de GGD (Gemeentelijke Gezondheidsdienst) -> hier contactgegevens toevoegen

Wat betreft de andere vraag: zoals eerder aangegeven betreft het GGD ZW stuk niet een antwoord dat breder te trekken is dan het specifieke advies voor de regio. Onze inschatting (en de formulering) geldt voor de situatie rond de enige meetlocatie in onze regio (Assendelft). Het kan natuurlijk zo zijn dat je voor een andere locatie/ situatie/ blootstelling een andere boodschap formuleert. En voor een meer algemene publieksvoorlichting stuk weer wat anders. Vandaar dat ons advies niet gebruikt kan worden als algemene publieksinfo in de Q&A. We hebben het aangekaart bij de landelijke GGD werkgroep en het RIVM dat we van mening zijn dat deze problematiek breder getrokken zou moeten worden en dat er behoefte is aan algemene inhoudelijke duiding en publieksboodschap. Ik verwacht echter niet dat dit op de korte termijn beschikbaar wordt.

Met vriendelijke groeten,

[redacted]

Beleidsadviseur en Medisch Milieukundige
Sector Strategie en Ontwikkeling
GGD Zaanstreek-Waterland
E: [redacted]@ggdzw.nl
T: [redacted]
Aanwezig maandag, dinsdag, donderdag, vrijdag

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: maandag 22 april 2024 13:14
Aan: [redacted] <[redacted]@ggdzw.nl>
CC: [redacted]@ggdhn.nl' <[redacted]@ggdhn.nl>; [redacted] <[redacted]@ggdhn.nl>; Communicatie <[redacted]@ggdzw.nl>; [redacted] <[redacted]@vrk.nl>; [redacted] <[redacted]@vrk.nl>
Onderwerp: RE: Afstemming boodschap en communicatie dinoterb

U ontvangt niet vaak e-mail van [redacted]@hhnk.nl. [Meer informatie over waarom dit belangrijk is](#)

Hartelijk dank [redacted] en anderen.

Nog wat aanvullende vragen.

Waarom kan de opgestelde tekst vanuit GGD ZW niet gebruikt worden voor publiekscommunicatie? Dit draagt nou toch juist bij aan het voorzien in een informatiebehoefte van inwoners?

Jullie advies aan HHNK is om in de berichtgeving over dinoterb de informatie over gezondheid prominenter te plaatsen om vragen af te vangen. Op welke informatie over gezondheid in relatie tot dinoterb doelen jullie hier?

Groet,

[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@ggdzw.nl>
Verzonden: donderdag 18 april 2024 18:36
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
CC: [redacted]@ggdhn.nl' <[redacted]@ggdhn.nl>; [redacted] <[redacted]@ggdhn.nl>; Communicatie <[redacted]@ggdzw.nl>; [redacted] <[redacted]@vrk.nl>; [redacted] <[redacted]@vrk.nl>
Onderwerp: RE: Afstemming boodschap en communicatie dinoterb

Geachte [redacted]

Naar aanleiding van uw vragen hieronder stuur ik u, in overleg met onze communicatieadviseur van GGD ZW, onderstaande reactie. Deze is mede namens mijn collega's [redacted] van GGDHN en [redacted] van de VRK.

- kunnen wij dit advies zo gebruiken in onze communicatie; of kunnen we verwijzen naar uw website waar dit advies te lezen staat?

Vanuit de GGD-en hebben we op dit moment geen publieksboodschap ter beschikking voor de website van de HHNK. Het eerdere advies van onze GGD is opgesteld ter beantwoording van vragen betreffende de specifieke situatie binnen onze regio ZW, en is niet primair bedoeld voor algemene publiekscommunicatie. Het eerdere advies van GGD ZW kan om deze redenen niet worden gebruikt in de communicatie door HHNK. Daarnaast is onze ervaring dat beantwoording van eventuele vragen van bezorgde burgers over gezondheid beter in een persoonlijk gesprek kan gebeuren. Ons advies aan HHNK is dus om in de berichtgeving over dinoterb de informatie over gezondheid prominenter te plaatsen om vragen af te vangen en om duidelijk te verwijzen naar contactmogelijkheid bij de individuele GGD-en. Voor GGD ZW is dit [Contact - GGD Zaanstreek-Waterland \(ggdzw.nl\)](#) Tel: 0900-2545454 E: info@ggdzw.nl.

- is de GGD nog voornemens actief te communiceren over dit onderwerp om zo te proberen enige zorgen en onrust weg te nemen?

GGD ZW heeft geen vragen van onze inwoners gekregen over dinoterb. Vanuit onze GGD worden er geen speciale nieuwsberichten of social media berichten geplaatst in onze regio om dinoterb onder de aandacht te brengen, zolang we niet merken dat er vragen komen van burgers.

- kunnen wij op de hoogte worden gehouden van de communicatie van de GGD over dit onderwerp

Bij nieuwe/ relevante ontwikkelingen rond gezondheidsaspecten en/of veel vragen over gezondheid en onrust in regio ZW zullen we HHNK informeren.

- en daarnaast: hoe kunnen we gezamenlijk optrekken en werken aan eenduidige communicatie over dit onderwerp?

De drie betrokken GGD-en en onze kennispartners hebben afstemming rond gezondheidsvragen. Voor beantwoording van individuele vragen over gezondheid kan HHNK melders doorsturen naar de regionale GGD. Bij nieuwe ontwikkelingen rond gezondheidsaspecten zullen we HHNK informeren.

Met vriendelijke groeten,

[Redacted]

Beleidsadviseur en Medisch Milieukundige

Sector Strategie en Ontwikkeling

GGD Zaanstreek-Waterland

E: [Redacted]@ggdzw.nl

T: [Redacted]

Aanwezig maandag, dinsdag, donderdag, vrijdag

Van: [Redacted] <[Redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: woensdag 17 april 2024 18:16

Aan: [Redacted] <[Redacted]@ggdzw.nl>; [Redacted]@ggdhn.nl; [Redacted] <[Redacted]@ggdhn.nl>;
Communicatie <[Redacted]@ggdzw.nl>

Onderwerp: Afstemming boodschap en communicatie dinoterb

U ontvangt niet vaak e-mail van [Redacted]@hhnk.nl. [Meer informatie over waarom dit belangrijk is](#)

Dag,

Ik mail u allen omdat ik graag verdere afstemming zoek over de boodschap en communicatie rondom dinoterb en wat dat betekent voor de volksgezondheid.

Sinds dit in maart in de media is gekomen dat er dinoterb is aangetroffen in het oppervlaktewater in het beheergebied van HHNK, zijn wij door alle denkbare landelijke en regionale media gebeld. Dit houdt tot op de dag van vandaag aan. [HHNK onderzoekt wat de mogelijke oorzaken en bronnen zijn](#). Vanaf het begin krijgen wij veel vragen over de volksgezondheid (o.a. zwemmen, binnenkrijgen via slootwater, via de lucht, via eten uit de moestuin die besproeid wordt met slootwater). Via de media, social media, mail en het KCC. In onze laatste bestuursvergadering hebben we een tiental zeer bezorgde sprekers gehad die ook bezorgd zijn over wat dit betekent voor de gezondheid. Ook vanuit gemeenten en bestuurlijke partners ontvangen wij vragen.

Media maart had ik contact met [Redacted] [Redacted] over bovenstaande informatie op onze website waarin we voor vragen over gezondheid doorverwijzen naar de GGD.

Uit dat gesprek heb ik opgemaakt dat GGD ZW contact had met het RIVM.

Deze week heb ik contact gezocht met [Redacted] [Redacted]. Aanleiding was een interview aan [Redacted] en de aandacht die daaruit voortkwam in de media en op social media.

Het was goed dat we elkaar even gesproken hebben. Uit dit gesprek en het emailcontact maak ik op dat het RIVM met een advies is gekomen richting GGD ZW. En dat GGD ZW een advies heeft opgesteld. Nogmaals dank dat u mij dit advies heeft doorgestuurd. Ik zet het hieronder even in de mail.

GGD ZW advies:

HHNK heeft een normoverschrijding voor Dinoterb geconstateerd in het oppervlaktewater in haar werkgebied op meerder meetlocaties in 2021 en 2022. Naar aanleiding hiervan heeft de GGD vragen gekregen over de mogelijke gezondheidsrisico's van Dinoterb in verschillende situaties als bij duiken, zwemmen, varen en het besproeien van de tuin. Naar aanleiding van deze vragen heeft de GGD contact opgenomen met het RIVM en er is afstemming geweest met andere GGD-en.

Een antwoord op de vragen blijft beperkt mogelijk omdat het moeilijk is om relevante toxicologische data te vinden van een stof die al sinds 1998 is verboden. Voor zover bij de GGD bekend is deze normoverschrijding in regio Zaanstreek-Waterland alleen op een meetlocatie (Assendelft) aangetroffen in 2022. Over het jaar 2023 en 2024 zijn geen gegevens beschikbaar. Een belangrijk gegeven voor de inschatting van gezondheidsrisico's is dat- als er al sprake zou zijn (geweest) van mogelijke blootstelling- deze zeer beperkt blijft vanwege beperkt contact met het oppervlaktewater. Verder is belangrijk op te merken dat de norm, waar HHNK aan toetst, gebaseerd is op ecotoxicologische risico's en zegt niets over humane gezondheidsrisico's. De concentraties waarbij acute toxiciteit bij de mens wordt verwacht (na inslikken of via de huid) liggen veel hoger dan deze concentratie in het oppervlaktewater waaraan men mogelijk wordt blootgesteld. Er zijn daarom geen acute gezondheidseffecten te verwachten bij de, door HHNK, aangetroffen concentratie.

Samenvattend: Op basis van de beperkte beschikbare informatie omtrent Dinoterb, in combinatie met de gevonden concentraties van de stof en de naar verwachting zeer beperkte blootstelling, verwacht de GGD geen gezondheidsrisico's na inslikken of via de huid. Dit geldt ook voor inademen, ook bij vernevelen zal de concentratie zeer laag zijn en de blootstelling kort, zoals bij voorbeeld bij varen of het besproeien van een tuin.

Mijn vragen zijn de volgende:

- kunnen wij dit advies zo gebruiken in onze communicatie; of kunnen we verwijzen naar uw website waar dit advies te lezen staat?
- is de GGD nog voornemens actief te communiceren over dit onderwerp om zo te proberen enige zorgen en onrust weg te nemen?
- kunnen wij op de hoogte worden gehouden van de communicatie van de GGD over dit onderwerp
- en daarnaast: hoe kunnen we gezamenlijk optrekken en werken aan eenduidige communicatie over dit onderwerp?

Wij zien de aandacht voor dit onderwerp en vragen over gezondheid vooralsnog niet verslappen; nog dagelijks krijgen wij vragen van inwoners die betrekking hebben over gezondheid. Wij verwijzen dan door naar de GGD. Wij hebben de indruk dat de onrust onder inwoners aanhoudt. Met name op social media. Daarnaast is het onderwerp verbreed naar algehele verontwaardiging over allerlei stoffen en chemische middelen die in het milieu zitten of terecht komen. Ik zou het daarom op prijs stellen als we gezamenlijk en elke partij afzonderlijk communicatieve inspanningen kunnen doen om ervoor te zorgen dat mogelijke onrust afneemt en waar het kan zorgen worden weggenomen.

Met vriendelijke groet,

 J
Strategisch Communicatieadviseur

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Bezoekadres: Stationsplein 136, 1703 WC J
Postadres: Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard

m 06 - J
w hhnk.nl

Werkdagen ma-di-wo-do

Deze e-mail geldt alleen als formeel besluit als dat specifiek benoemd is in de mail of in de bijlage daarbij.
Heeft u een formeel besluit nodig of twijfelt u over de rechtsgeldigheid van deze mail, neem dan telefonisch contact met ons op of kijk op onze website

----- DISCLAIMER ----- Aan deze e-mail kunnen geen rechten worden ontleend. De GGD Zaanstreek-Waterland sluit iedere aansprakelijkheid uit die voortvloeit uit de elektronische verzending van dit bericht. De inhoud van dit e-mailbericht (en de bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Mocht u dit bericht bij vergissing ontvangen hebben dan wordt u verzocht de afzender hierover te informeren en het bericht te verwijderen. Indien u niet de geadresseerde bent noch een geautoriseerde medewerker die kennis mag nemen van berichten voor de geadresseerde, mag u het bericht niet openbaar maken of op enige wijze verspreiden of vermenigvuldigen. De GGD Zaanstreek-Waterland is geregistreerd onder KvK-nr. 34370893 ----- DISCLAIMER -----

*Deze e-mail geldt alleen als formeel besluit als dat specifiek benoemd is in de mail of in de bijlage daarbij.
Heeft u een formeel besluit nodig of twijfelt u over de rechtsgeeldigheid van deze mail, neem dan telefonisch contact met ons op of kijk op onze website*

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: 18-03-2024 12:34

Aan: [redacted] - [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: RE: agenda 2e projectgroepvergadering dinoterb

Van: [redacted]

Verzonden: maandag 18 maart 2024 10:49

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>;
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>;
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>;
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: agenda 2e projectgroepvergadering dinoterb

Allen, bij deze de bespreekpunten voor zo direct.

Groet [redacted]

1. Bijpraten laatste ontwikkelingen:
 - a. Memo van waterproef over gerapporteerde analyseresultaten die voldoen aan de kwaliteitseisen!
 - b. Kamervragen dinoterb beantwoording wordt gecoördineerd door BDS
 - c. NVWA
 - d. Antwoordenlijst voor KCC
 - e. Persberichtenoverzicht voor CHI
2. Openstaande vragen en persvragen
 - a. KAVB congres, nog acties nav?
 - b. [redacted] aan Waterproef & HHNK vraag
De middelste vraag hoort bij nader inzien bij ons. [redacted] wat was onze opdracht qua aantal gevraagde meetmomenten in 2021 en weet jij ook waarom die keuze is gemaakt?
 - a. Beantwoording Greenity 2014 ipv 2024
3. Stavaza Handhavingsverzoeken
4. Stavaza Woo verzoek
5. Maatwerkverzoek
E-MAIL [redacted]: Ik heb naar het maatwerkverzoek gekeken. Zij baseren de overschrijdingen en achteruitgang van de KRW op locatie GBM010, GBM012 en GBM022. Dit zijn geen locatie die mee worden genomen in de toetsing voor de KRW. De KRW schrijft voor dat voor de chemische toetsing alleen locatie mogen worden meegenomen die daadwerkelijk in het waterlichaam liggen. Voor de schemerboezem-noord zijn dat locatie NL12_135201, NL12_135302 en NL12_135701 die worden gebruikt. Esfenvaleraat is alleen in 2022 gemeten op NL12_135701. Hier zijn geen overschrijdingen alle 12 metingen zijn < 2ng/l
6. Vervolgstappen richting RIVM, metingen zijn gevalideerd door Waterproef
7. Memo voor CHI met bijlagen
De inzet en coördinatie van alle vraagstukken rond de WOO- en handhavingsverzoeken van MOB met alle reacties daaropvolgend kunnen in 5 dossiers uitgesplitst worden.

Korte termijn:

1. De WOO-verzoeken inclusief verzoeken tot handhaving van MOB (tot eind maart)

Coördinator: [REDACTED]

Overige inzet: [REDACTED]

Deze inzet is reeds geborgd voor de komende drie weken.

Extra benodigd: Externe inhuur voor bronnenonderzoek

2. Beantwoording van alle bestuurlijke vragen, vragen van LTO/KAVB, gemeenten (zorg om gezondheid inwoners) en pers (tot eind maart)
3. Verzoek om Maatwerkmaatregelen (gericht op Vergunningen). In onze ogen mogelijk het meest risicovol en irt het extra maatregelepakket nav juridische quickscan KRW.

Iets langere termijn

1. Verbeteren intern proces rond bemonstering/relatie met Waterproef
Doel: Ontwikkelen en aanscherpen van werkprotocollen mbt validatie van gegevens en analyse resultaten bemonstering
Trekker: clusterhoofd Onderzoek
Overige inzet: kennis van kwaliteitsmanagement, kennis van proces(verbetering), kennis van opzet van werkprotocollen, procedures.
2. Verbeteren relatie/opzetten netwerkrelatie met RIVM en NVWA
Doel: betere afstemming tussen overheden als het gaat om vraagstukken rond gewasbeschermingsmiddelen en andere zeer zorgwekkende stoffen (waaronder PFAS).
Trekker: clusterhoofd K&O WS in samenwerking met clusterhoofd Onderzoek
Overige inzet: adviseur waterkwaliteit WS, adviseur Onderzoek/Chemie, relatiemanager BDS

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Clusterhoofd Kennis en Ontwikkeling
Afdeling Watersystemen

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Bezoekadres: Stationsplein 136, 1703 WC [REDACTED]
Postadres: Postbus 250, 1700 AG HEERHUGOWAARD

Tel.: 06 [REDACTED]
E-mail: [REDACTED]@hhnk.nl

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: 14-03-2024 12:22

Aan: [redacted] van der <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: RE: AKKOORD GEVEN?? FW: [redacted] wenst toegang tot 'VRAAG EN ANTWOORD MOB Handhavingsverzoek én WOO verzoek van'

Bij deze.

Van: [redacted]

Verzonden: donderdag 14 maart 2024 12:20

Aan: [redacted] van der <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] - [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: RE: AKKOORD GEVEN?? FW: [redacted] wenst toegang tot 'VRAAG EN ANTWOORD MOB Handhavingsverzoek én WOO verzoek van'

Dag [redacted] ik deel het met je.

LET WEL.

Er zitten nog wel open eindjes in. Daarom had ik het verzoek gedaan of je de antwoorden vooralsnog met ons afstemt.

Dank.

[redacted]

Van: [redacted] van der <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: donderdag 14 maart 2024 11:58

Aan: [redacted] - [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: RE: AKKOORD GEVEN?? FW: [redacted] wenst toegang tot 'VRAAG EN ANTWOORD MOB Handhavingsverzoek én WOO verzoek van'

Wil je het stuk delen? als bijlagen maar, dan kan kcc het in hun systeem zetten.

Lijkt mij slimmer, als bijlage dan dat iedereen erbij kan via onze schijf denk ik.

Groet, [redacted]

Van: [redacted] - [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: donderdag 14 maart 2024 11:42

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: AKKOORD GEVEN?? FW: [redacted] wenst toegang tot 'VRAAG EN ANTWOORD MOB Handhavingsverzoek én WOO verzoek van'

[redacted] kan ik akkoord geven op onderstaand verzoek.

Van: [redacted] <no-reply@sharepointonline.com>

Verzonden: donderdag 14 maart 2024 11:35

Aan: [redacted] - [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: [redacted] wenst toegang tot 'VRAAG EN ANTWOORD MOB Handhavingsverzoek én WOO verzoek van'

Ik wil graag toegang. aub

Deze aanvraag [redacted] of [redacted]

Aangevraagde resource:

[redacted]

Aangevraagd door: @hknk.nl)

VRAAG EN ANTWOORD MOB Handhavingsverzoek én WOO-verzoek van 6 maart 2024

Versie 12 maart 2024

1. **9 februari:** handhavings- en WOO-verzoek. Uit onderzoek door milieugroep Mobilisation for the Environment (MOB) is gebleken dat het verboden herbicide dinoterb is aangetroffen bij het meetpunt van het poldergemeal 'De Drieban' in Venhuizen. De gemeten concentraties in de periode 2021-2023 zijn aanzienlijk hoger dan de wettelijk vastgestelde maximale toelaatbare concentratie en nemen de laatste jaren toe, aldus MOB. Uitspoeling vanuit historisch gebruik is daarom zeer onwaarschijnlijk, zeggen zij.
2. **9 februari:** maatwerkverzoek Esfenvaleraat meetwaarden zijn volgens steller te hoog, KRW verbiedt achteruitgang
3. **6 maart:** In een vervolg nieuw handhavingsverzoek stelt MOB dat dinoterb op meerdere plaatsen in NH wordt aangetroffen, waaronder in het Zwanenwater. En verzoek om komende tien jaar te blijven meten.

Kernvragen

1. (MOB) Welke passende maatregelen gaat HHNK treffen om te voorkomen dat Dinoterb (of vergelijkbare stoffen) in het oppervlaktewater komen?
2. (MOB) Wat gaat HHNK concreet doen om de schadelijke gevolgen van de aanwezigheid van deze stof / stoffen in het water weg te nemen dan wel te minimaliseren? (Moeten we eerst weten waar het vandaan komt (bronnenonderzoek))
3. Wat heeft HHNK gedaan na constatering dat er Dinoterb is aangetroffen op meerdere plaatsen?
4. Wat doet HHNK om te voorkomen dat dit soort stoffen in het oppervlaktewater terecht komen?
5. Hoe ziet HHNK toe op het gebruik of voorkomen van deze stoffen?
6. In hoeverre handhaaft HHNK op deze stof/stoffen?
7. Hoe valt te verklaren waarom deze stof nu (nog steeds) wordt aangetroffen?
8. Wat is de reactie van HHNK op het verwijt (van MOB en biologische fruitteler) dat het niet opschiet (met de waterkwaliteit) en de aanpak van dit soort stoffen? (zou al in 2015 aangekaart zijn?)
9. Wat gaat HHNK concreet doen?
10. Volksgezondheid, vissen en zwemmen: wat betekent dit, welk advies (handelingsperspectief). Moeten mensen zich zorgen maken?

PROCES, ZIE OOK BERICHT OP WEBSITE

We doen nu onderzoek. We voeren een oorzakenanalyse, een brononderzoek, uit en op basis daarvan een bepalen we wat er gedaan kan worden. Het dubbelchecken van onze meetgegevens is daar onderdeel van.

Uitkomsten daarvan bepalen vervolgstappen. Onderzoek naar een bron vanuit het watersysteem is overigens erg lastig.

Naast de analyse van en check op de data doen we literatuuronderzoek en bevragen we externe experts. Doel is om zicht te krijgen op de stoffeigenschappen en mogelijke bronnen en verspreidingsroutes.

V: hoe lang duurt het voordat daar uitkomsten van bekend zijn?

A kan enkele maanden duren. Onderzoek kan ook weer nieuwe vragen opwerpen die nader onderzocht moeten worden. **Dat is nog niet op voorhand te zeggen, maar het kan maanden in beslag nemen. Het traceren van een bron is uitermate lastig. We willen eerst bepalen wat de meest waarschijnlijke bronnen zijn (binnen een paar weken), zodat we daar vervolgonderzoek op kunnen richten.**

ezondheid

V: Kan ik zelfgevangen vis eten?

A: HHNK heeft niet de expertise in huis om te adviseren over het eten van vis uit oppervlaktewateren. Het Voedingscentrum raadt het regelmatig eten van zelfgevangen zoetwatervis uit Nederlandse wateren af.

Zwemmen

V: Kan ik zwemmen op de plaatsen waar dinoterb is gemeten?

A: De provincie Noord-Holland controleert tijdens het zwemseizoen van 1 mei tot 1 oktober of open zwemwater schoon en veilig is. De provincie Noord-Holland wijst elk jaar de zwemwaterlocaties in open water aan. Dit zijn locaties zowel langs de kust als in plassen en meren. Op de landelijke website zwemwater.nl zijn alle aangewezen zwemlocaties in Nederland te vinden.

Als uit het onderzoek of de metingen van de provincie blijkt dat er sprake is van een onveilige situatie of een slechte waterkwaliteit, volgt een negatief zwemadvies of zwemverbod. Dit wordt gecommuniceerd via zwemwater.nl en via de blauwe informatieborden bij de aangewezen zwemlocaties.

HHNK levert tijdens het zwemseizoen van 1 mei tot 1 oktober in opdracht van de provincie meetgegevens aan voor het bepalen van de zwemwaterkwaliteit op de aangewezen zwemlocaties. De stof dinoterb wordt niet gemeten voor het bepalen van de zwemwaterkwaliteit.

De provincie zorgt voor de veiligheid van het zwemwater en kan op grond van de regelmatig ontvangen waterkwaliteitsgegevens een negatief zwemadvies of zwemverbod afgeven. Meer informatie is te vinden op zwemwater.nl.

V: In de Zaan gaat het om 90 nanogram per liter, in hoeverre kan dat schadelijk zijn?

A: Voor het oppervlaktewater geldt een waterkwaliteitsnorm van 0,03 microgram per liter. Oftewel 30 nanogram per liter. Deze waterkwaliteitsnorm is bepaald op effecten voor waterorganismen. Bij concentraties boven deze norm en langdurige blootstelling kunnen waterorganismen schadelijke effecten ondervinden.

De waterkwaliteitsnorm is gebaseerd op negatieve effecten voor waterorganismen. Overschrijdingen van de waterkwaliteitsnorm zeggen niets over eventuele risico's voor de volksgezondheid. Zie voor meer informatie de website van het RIVM ([link](#))

Stoffen, Dinoterb

1 V: Wat is Dinoterb?

A: Gewasbeschermingsmiddel om eenjarig onkruid te bestrijden. Stof die sinds 1998 is verboden. Dat wil zeggen dat het geen toelating heeft voor gebruik. De stof is aangemerkt als zeer zorgwekkende stof.

De norm voor dinoterb is een norm voor chronische blootstelling. Langdurige blootstelling aan hoge gehalten kan schade geven aan vissen en andere waterdieren.

Voor vragen over gevolgen voor de volksgezondheid verwijzen we naar RIVM.

[dinoterb | Risico's van stoffen \(rivm.nl\)](#)

2 V: Zit deze stof in de stoffen waarop voor de KRW gemeten wordt?

A: Nee. De stof valt niet onder de lijst stoffen vallend onder de KRW-stoffen.

3 V: Waarvoor werd het gebruikt?

A: Om eenjarig onkruid te bestrijden.

4 V: Door wie werd het gebruikt?

A: Volgens de Wageningen Universiteit werd in 1998 het middel gebruikt voor een groot aantal

teelten. Het grootste aandeel had de aardappelteelt gevolgd door granen en overige akkerbouw en als laagste de bollenteelt.

5 V: Wat zijn de risico's voor mens en milieu als deze stof in het oppervlaktewater zit?

A: De aanwezigheid in oppervlaktewater heeft negatieve gevolgen voor de waterkwaliteit en het ecologische evenwicht. Voor effecten op de mens verwijzen we door naar het RIVM.

De norm voor dinoterb is een norm voor chronische blootstelling. Langdurige blootstelling aan hoge gehalten kan schade geven aan vissen en andere waterdieren.

Voor vragen over gevolgen voor de volksgezondheid verwijzen we naar RIVM.

Gezondheid / zwemmen

V: Kan ik nog zwemmen in de Zaan (voorbeeld)?

A: De provincie zorgt voor de veiligheid van het zwemwater en kan op grond van de regelmatig ontvangen waterkwaliteitsgegevens een negatief zwemadvies of zwemverbod afgeven. Verder is het de taak van de provincie om het publiek te voorzien van algemene en actuele informatie over zwemwater. Informatie over deze zwemlocaties is te vinden op zwemwater.nl.

[\(Zwemmen in oppervlaktewater | Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)\)](#)

De waterkwaliteitsnorm is gebaseerd op negatieve effecten voor waterorganismen.

Overschrijdingen van de waterkwaliteitsnorm zeggen niets over eventuele risico's voor de volksgezondheid.

Data/metingen

6 V: Wat monitort HHNK?

A: HHNK monitort voor de KRW (prioritaire stoffen die een groot risico vormen in en via het watermilieu) en voor gewasbeschermingsmiddelen.

(achtergrond KRW [Kaderrichtlijn Water | Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](#))

7 V: Hoe vaak meet HHNK?

A: Sommige punten zijn vaste meetpunten waar we 1 x jaar meten, sommige punten rouleren (daar meten we 1 x 3 jaar). **Het gewasbeschermingsmiddelenmeetnet bestaat uit 57 locaties verdeeld over het gebied. 14 locaties zijn vaste locaties en waar ieder jaar wordt gemeten. Op de overige 43 locaties worden eens per drie jaar. In een meetjaar wordt de locatie 6 keer bemonsterd (maart, mei t/m augustus en oktober). In 2022 zijn de bestrijdingsmiddelenpakketten eenmalig op 5 KRW meetpunten gemeten. In dit jaar is iedere maand een meting uitgevoerd.**

8 V: Waarom meet HHNK op dinoterb?

A:

Dinoterb wordt sinds 2020 weer gemeten omdat de stof tussen 2012 en 2017 ook is voorgekomen. overschrijdingen in het verleden aan het meetpakket is toegevoegd. In 2019 heeft op

basis van historische meetdata en de toename van stoffen in de KRW geadviseerd welke stoffen (opnieuw) aan de analyse pakketten toe te voegen. Omdat Dinoterb

9 V: Waar komen deze gegevens vandaan over deze stof?

A: uit openbare databanken zoals Aquadesk en de Bestrijdingsmiddelenatlas [Atlas Bestrijdingsmiddelen in oppervlaktewater \(bestrijdingsmiddelenatlas.nl\)](#) (HHNK levert net als alle waterschappen meetdata). **Moet hier het antwoord niet zijn uit eigen metingen?? Wij leveren onze data aan voor de landelijke enquête waterkwaliteit (LEW) en CLM haalt vervolgens onze data weer uit het LEW ten behoeve van de toetsing voor de bestrijdingsmiddelenatlas. Deze toetsing is dus gebaseerd op onze eigen ruwe data**

10 V: Kloppen deze metingen?

A: We vinden de resultaten uit de metingen zelf ook opvallen en daarom nemen we de meetdata samen met het laboratorium nog eens goed onder de loep om zeker te weten dat deze data wel kloppen. Antwoord is blijkbaar dat het klopt kan dit verwoorden.

11 V: Waar is deze stof aangetroffen (op hoeveel plaatsen in beheergebied HHNK)?

A: O.b.v. de gegevens van Aquadesk is deze stof in 2022 op 19 plaatsen gevonden. **CHECK: klopt figuur 1 van MOB (meetpunten 2022) Heeft inmiddels op de mail gezet.**

12 V: Wat heeft HHNK gedaan met het gegeven dat dinoterp op 19 plaatsen is aangetroffen?

A: Vraag voor onderzoek.

13 V: Wordt op alle van deze punten de norm overschreden?

A: Ja. De aangetroffen waarden liggen boven de MTR-waarde zoals die voor landoppervlaktewateren geldt (RIVM norm: 30 nanogram per liter). **Dit antwoord klopt niet. De norm wordt pas overschreden als dit uit de toetsing komt. De toetsing wordt uitgevoerd op alle metingen in een kalenderjaar. Bijvoorbeeld in het Zwanenwater is één meting boven het detectielimiet van het laboratorium en de overige 5 metingen zijn laag. Omdat de toetsing (MTR) naar het gemiddelde van het jaar kijkt is er geen overschrijding van de norm.**

14 V: Het MOB beweert dat er de afgelopen jaren sprake is van een forse toename van deze stof. Klopt dat?

A: Dit is moeilijk te zeggen, omdat de stof tussen 2015 en 2019 niet gemeten is. Dinoterb zat toen niet in een meetpakket dat door HHNK werd afgenomen bij het laboratorium. In 2020 heeft Waterproef 2 nieuwe analyse apparaten aangeschaft, waardoor de meetpakketten iets zijn veranderd. Dinoterb is toen weer teruggekomen in het meetpakket.

15 V: Hoe kan het dat het ook in het Zwanenwater is aangetroffen? Dat ligt 1 m hoger dan de omliggende percelen agrarische grond?

A: Daar is voor nu geen antwoord op. Dit vraagt nader onderzoek.

16 V: Hoe kan het dat deze stof in het water aangetroffen wordt terwijl deze al sinds 1998 niet meer gebruikt mag worden?

A: Een exacte oorzaak is niet te geven. Het kan historisch zijn. Dit vraagt nader onderzoek. Er zijn verschillende mogelijke bronnen. Het hoogheemraadschap gaat bezig om een oorzakenanalyse te laten maken van de mogelijke bronnen. Op basis van deze analyse worden vervolgstappen gezet

17 V: Had HHNK zelf ook geconstateerd dat er uitslagen waren die boven de norm Dinoterb lagen?

A: Ja is dat zo? Dinoterb was bij ons (cluster onderzoek) niet opgevallen. Dinoterb is geen KRW stof en daar ligt op dit moment onze focus op. Laten we eens proberen : nee, dinoterb is geen toegestaan GBM en zit ook niet in het stoffenpakket van de KRW waar onze focus op zit.

18 V: Wat heeft HHNK vervolgens gedaan met de constatering dat er Dinoterb gemeten is?

A: is dezelfde als vraag 12

19 V: Wat doet HHNK (in zijn algemeenheid) als uit metingen blijkt dat een norm wordt overschreden?

A: De resultaten van de metingen worden aan het einde van een meetjaar getoetst. Afhankelijk van het type norm dat voor een stof is vastgesteld wordt er gekeken naar de gemiddelde waarde van een stof (JG-MKN/MTR) of naar de maximale waarden (MAC-MKN). Het kan dus zijn dat een individuele meting van een stof hoger ligt dan de gestelde jaargemiddelde norm, maar het toetsresultaat uitwijst dat een stof niet overschrijdend is. In dat geval is er geen normoverschrijding.

Wat HHNK doet met een stof die de norm overschrijdt hangt af van het type stof.

A: HHNK kan alleen optreden als er sprake is van heterdaad is en er iets illegaals is. Dan melden we dat ook aan NVWA.

20 V: Hoe kan een gewasbeschermingsmiddel in het oppervlaktewater komen?

A: Door afspoeling of verwaaiing. Idem voor op het land zelf.

21 V: Waarom zijn er nog geen (volledige) metingen over 2023 beschikbaar in het waterkwaliteitsportaal?

A: De metingen worden pas na de toetsing zichtbaar in het waterkwaliteitsportaal. De KRW toetsing voor meetjaar 2023 wordt komend voorjaar/zomer uitgevoerd. Op dat moment zijn alle meetresultaten beschikbaar en kunnen we aan de toetsing beginnen. Dit is gelijk met alle andere waterbeheerders. De reden dat de toetsing pas in het voorjaar/zomer plaatsvindt is omdat de analyse van de biologische parameters (flora en fauna) veel tijd kost en pas in het voorjaar door de laboratoria aangeleverd kan worden

22 V: Klopt het dat in het verleden niet met regelmaat is gemeten op Dinoterb? Waarom?

A:

23 V: Kan er sprake zijn van historische uitspoeling

A: Ja dat is een mogelijkheid maar ook door bodemberoering (graafwerkzaamheden, baggeren)

V: Verspreiding door de lucht, is dat mogelijk?

A: Verspreiding door de lucht is alleen mogelijk als met de stof slordig wordt gespoten of het water waar de stof in zit wordt gebruikt voor beregening. Tegenwoordig zijn spuitinstallaties van agrariërs uitgerust met doppen die verspreiding van gewasbeschermingsmiddelen via de lucht moeten verminderen..

Bij beregening uit het oppervlaktewater met de verhoogde concentratie kan verneveling optreden. De verdunde concentratie in het oppervlaktewater wordt dan nog verder verdund.

24 V: 10 jaar geleden was dinoterp ook al in het nieuws, de verklaring van HHNK was toen dat er sprake was van historische uitspoeling. Bent u nog steeds van mening dat dit zo is?

A: Ja. Dat is zeker een mogelijkheid. We hebben ook geen concrete, aantoonbare signalen dat er sprake is van een overtreding. Ook de NVWA is dinoterb niet tegengekomen tijdens inspecties.

25 V: Een biologische fruitteler zegt dat hij het al in 2015 heeft aangekaart bij HHNK, klopt dat?

A:

26 V: Een biologische fruitteler zegt dat HHNK niet doorpakt, wat is daarop uw reactie?

A:

27 V: MOB concludeert dat dinoterb in de sierteelt/bloembollen gebruikt moet zijn geweest? Wat denkt HHNK?

A: HHNK heeft geen aanwijzing dat dit middel nu door deze sector gebruikt wordt, noch door een andere sector.

- Uit contact met de NVWA blijkt dat de NVWA het middel niet is tegengekomen tijdens inspecties. Zie antwoord NVWA: **“Wij zijn het middel dinoterb niet tegengekomen tijdens onze inspecties. Op basis van onze inspectieresultaten kunnen we niet concluderen dat er sprake is van een toename van het gebruik van illegale middelen. Wel zien we een toename van onjuist gebruik van toegelaten middelen. Voor meer info zie: [Inspectieresultaten gewasbeschermingsmiddelen 2022 | Gewasbescherming | NVWA](#)”**

28 V: MOB beweert dat de huidige waarden hoger liggen dan 10 jaar geleden. Klopt dat?

A: Als ik in de data kijk, zie ik inderdaad dat er in 2022 een aantal meetwaarden boven de 100 ng/liter zijn. In de periode tot en met 2013 liggen de hoogst gemeten waarden rond de 60-70 ng/liter. **In afwachting van Waterproef op juistheid van data**

29 V: Als HHNK ook constateert dat er een verboden middel in de metingen zit, wat heeft HHNK daar mee gedaan? Zie vraag 12 en 19

A:

30 V: Hebben wij zelf ook geconstateerd dat dinoterb nog steeds wordt aangetroffen?

A: Ja. Dat blijkt inderdaad uit de gegevens waarnaar MOB verwijst.

31 V: Hoe verklaren we dat dit nog steeds wordt aangetroffen?

A: Historische uitspoeling meest aannemelijk. Geen concrete of aantoonbare aanwijzing dat dit middel nog steeds gebruikt wordt

- verwijzen naar antwoord NVWA: Uit contact met de NVWA blijkt dat de NVWA het middel niet is tegengekomen tijdens inspecties. **“Wij zijn het middel dinoterb niet tegengekomen tijdens onze inspecties. Op basis van onze inspectieresultaten kunnen we niet concluderen dat er sprake is van een toename van het gebruik van illegale middelen. Wel zien we een toename van onjuist gebruik van toegelaten middelen.**

Voor meer info zie: [Inspectieresultaten gewasbeschermingsmiddelen 2022 | Gewasbescherming | NVWA](#)

32 V: Als de bollentelers het niet gebruiken/gebruikt hebben, hoe komt Dinoterb dan in het water?

A:

33 V: Wat gaat er niet goed in het controleren van onze data?

A:

34 V: Waarom nu pas acties als MOB aan de bel trekt?

A: focus op KRW stoffen

35 V: wanneer zijn de metingen gedaan waarnaar MOB verwijst?

A: 2022

36 V: Waarom heeft HHNK niet zijn verantwoordelijkheid gepakt en komt het nu pas in actie?

A: Bij de constatering van de normoverschrijding heeft HHNK de NVWA op de hoogte gesteld (WANNEER PRECIES?)

37 V: MOB verwijt HHNK 'het stond erbij en keek ernaar' Wat is uw reactie daarop?

A:

38 V: Is HHNK bekend met het artikel in de Volkskrant (van 6 maart) waarin gesteld wordt dat ook in het Zwanenwater dinoterb is aangetroffen, en zo ja hoe lang al? Wat heeft het Hoogheemraadschap hiermee gedaan?

A: Wij zijn bekend met het artikel in de Volkskrant. Hierin wordt vermeld dat uit metingen blijkt dat het middel dinoterb in het oppervlaktewater van het Zwanenwater is aangetroffen. Uit de meetdata die zijn gebruikt valt dat inderdaad af te leiden. Tegelijkertijd vindt HHNK dat ook opmerkelijk. Kloppen deze meetgegevens wel? Of is er iets anders aan de hand? Daarom kijken we eerst nog eens goed naar de meetgegevens. Dat zijn we nu aan het doen. Als daar duidelijkheid over is kan bepaald worden wat er verder gedaan moet worden.

39 V: Is het nog mogelijk om te zwemmen als dinoterb is aangetroffen in het oppervlaktewater (bijvoorbeeld de Zaan, bij het Zaangemaal in Zaandam)

A: Bij het bepalen van de zwemwaterkwaliteit worden andere stoffen gemeten dan deze stof. Wij beschikken niet over informatie over wat deze stof kan betekenen voor de mens of dier. Daarvoor adviseren wij u contact op te nemen met het RIVM. Dubbel staat ook in het begin

ONDERZOEK

40 V: Wat houdt bronnenonderzoek in?

A: Bij bronnenonderzoek kijken we hoe we een meetwaarde kunnen verklaren. Dat doen we niet alleen zelf maar ook in samenwerking met anderen partijen (bijv. NVWA). Daarbij gaat het over of we iets waarnemen in de waterbodem of er vlak naast. Een bron kan ook een oude bron zijn. Bijvoorbeeld bij het beroeren van de waterbodem kan ook een stof vrijkomen. Dan is de bodem dus ook een bron. Daarnaast kan er sprake zijn dat zaken gelijktijdig optreden. Bijvoorbeeld depositie via de atmosfeer.

41 V: Wanneer doet HHNK bronnenonderzoek?

A: Als een stof boven de norm wordt gemeten zetten we vervolgonderzoek in.

Dit is niet standaard. Dit doen we bijvoorbeeld wel als we maatregelen willen nemen, bijvoorbeeld ten behoeve van de KRW, of om te kunnen handhaven. Meetwaarden vanuit het landelijk meetnet gewasbeschermingsmiddelen (waar ook ons GBM meetnet onderdeel van is), worden gebruikt voor de toelating van stoffen. Als een stof of middel te vaak boven de norm wordt waargenomen worden door het CTGB toelatingseisen aangescherpt of vervalt de toelating.

Rollen: wie is voor wat verantwoordelijk?

HHNK: waterbeheer; kwaliteit oppervlaktewater. KRW- doelen: verslechtering van de kwaliteit van het oppervlaktewater zoveel mogelijk voorkomen. HHNK kijkt of er emissies zijn naar het oppervlaktewater.

NVWA: Op grond van de Wet gewasbescherming en biociden is de NVWA onder andere verantwoordelijk voor toezicht op en handhaving van de regels voor de toepassing van gewasbestrijdingsmiddelen in de agrarische sector. (Worden de toegestane middelen gebruikt en worden deze op de juiste manier gebruikt).

Provincie Noord-Holland: bevoegd gezag voor het Natura 2000-gebied Zwanenwater en Pettemerduinen en zodoende verantwoordelijk voor het behoeden van dit gebied voor verslechtering. Ecosysteem effecten. Zwemwater.

[Zwemmen in oppervlaktewater | Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](#)

Laboratorium: Waterproef doet metingen, analyseert, valideert en stuurt data dan naar HHNK. HHNK zet de ruwe data online (in Aquadesk staan de ruwe data).

VRAGEN VOOR KCC

43 V: Is het Hoogheemraadschap ervan op de hoogte?

Antwoord: Wij hebben geconstateerd dat dinoterb in de periode 2021-2023 eenmalig boven de MTR-norm (maximaal toelaatbaar risicovorm) is gemeten. Dit was op 7 juli 2022. Op de andere meetmomenten was de concentratie onder de detectiegrens van ons laboratorium Waterproef.

44 V: Er is kritiek op het Hoogheemraadschap dat er te weinig wordt gedaan. Wat is jullie reactie daarop?

Antwoord: De kritiek is ons bekend, maar wij herkennen ons niet in het beeld dat wij onvoldoende doen. Wij zijn in Polder Drieban zeer actief in toezicht en handhaving op het gebied van lozingen van gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater. Ook wij streven naar een goede waterkwaliteit. In de afgelopen jaren zien we wel degelijk geleidelijk een verbetering optreden in de Polder Drieban. We begrijpen echter dat er partijen zijn die vinden dat dit niet snel genoeg gaat.

45 V: Komt het middel dinoterb ook in jullie metingen voor?

Antwoord: zie onder vraag 1

46 V: Heeft het Hoogheemraadschap enig idee waar het middel dinoterb vandaan komt? Waar wordt het nog gebruikt en is daar überhaupt zicht op?

Antwoord: De herkomst van de stof is voor het hoogheemraadschap nog onduidelijk. Het middel dinoterb heeft sinds 1998 geen toelating meer voor gebruik in Nederland. Wij hebben geen concrete aanwijzingen van illegaal gebruik door de agrarische sector of particulieren. Het vrijkomen van de stof als gevolg van historisch gebruik vanuit de bodem/waterbodem sluiten we niet uit.

47 V: Handhaaft het Hoogheemraadschap hierop?

Antwoord: Als wij in het toezicht constateren dat middelen zonder toelating worden toegepast handhaven we hier inderdaad op. We hebben de NVWA op de hoogte gebracht van de normoverschrijding. Zij kunnen controles uitvoeren op aanwezige middelen bij agrarische bedrijven.

48 V: Neemt het Hoogheemraadschap passende maatregelen om te voorkomen dat dinoterb in het oppervlaktewater terecht komt en verder verspreid?

Zolang de bron onzeker is het niet mogelijk om maatregelen te treffen. Het is dus eerst zaak om daar meer duidelijkheid over te krijgen. We gaan voor het aanstaande gebiedsproces in de Drieban op meer locaties in deze polder monitoren op de aanwezigheid van gewasbeschermingsmiddelen. Daarmee willen we een beter beeld krijgen van de problematiek. Verder gaan we onderzoeken of de stof nog aanwezig is in de bodem en bij grondwerkzaamheden kan vrijkomen.

VRAGEN VAN NOS AAN NVWA

MOB heeft bij u en het waterschap (en geloof ik de provincie) een handhavingsverzoek ingediend, wat gaan jullie daarmee doen?

Dit handhavingsverzoek wordt op dit moment door ons beoordeeld. We volgen hierbij dezelfde procedure als bij andere handhavingsverzoeken die we ontvangen.

De conclusies van MOB baseren zij onder meer op gegevens uit de bestrijdingsmiddelenatlas. Wie verzamelt die meetgegevens en bij wie ligt de verantwoordelijkheid de gegevens te interpreteren en te handelen?

Deze gegevens worden verzameld door de waterschappen. Zie voor meer informatie: [Atlas Bestrijdingsmiddelen in oppervlaktewater \(bestrijdingsmiddelenatlas.nl\)](https://atlas.bestrijdingsmiddelen.nl)

In het VK-artikel staat dat u bij inspecties vaker illegale bestrijdingsmiddelen aantreffen. Zat daar ook Dinoterb bij?

Wat zijn de consequenties als de middelen worden aangetroffen?

Het gebruik van illegale bestrijdingsmiddelen is blijkbaar toegenomen, blijkt uit jullie inspecties. Heeft u daarvoor een verklaring?

Wij zien tijdens onze inspecties dat er illegale middelen worden gebruikt, echter we zien vaker onjuist gebruik van toegelaten/legale middelen. Wij zijn het middel dinoterb niet tegengekomen tijdens onze inspecties. Op basis van onze inspectieresultaten kunnen we niet concluderen dat er sprake is van een toename van het gebruik van illegale middelen. Wel zien we een toename van onjuist gebruik van toegelaten middelen.

Voor meer info zie:

[Inspectieresultaten gewasbeschermingsmiddelen 2022 | Gewasbescherming | NVWA](#)

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: 03-04-2024 15:55
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: RE: alsnog vraag bij mij binnengekomen

Ja zou moeten kunnen.

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: woensdag 3 april 2024 15:55
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: RE: alsnog vraag bij mij binnengekomen

[redacted] dit soort vragen zouden toch door KCC beantwoord gaan worden?
Zo even over hebben..
Groet [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: woensdag 3 april 2024 15:47
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: alsnog vraag bij mij binnengekomen

Dag [redacted] zie vraag in bijlage.
Moet ik deze zelf beantwoorden of gaat dit centraal?

Bij zelf beantwoorden:
Kan ik antwoorden dat wij niet in alle oppervlaktewateren metingen kunnen doen. Wij gebruiken ons bestaande meetnet om een goed beeld te krijgen van de waterkwaliteit van het oppervlaktewater en hiervoor en voor de vraag over gezondheid eitjes/kippen verwijzen naar de HHNK site?

Groeten, [redacted]

[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: woensdag 3 april 2024 12:50
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: FW: HHNK2404-0019 is aan jou toegewezen

Met vriendelijke groeten,

[redacted]
Cluster Handhaving
Afdeling VHIJG
[redacted]

Postadres:
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard
t. [redacted]
w. www.hhnk.nl

Van: KCC@hhnk.nl <KCC@hhnk.nl>
Verzonden: woensdag 3 april 2024 09:15
Aan: Handhaver@hhnk.nl
Onderwerp: HHNK2404-0019 is aan jou toegewezen

Beste ,

De volgende melding HHNK2404-0019 is op jouw naam gezet ter behandeling.

Melding:

Beste lezer,
Het volgende formulier is bij uw organisatie ingediend.

Naam formulier: **Contactformulier**

Referentie: **000000022949**

Datum en tijdstip: **31-03-2024 12:06 uur**

Contactformulier

Voorletter(s): █

Tussenvoegsel(s):

Achternaam: █ J

Adres: █

Huisnummer: █

Postcode: █ J

Woonplaats: █ J

Telefoonnummer:

E-mailadres: █ J @live.nl

Vraag of idee

Onderwerp: **Onderzoek water/omgeving**

Uw vraag of idee: **Wij zijn nogal geschrokken van de laatste berichten over de gemeten schadelijke stoffen in de omgeving van onze woonplaats, zoals onder andere dinoterb.**

Wij vroegen ons als of het mogelijk is om in de buurt van onze woning metingen kunnen worden gedaan voor onze geruststelling. Tevens willen wij binnenkort kippen nemen en willen geen gezondheidsrisico's lopen door het eten van de eitjes.

Alvast bedankt voor uw medewerking.

Natuurlijke groet,

█ J

Bijlage

Wilt u de bijlagen meesturen?: **Nee**

Met vriendelijke groet,

SIMform

(Deze email is automatisch gegenereerd)

Contactgegevens:

█ J █

[Redacted] [@live.nl](#)

Opmerkingen/Acties:

03-04-2024 09:02 [Redacted] [Redacted]

Doorzetten naar handhaving

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: 14-03-2024 16:39
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] - [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: RE: Antwoorden op "Gif door bollenteelt"

Hierbij het mailtje van [redacted]
[redacted] jij stelde voor om dit op te pakken met [redacted] en [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: woensdag 13 maart 2024 16:18
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] - [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: RE: Antwoorden op "Gif door bollenteelt"

Mee eens. Ik stel voor dat ([redacted] en ik) er morgenmiddag nog even doorheen gaan en een selectie van vragen maken. Dit kan natuurlijk alleen als er morgen minder verzoeken binnenkomen. Groet
[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: woensdag 13 maart 2024 16:15
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] - [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: RE: Antwoorden op "Gif door bollenteelt"

Zodra we het bericht op onze website hebben staan, kan daar naar verwezen worden. Dit bericht heb ik zojuist aan Jos Beemsterboer gestuurd.

Onze QenA is nog te groot en te diep om ook te delen met gemeenten en bovendien nog niet definitief, wat jullie?

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: woensdag 13 maart 2024 14:26
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] - [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: FW: Antwoorden op "Gif door bollenteelt"

We hebben nu : Zaanstad, Bergen, de BUCH..
Groet [redacted]

Van: [redacted] - [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: woensdag 13 maart 2024 14:16
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: FW: Antwoorden op "Gif door bollenteelt"

Ter informatie

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Beleidsadviseur Gezond Water
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

t [redacted]
Werkdagen: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag

Van: [redacted] <[redacted]@debuch.nl>
Verzonden: woensdag 13 maart 2024 12:35
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] - [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted]
[redacted] <[redacted]@debuch.nl>; [redacted] <[redacted]@debuch.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@debuch.nl>
Onderwerp: Antwoorden op "Gif door bollenteelt"

Beste collega's,

Ik heb zojuist met [redacted] van HHNK (coördinator handhaving) gesproken over het onderwerp van het artikel in de Volkskrant, het landbouwgif in de bollensector. Wij krijgen als gemeente ook n.a.v. het Volkskrant artikel hier vragen over van verontrustende inwoners.

Daar moeten wij dus antwoord op geven, maar dan wel afgestemd met de collega's in deze email. Onderstaande email is een voorbeeld van een reactie van een inwoner.

Wat doen we als gemeente?

- Contact houden met het hoogheemraadschap HHNK dat een handhavingsverzoek heeft liggen. HHNK doet onderzoek naar de waterkwaliteit en gaat naar de meetgegevens kijken.
- Als gemeente zijn we in gesprek met bollentelers en andere agrariërs naar hoe de landbouw ook anders zou kunnen. Daarbij kijken we naar goede voorbeelden zoals Huiberts Biologische Bloembollen in Sint Maartensvlotbrug.

Zouden jullie hierop aan kunnen vullen?

[redacted] ik zag dat ik jouw telefoonnummer niet heb, anders zou ik je even gebeld hebben. Is het nuttig om hier even over te bellen?

[redacted] ik hoorde dat jij hierbij ook een rol ziet in het proces van omgevingsplannen? Ik kan mij voorstellen dat dat nu nog niet concreet genoeg is om te gebruiken voor in deze beantwoording.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Beleidsmedewerker water en klimaatadaptatie
Domein Beheer Openbare Ruimte / Team Gemeentelijke Eigendommen

T [redacted]
M [redacted]
E [redacted]@debuch.nl

Ik werk maandag tot en met vrijdagochtend

de **BUCH**

De BUCH werkt voor de gemeenten Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo

Van: [redacted] <[redacted]@debuch.nl>
Verzonden: donderdag 7 maart 2024 12:59
Aan: [redacted] <[redacted]@debuch.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@debuch.nl>
Onderwerp: Fwd: zie titel van stuk in volkskrant

Mijn vraag aan de gemeente is wat de gemeente hier aan gaat doen. Ook in egmond-binnen worden er heel veel bollen geteeld en dus heel veel gif/pesticides gebruikt.

Verzonden vanuit [Outlook voor iOS](#)

Van: Info Bergen <info@bergen-nh.nl>
Verzonden: donderdag, maart 7, 2024 12:02
Aan: [redacted] <[redacted]@debuch.nl>; [redacted] <[redacted]@debuch.nl>
Onderwerp: FW: zie titel van stuk in volkskrant

Van:
Verzonden: donderdag 7 maart 2024 11:49

Wateren in Noord-Hollandse bollenstreek sterk vervuild met verboden, kankerverwekkend landbouwgif

In en rondom de bollenstreken in Noord-Holland zijn hoge concentraties van het verboden en gevaarlijke landbouwgif dinoterb gemeten in het oppervlaktewater. Milieuorganisatie MOB wil dat de overheid onmiddellijk ingrijpt om de volksgezondheid en de waterkwaliteit te beschermen.

6 maart 2024, 19:50

Een tulpenveld in de

kop van Noord-Holland. *Beeld* / *de Volkskrant*

Dinoterb is een kankerverwekkende stof die vooral gevaarlijk is voor zwangere vrouwen. Het pesticide is ook schadelijk voor zoogdieren, vogels en insecten en staat op de lijst van Zeer Zorgwekkende Stoffen van het RIVM. Het gebruik van dit bestrijdingsmiddel is sinds 1998 verboden in de Europese Unie. Voor het verbod werd het geregeld gebruikt in de Nederlandse akkerbouw en sierteelt.

De Volkskrant Ochtend

Ontvang elke ochtend onze beste journalistiek. Zo bent u in klap op de hoogte van het nieuws en voorbereid op de dag.

Mobilisation for the Environment (MOB) heeft woensdag een handhavingsverzoek ingediend bij het bevoegde waterschap, het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. De organisatie heeft ook de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), die moet controleren op het gebruik van illegale bestrijdingsmiddelen in de landbouw, en de Gedeputeerde Staten van Noord-Holland aangeschreven.

 is politiek verslaggever van *de Volkskrant* en schrijft over financiën, economische zaken en landbouw, natuur en visserij.

Het oppervlaktewater in en rondom sierteeltgebieden is sterk vervuild met dinoterb, waarschuwt MOB. Watermonsters uit 2022 en 2023 bevatten veel te hoge concentraties van het verboden landbouwgif. Dat blijkt uit openbare meetresultaten die MOB op een rijtje heeft gezet.

Vijf keer de veiligheidsnorm

In de kuststreek tussen Petten en Beverwijk overschreed de concentratie dinoterb op meerdere plaatsen tot wel vijf keer de veiligheidsnorm, het Maximaal Toelaatbare Risiconiveau (MTR). In het Zwanenwater bij Petten, een Natura 2000-gebied, werd die norm in oktober 2023 ruim twee keer overschreden. De concentratie dinoterb in het duinmeer was daar bovendien drie keer zo hoog als in 2017. Uit de tussenliggende jaren zijn geen metingen bekend.

Eind februari sloeg MOB al alarm over de hoge concentraties dinoterb in de Driebanpolder bij Venhuizen, een ander bollengebied in Noord-Holland. Sierteeltbedrijven claimen dat de recente dinoterb-metingen de restanten zijn van 'historisch' gebruik. Het landbouwgif zou zich voor 1998 hebben opgehoopt in de bodem en nu langzaam uitspoelen naar het grond- en oppervlaktewater.

MOB vindt die lezing ongeloofwaardig, omdat geleidelijke uitspoeling alleen lage concentraties dinoterb in het oppervlaktewater kan verklaren. De metingen laten juist een sterke toename van de gifconcentraties in recente jaren zien. Dat is louter op grond van pesticidegebruik in het verleden niet te verwachten. Het waterpeil in het Zwanenwater ligt bovendien een meter

hoger dan dat van de bollenvelden in de nabijgelegen polders. Water stroomt omlaag, niet omhoog, dus de dinoterb kan niet door middel van uitspoeling in het natuurgebied terecht zijn gekomen.

Via de lucht

De milieuorganisatie vermoedt daarom dat bollentelers het verboden landbouwgif in de afgelopen jaren nog over hun akkers hebben uitgesproeid, waarna het via de lucht over het aangrenzende natuurgebied is verspreid. Dat is de enige plausible verklaring voor de hoge gifconcentratie in het midden in de duinen gelegen meer. Verspreiding door de lucht verhoogt de risico's voor de volksgezondheid, omdat omwonenden en recreanten in het natuurgebied de kankerverwekkende pesticide dan kunnen inademen.

Verspreiding door de lucht zou ook betekenen dat de dinoterb overal in het Natura 2000-gebied is neergedwarreld en dus niet alleen in het water zit. In dat geval kan de verboden stof in het hele natuurgebied schade aanrichten. Dat bedreigt de wettelijke instandhoudingsdoelen waar Nederland aan moet voldoen op grond van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen en de Kaderrichtlijn Water.

De NVWA controleert slechts mondjesmaat op illegaal gifgebruik in de sierteelt, dus de pakkans is relatief klein. In 2022 inspecteerde de toezichthouder 42 van de 1.194 sierteeltbedrijven. Daarvan waren er twintig in overtreding, dus bijna de helft. De NVWA constateert zelf dat de regels rond het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de open sierteelt (bloementeelt op akkers in plaats van onder glas) in 2022 aanmerkelijk slechter werden nageleefd dan in 2017.

Mijn vraag aan de gemeente is wat de gemeente hier aan gaat doen. Ook in Egmond-binnen worden er heel veel bollen geteeld en dus heel veel gif/pesticides gebruikt.

Graag hoor ik van de gemeente.

Vr. groet

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: 01-05-2024 08:40
Aan: [redacted] Jos <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
Besteman, Jos <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: RE: Artikel NHD Agrifacts

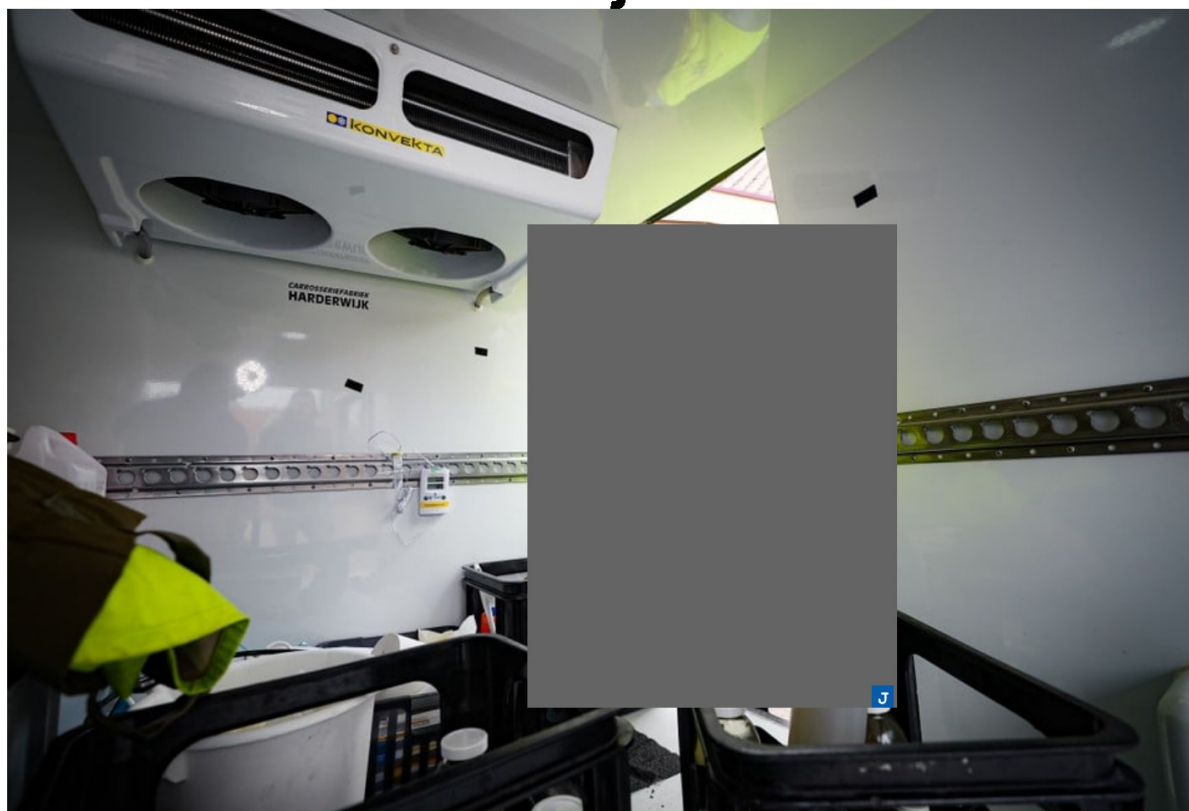
[redacted]

Vanmorgen staat er weer een nieuw artikel in het NHD. Feitelijk verhaal. Enige puntje is dat wij deze stoffen vinden, en niet milieuactivisten.
Dat wil ik de journalist nog meegeven.

Groet,

[redacted]

Milieuactivisten vinden verboden insecticide in water in Purmerend en Oudendijk, Agrifacts trekt meetresultaten in twijfel

Het laboratorium van Waterproef in Edam. © Archiefphoto [redacted]

[redacted]

Vandaag om 08:28

PURMEREND

Bij het stedelijk gemaal aan de Purmerdijk in Purmerend en bij de Beemsteruitwatering in Oudendijk, net over de grens van Beemster in de gemeente Koggenland, zijn in de periode tussen 2020 en 2023 relatief hoge concentraties van het verboden bestrijdingsmiddel bromofos-ethyl aangetroffen. Dat heeft Mobilisation for the Environment (MOB) bekendgemaakt.

De milieuorganisatie loopt alle meetresultaten van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) na en meldt de normoverschrijdingen. „Het klopt”, zegt woordvoerder [REDACTED] van HHNK in een reactie. „In 2022 en 2023 zijn eenmalige overschrijdingen gemeten van deze stof, op zeven locaties in 2022 en op drie locaties in 2023.”

Bij bromofos-ethyl gaat het om een verboden insecticide tegen 'vretende en zuigende insecten', zoals rupsen, fruitvliegjes, kevers en bladluizen, die ook giftig is voor bijen. Behalve in Purmerend en bij Oudendijk is het gif aangetroffen bij 't Zand en De Stolpen in de gemeente Schagen en polder 't Hoekje en het Zwanenwater bij Callantsoog.

Agrifacts

Dit is het zoveelste verboden bestrijdingsmiddel dat opduikt in de meetgegevens van Noord-Hollandse wateren. Eerder waren onder meer de verboden bestrijdingsmiddelen dinoterb en fenchloorfos al aan het licht gekomen.

Stichting Agrifacts, een organisatie die zegt publicaties over land- en tuinbouwbeleid wetenschappelijk te toetsen, trekt de meetresultaten overigens in twijfel: „Het is de ergernis van boer en tuinder om als dader te worden aangewezen van allerlei rampspoed, terwijl de bewijzen daarvoor ontbreken. Aannames in plaats van zeker weten voeren soms de motivatie voor beleidsmaatregelen.”

De uitzonderlijk 'uitschieters' zouden volgens Agrifacts het resultaat zijn van fouten in het laboratorium. Het Hoogheemraadschap en het Edamse laboratorium Waterproef stellen juist dat bemonstering en analyse van het oppervlaktewater uiterst zorgvuldig plaatsvinden en dat de meetgegevens wel degelijk kloppen.

Piekwaarden

Volgens milieuorganisatie MOB tonen de gemeten piekwaarden aan dat niet sprake is van een erfenis uit het verleden, maar dat het bestrijdingsmiddel vrij kort voor de meetdatum nog moeten zijn gebruikt.

HHNK ziet dat anders. „Er is weliswaar een overschrijding van de norm, maar die is zo laag dat van illegaal gebruik bijna geen sprake kan zijn”, zegt woordvoerder [REDACTED]. „Verboden stoffen mogen niet in het water aangetroffen worden, maar de praktijk is dat ze wel in het watersysteem terecht zijn gekomen.”

Hij denkt toch aan overblijfselen uit tijden waarin de stoffen legaal gebruikt mochten worden. „De stof zit dan al in de bodem. Een andere reden is dat wij, ons laboratorium Waterproef, nu veel beter kunnen meten dan in de afgelopen jaren.”

Voet: „Het k n ook te maken hebben met illegaal gebruik, maar daar hebben we voor deze stof geen concrete aanwijzingen voor.”

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: 26-04-2024 12:24
Aan: [redacted] - [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: RE: beantwoording 3e hh verzoek

Ja [redacted] zijn vanuit onderzoek aangehaakt.

Nav de onderstaande beantwoording vroeg ik mij af of er extra bemonstering moeten worden uitgevoerd. Ik begrijp nu dat dit vooralsnog dus nog niet aan de orde is. Echter de beantwoording dat er meerdere stoffen zoveel mogelijk meeliften in het onderzoek en de concept opdrachtomschrijving bronnenonderzoek dinoterb (buiten de scope à andere stoffen) sluit niet echt op elkaar aan...

Groet,

[redacted]

Van: [redacted] - [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: vrijdag 26 april 2024 12:04
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: RE: beantwoording 3e hh verzoek

Hoi [redacted]

Er is idd door Henny een opzet voor de opdracht aan [redacted] gemaakt, zie [redacted]
[redacted] gaat komende week starten met uitvoering van de opdracht door bureau's te benaderen die de opdracht mogelijk voor ons kunnen uitvoeren. Ze doen eerst literatuuronderzoek en interviews met stakeholders/experts. Daarna volgt een advies over evt aanvullende monitoring in bodem, water en evt atmosferische depositie. Klopt mijn beeld dat iemand van jullie team betrokken is in de werkgroep van [redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Beleidsadviseur Gezond Water
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

t [redacted]
Werkdagen: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: vrijdag 26 april 2024 08:01
Aan: [redacted] - [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: FW: beantwoording 3e hh verzoek

[redacted] nav onderstaande beantwoording vraag ik mij af of de scope van het bronnenonderzoek al is bepaald? En maakt aanvullende bemonstering hiervan onderdeel uit? als wij hiervoor iets in gang moeten zetten, hoor ik dit graag.

Groet,

[redacted]

Van: [redacted] [redacted]
Verzonden: vrijdag 26 april 2024 07:59
Aan: [redacted] - [redacted] [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: RE: beantwoording 3e hh verzoek

Hoi [redacted] wat mij betreft ook akkoord met één kleine aanpassing:

Monitoring en onderzoek

De stof fenchloorfos is in de stoffenlijst van ons meetnet gewasbeschermingsmiddelen opgenomen. Wij blijven hierop meten en monitoren. Tevens wordt er brononderzoek voor de stof dinoterb uitgevoerd waarbij wij, voor zover dit mogelijk is, **eventueel meerdere stoffen laten meeliften in een extra uit te voeren bemonstering**. Zoals tevens in onze reactie van 28 maart 2024 (brief nr. 24.0341660) voor de stof dinoterb door ons is aangegeven, sluiten wij op voorhand niets uit en kijken naar alle mogelijke bronnen. Totdat duidelijk is hoe, wanneer en waar dit middel in het oppervlaktewater terecht is gekomen, kan geen enkele uitspraak worden gedaan of daar ook een schuldige voor is aan te wijzen.

Groet,

[redacted]

Van: [redacted] - [redacted] [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: donderdag 25 april 2024 15:38
Aan: [redacted] [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: RE: beantwoording 3e hh verzoek

Hoi [redacted]

Wat mij betreft akkoord.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Beleidsadviseur Gezond Water
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

t [redacted]
Werkdagen: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: donderdag 25 april 2024 15:01
Aan: [redacted] [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] - [redacted] [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: beantwoording 3e hh verzoek

Dag [redacted] [redacted] en [redacted]

Ik heb vanuit de mail niet alle details meegenomen maar heb het kopje monitoring en tekst toegevoegd. Zijn jullie het eens met deze beantwoording?
Voeg anders nog maar tekst bij of verbeter waar nodig.

[redacted]

Het handhavingsverzoek staat in deze link:

[\[redacted\]](#)

[\[redacted\]](#)

Ps laat mij weten als de linken niet werken

Alvast dank voor reactie

Groeten, [\[redacted\]](#)

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: 25-04-2024 17:00
Aan: Beemsterboer, Jos <[redacted]@hhnk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: RE: Beantwoording NHD

[redacted]

Goed punt. Het alternatief is wel in een sloot aan de rand van het gebied, maar niet in de natuurplas van het Zwanewater.

Van: Beemsterboer, Jos <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: donderdag 25 april 2024 16:52
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: Re: Beantwoording NHD

Prima [redacted] Is het nodig te melden dat het in een afwateringssloot gevonden is?
Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 25 apr 2024 om 16:46 heeft [redacted] <[redacted]@hhnk.nl> het volgende geschreven:

Dag Jos,

Ik bel je zo. Ben je akkoord met deze beantwoording?

Hallo [redacted]

Graag zou ik onderstaande vragen in verband met door HHNK beantwoord zien.

1. Dinoterb is in 2022 in natuurgebied Het Zwanewater bij Callantsoog aangetroffen, ook al is deze vondst volgens HHNK onder de maximaal toelaatbare risiconorm. Is dinoterb hier volgens metingen in opdracht van het hoogheemraadschap ook in 2023 aangetroffen?

In 2023 is dinoterb niet in de waterplas van het Zwanewater (204002) gemeten, wel op locatie GBM017, in de afwateringssloot van het natuurgebied (GBM017 Callantsoog, Zuidschinkeldijk hoge kant stuw afwatering Zwanewater)

Deze resultaten zijn gedeeld met het NVWA.

Hoe dit in het water komt weten we niet en hopen we middels het bronnenonderzoek te achterhalen.

Volgens Stichting Agri Facts zijn in 2022 en 2023 eenmalig hoge concentraties bestrijdingsmiddelen aangetroffen in Noord-Holland: dinoterb, trichloorfon en fipronil. Omdat dit volgens deze stichting eenmalig is aangetroffen wijzen deze vondsten op fouten in de laboratoriumanalyse of de registraties hiervan. Kloppen deze meetresultaten wel? En zo ja, waarom dan?

Het laboratorium Waterproef is door HHNK gevraagd de meetdata van dinoterb en diverse andere stoffen in 2022 nogmaals te onderzoeken. Deze meetgegevens zijn na dit onderzoek juist bevonden. Het laboratorium voert al sinds 2007 deze bemonstering voor HHNK uit.

Stichting Waterproef is een geaccrediteerd waterschapslaboratorium op basis van de norm ISO/IEC 17025. Hun kwaliteitssysteem helpt bij het waarborgen en verbeteren van de kwaliteit. De Raad voor Accreditatie toets jaarlijks of Waterproef voldoet aan de gestelde norm.

1. Hoe vaak per jaar wordt op de meetpunten van het oppervlaktewater van HHNK gemeten op de aanwezigheid van stoffen die hier niet in thuis horen?

Dit verschilt per meetnet en meetpunt.

Meetnetwerk Gewasbeschermingsmiddelen meten we 6 keer per jaar.

Meetnetwerk KRW meten we maximaan 12 keer per jaar, afhankelijk van de stof waarvan de KRW richtlijn aangeeft hoe vaak het gemeten moet worden.

(zie meetrapporten).

1. Is er al een extern buro in opdracht van HHNK gestart om de bron(nen) van dinoterb te achterhalen? Zo ja welk buro? Zo nee, wanneer wel?

De consultatie van de markt vindt komende week plaats.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@tweedekamer.nl>
Verzonden: 11-04-2024 11:29
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>, [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: RE: Beantwoording vragen dinoterb en fenchloorfos

Beste,

Ik realiseer me dat de bijlage waar [redacted] [redacted] het over heeft destijds niet is meegestuurd. Althans zo lijkt het.

Zou u me die alsnog kunnen nasturen?

Hartelijke dank en een vriendelijke groet,

[redacted]
Persoonlijk Medewerker van [redacted] [redacted]
Nieuw Sociaal Contract

Postbus 20018, 2500 EA Den Haag
T +(31) 6 [redacted] | E [redacted]@tweedekamer.nl | www.tweedekamer.nl

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: dinsdag 9 april 2024 16:39
Aan: [redacted] <[redacted]@tweedekamer.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: Beantwoording vragen dinoterb en fenchloorfos

U ontvangt niet vaak e-mail van [redacted]@hhnk.nl. [Meer informatie over waarom dit belangrijk is](#)

Beste [redacted] [redacted]

Op donderdag 28 maart jl. stelde u per mail twee vragen over dinoterb en fenchloorfos in het oppervlaktewater. In deze mail voorzien wij u van antwoorden.

Uw eerste vraag had betrekking op inzage in de metingen. Wij verwijzen u hiervoor naar Aquadesk, een geavanceerd platform dat is ontworpen voor het verzamelen, verwerken en beschikbaar stellen van waterkwaliteit en kwantiteitgegevens. Volledigheidshalve stuur ik een toelichting in de bijlage mee. Uw tweede vraag was welke analysemethodiek is gehanteerd voor het verrichten van deze metingen. Stichting Waterproef is een geaccrediteerd waterschapslaboratorium en tevens een verbonden partij die in opdracht van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier uiteenlopende metingen verricht. De analyse van de component dinoterb vindt plaats met een eigen methode op de UPLC MSMS. Deze chromatograaf maakt gebruik van directe injectie. Het hanteren van een eigen methode in deze is heel gebruikelijk voor GBM analyses, omdat de norm-methoden veelal achterlopen op de nieuwste meettechnieken. De analyse van de component fenchloorfos vindt daarom ook plaats met een eigen methode, maar dan op onze gaschromatograaf (GC MSMS). De basis van onze eigen methoden is gelegen in ISO 21676:2018 en NTA 8379.

Wij hopen dat wij hiermee uw vragen naar tevredenheid hebben beantwoord.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Bestuursadviseur

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Bezoekadres: Stationsplein 136, 1703 WC Heerhugowaard
Postadres: Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard

T: [redacted]
M: 06-[redacted]

W: hhnk.nl

Werkdagen: di, wo, do, vrijdag tot 12.30 uur

From: [REDACTED] <[REDACTED]@tweedekamer.nl> <[REDACTED]@tweedekamer.nl>
Sent: donderdag 28 maart 2024 15:56:48
To: info@hhnk.nl
Cc:
Subject: Meer informatie normoverschrijdingen dinoterb en fenchloorfos?

Geachte heer of mevrouw,
In verschillende nieuwsartikelen lees ik dat MOB op basis van metingen verricht door uw organisatie tot de conclusie komt dat op een aantal plekken in Nederland te hoge waardes dinoterb en fenchloorfos in het wateroppervlakte zitten.
De reden dat ik u mail is dat ik twee vragen heb:

- 1) Kan ik deze metingen ergens inzien?
- 2) Welke (analyse-)methodiek is gehanteerd voor het verrichten van deze metingen?

Ik zie uit naar uw reactie.

Dank voor uw aandacht en een hartelijke groet,

[REDACTED]
Persoonlijk Medewerker van [REDACTED] [REDACTED]
Nieuw Sociaal Contract

Postbus 20018, 2500 EA Den Haag

T +(31) 6 [REDACTED] | E [REDACTED]@tweedekamer.nl | www.tweedekamer.nl

Deze e-mail geldt alleen als formeel besluit als dat specifiek benoemd is in de mail of in de bijlage daarbij.
Heeft u een formeel besluit nodig of twijfelt u over de rechtsgeldigheid van deze mail, neem dan telefonisch contact met ons op of kijk op onze website

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>
Verzonden: 27-03-2024 11:29
Aan: [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: RE: Bespreken afhandeling meldingen

Goedemorgen,

Ik heb inhoudelijk geen opmerkingen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>
Verzonden: dinsdag 26 maart 2024 15:39
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: RE: Bespreken afhandeling meldingen

Dag [redacted]

Dank voor de notulen, mijn bedoeling bij onze bespreking was vooral om een inblik te geven in onze processen en ons kwaliteitsmanagementsysteem. Vanwege het detailniveau van de notulen voel ik mij genoodzaakt hier ook in detail op de reageren. Echter is dit slechts een inblik en vertegenwoordigd niet het geheel. Bijgevoegd mijn input.

Groet [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: vrijdag 22 maart 2024 14:21
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; Mousset, Pascal <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>
Onderwerp: RE: Bespreken afhandeling meldingen

Beste allemaal,

Bijgevoegd de notulen van de bespreking vanochtend. Voor de aanwezigen: laat het vooral weten als je aanvullingen hierop hebt; idealiter voor volgende week vrijdag.

Hierbij een kort overzicht van de actiepunten en verdere dingen om mee te nemen:

Actiepunten:

- [redacted] deelt de presentatie.
- [redacted] neemt de conversie-vraag in de mail van [redacted] (zie einde document) op met [redacted]
- [redacted] deelt welke monsters van 2020 t/m 2022 buiten de conserveertermijn zijn gerapporteerd (ivm LC-MSMS implementatie destijds).
- [redacted] mailt [redacted] over een specifieke hoge meetwaarde van dinoterb bij GPU011 van 440 ng/l op 15-12-2023.
- [redacted] vraagt [redacted] om een overzicht welk 'profiel' of welke stof er op welk apparaat wordt gemeten.
- [redacted] werkt de notulen uit en deelt deze (waarvan akte).

Om verder mee te nemen:

- Communicatie van 'opmerkingen' bij meetwaarden en directere communicatie bij opvallende meetwaarden tijdens analyse op het lab.
- Meetwaarden-check ook sneller aan HHNK kant en ook hier directere communicatie over.
- Afstemmen van Rapportagegrenzen vooraf, eventueel iets hoger inzetten om ze enigszins gelijk te houden.
- Mogelijke afspraken over bandbreedtes van stoffen waarbinnen we verwachten dat meetwaarden vallen om zo sneller te kunnen handelen.

Alvast een fijn weekend en met vriendelijke groeten,

██████████ J
Data analyst

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Bezoekadres: Stationsplein 136, 1703 WC Heerhugowaard
Postadres: Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard

t ██████████ J
e ██████████ J @hhnk.nl
w hhnk.nl

Van: ██████████ J <██████████ J @hhnk.nl>

Verzonden: dinsdag 19 maart 2024 12:48

Aan: ██████████ J <██████████ J @waterproef.nl>

CC: ██████████ J <██████████ J @waterproef.nl>; ██████████ J <██████████ J @hhnk.nl>; ██████████ J <██████████ J @hhnk.nl>;
<██████████ J @hhnk.nl>; ██████████ J <██████████ J @hhnk.nl>; Mousset, Pascal <██████████ J @hhnk.nl>;
██████████ J <██████████ J @waterproef.nl>

Onderwerp: Bespreken afhandeling meldingen

Hoi ██████████ J ea,

Zoals vanmorgen besproken hebben wij afgelopen week het verslag van 'afhandeling melding 1381' intern besproken. We hebben hierover meerdere vragen en behoefte aan een verdere toelichting. We hebben inmiddels van jullie ook terugkoppeling gehad op melding 1392 en 1384. Aangezien er enige overlap is, lijkt het mij goed om dit in een gezamenlijk overleg te bespreken as donderdag.

In deze mail de belangrijkste punten/ vragen opgesomd, welke wij graag as donderdag verder bespreken.

Op basis van terugkoppeling van melding 1381:

- De scope en omvang van het onderzoek is voor ons onvoldoende helder. In de oorspronkelijke melding (mail van ██████████ J op 19-02-2024) staan meer stoffen (te weten fipronil, Fefluthrin, hexachloorbenzeen, fenchloorfos, bromofos- ethyl, mevinfos, tetrachloorinfos, cybutryne en benfluralin) dan in deze memo naar voren komen.
- Er wordt aangegeven dat in het analyseproces van Waterproef meerdere controle stappen zijn opgenomen om te garanderen dat een analyseresultaat juist is. Kunnen jullie een toelichting geven van deze procedure en welke controle stappen worden doorlopen?
- Wanneer worden rapportagegrenzen aangepast? En tot hoever kunnen deze rapportage grenzen oplopen? In de prijsopgaves worden rapportagegrenzen vastgelegd. Voor HHNK is een rapportage grens van belang ivm toetsing en om die reden bepalend in de opdrachtverlening. Afspraak is dat opdrachtgever wordt geïnformeerd over afwijkingen. Wanneer dit zich voordoet, kan HHNK eventueel besluiten een aanvullend bemonstering uit te voeren. Hoe hebben we dit geregeld en hoe kunnen we hier afspraken over maken voor de toekomst?
- 'De monsters zijn door verschillende monsternemers genomen en dus niet ter herleiden naar een mogelijke fout tijdens de monsternamen'. De oorspronkelijke vraag had betrekking op de meetpunten GBM010 en 204002 waar op één dag beide locaties (dicht bij elkaar gelegen). Geldt deze conclusie voor deze specifieke meetpunten op dat specifieke moment of is de conclusie getrokken obv meerdere meetpunten?
- Wat was de omvang van het onderzoek naar de conversieproblemen? Is dit alleen gevonden in 2020 of alleen bekeken voor 2020? Uit de mail van ██████████ J (14-03-2024) blijkt dat het om meer stoffen gaat dan alleen de in de memo benoemde irgarol en fipronyl; n.l. ook metamitron (mmtn) en carbendazim (carbdzm).
- Er wordt geconcludeerd 'Alle genoemde GBM-resultaten voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen en zijn correct gerapporteerd' vervolgens wordt vermeld dat er meerdere herrapportages plaatsvinden.
- Wat wordt verstaan onder Matrixproblemen?
- Wat zijn de gestelde kwaliteitseisen van het lab, kan men verwijzen naar protocollen od.?

Kunnen jullie dit meenemen ter voorbereiding op het overleg van donderdag?

Als hierover nog vragen zijn, hoor ik het graag.

Groeten,

[redacted] J
Adviseur Ecologie

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Bezoekadres: Stationsplein 136, 1703 WC Heerhugowaard
Postadres: Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard

t [redacted] J

*Deze e-mail geldt alleen als formeel besluit als dat specifiek benoemd is in de mail of in de bijlage daarbij.
Heeft u een formeel besluit nodig of twijfelt u over de rechtsgeldigheid van deze mail, neem dan telefonisch contact met ons op of kijk op onze website*

[redacted] J [redacted] J
Afdelingshoofd Programma's en Advies

Dijkgraaf Poschlaan 6
1135 GP Edam

[redacted] J

[redacted] J @waterproef.nl
www.waterproef.nl

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: 22-03-2024 14:21
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@waterproef.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
Mousset, Pascal <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@waterproef.nl>
Onderwerp: RE: Bespreken afhandeling meldingen

Beste allemaal,

Bijgevoegd de notulen van de bespreking vanochtend. Voor de aanwezigen: laat het vooral weten als je aanvullingen hierop hebt; idealiter voor volgende week vrijdag.

Hierbij een kort overzicht van de actiepunten en verdere dingen om mee te nemen:

Actiepunten:

- [redacted] deelt de presentatie.
- [redacted] neemt de conversie-vraag in de mail van [redacted] (zie einde document) op met [redacted]
- [redacted] deelt welke monsters van 2020 t/m 2022 buiten de conserveertermijn zijn gerapporteerd (ivm LC-MSMS implementatie destijds).
- [redacted] mailt [redacted] over een specifieke hoge meetwaarde van dinoterb bij GPU011 van 440 ng/l op 15-12-2023.
- [redacted] vraagt [redacted] om een overzicht welk 'profiel' of welke stof er op welk apparaat wordt gemeten.
- [redacted] werkt de notulen uit en deelt deze (waarvan akte).

Om verder mee te nemen:

- Communicatie van 'opmerkingen' bij meetwaarden en directere communicatie bij opvallende meetwaarden tijdens analyse op het lab.
- Meetwaarden-check ook sneller aan HHNK kant en ook hier directere communicatie over.
- Afstemmen van Rapportagegrenzen vooraf, eventueel iets hoger inzetten om ze enigszins gelijk te houden.
- Mogelijke afspraken over bandbreedtes van stoffen waarbinnen we verwachten dat meetwaarden vallen om zo sneller te kunnen handelen.

Alvast een fijn weekend en met vriendelijke groeten,

[redacted]
Data analyst

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Bezoekadres: Stationsplein 136, 1703 WC Heerhugowaard
Postadres: Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard

t [redacted]
e [redacted]@hhnk.nl
w hhnk.nl

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: dinsdag 19 maart 2024 12:48
Aan: [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; Mousset, Pascal <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>
Onderwerp: Bespreken afhandeling meldingen

Hoi [redacted] ea,

Zoals vanmorgen besproken hebben wij afgelopen week het verslag van 'afhandeling melding 1381' intern besproken. We hebben hierover meerdere vragen en behoefte aan een verdere toelichting. We hebben

inmiddels van jullie ook terugkoppeling gehad op melding 1392 en 1384. Aangezien er enige overlap is, lijkt het mij goed om dit in een gezamenlijk overleg te bespreken as donderdag.

In deze mail de belangrijkste punten/ vragen opgesomd, welke wij graag as donderdag verder bespreken.

Op basis van terugkoppeling van melding 1381:

- De scope en omvang van het onderzoek is voor ons onvoldoende helder. In de oorspronkelijke melding (mail van [redacted] op 19-02-2024) staan meer stoffen (te weten fipronil, Fefluthrin, hexachloorbenzeen, fenchloorfos, bromofos- ethyl, mevinfos, tetrachloorinfos, cybutryne en benfluralin) dan in deze memo naar voren komen.
- Er wordt aangegeven dat in het analyseproces van Waterproef meerdere controle stappen zijn opgenomen om te garanderen dat een analyseresultaat juist is. Kunnen jullie een toelichting geven van deze procedure en welke controle stappen worden doorlopen?
- Wanneer worden rapportagegrenzen aangepast? En tot hoever kunnen deze rapportage grenzen oplopen? In de prijsopgaves worden rapportagegrenzen vastgelegd. Voor HHNK is een rapportage grens van belang ivm toetsing en om die reden bepalend in de opdrachtverlening. Afspraak is dat opdrachtgever wordt geïnformeerd over afwijkingen. Wanneer dit zich voordoet, kan HHNK eventueel besluiten een aanvullend bemonstering uit te voeren. Hoe hebben we dit geregeld en hoe kunnen we hier afspraken over maken voor de toekomst?
- 'De monsters zijn door verschillende monsternemers genomen en dus niet ter herleiden naar een mogelijke fout tijdens de monsternamen'*. De oorspronkelijke vraag had betrekking op de meetpunten GBM010 en 204002 waar op één dag beide locaties (dicht bij elkaar gelegen). Geldt deze conclusie voor deze specifieke meetpunten op dat specifieke moment of is de conclusie getrokken obv meerdere meetpunten?
- Wat was de omvang van het onderzoek naar de conversieproblemen? Is dit alleen gevonden in 2020 of alleen bekeken voor 2020? Uit de mail van [redacted] (14-03-2024) blijkt dat het om meer stoffen gaat dan alleen de in de memo benoemde irgarol en fipronyl; n.l. ook metamitron (mmtn) en carbendazim (carbdzm).
- Er wordt geconcludeerd *'Alle genoemde GBM-resultaten voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen en zijn correct gerapporteerd'* vervolgens wordt vermeld dat er meerdere herrapportages plaatsvinden.
- Wat wordt verstaan onder Matrixproblemen?
- Wat zijn de gestelde kwaliteitseisen van het lab, kan men verwijzen naar protocollen od.?

Kunnen jullie dit meenemen ter voorbereiding op het overleg van donderdag?

Als hierover nog vragen zijn, hoor ik het graag.

Groeten,

[redacted]
Adviseur Ecologie

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Bezoekadres: Stationsplein 136, 1703 WC Heerhugowaard
Postadres: Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard

t [redacted]

Bespreking afhandeling meldingen Waterproef – HHNK

22-03-2024

Aanwezig: [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] (via Teams), [redacted] [redacted] (notulist)

De aanleiding: inhoudelijke vragen met betrekking tot het verslag van 'afhandeling melding 1381' en die van 1392 en 1384, en behoefte vanuit HHNK aan een verdere toelichting.

Notulen

Ter inleiding: de aanleiding voor het checken van de meetwaarden door HHNK en de daaruitvolgende meldingen richting Waterproef van opvallende meetwaarden zijn onder andere de lopende WOO-verzoeken waarbij er ingezoomd wordt op de individuele meetwaarden en normoverschrijdingen.

Presentatie [redacted]

Accreditatie; de norm schrijft voor wat je moet doen, dus het kwaliteitsmanagementssysteem ligt hierin vast. Omdat Waterproef voor Waternet en HHNK werkt wordt er vooral ook op onpartijdigheid gelet.

Dinoterb en Dinoseb zijn eigenlijk niet te verwarren in de chromatogrammen.

Toelichting van de LC-MSMS metingen en de kalibratielijnen van de individuele stoffen met de gecertificeerde standaarden. Dit zijn mengstandaarden met alle stoffen die op het apparaat gemeten worden in samenwerking met de andere ILO labs. De chromatogrammen worden allemaal handmatig door een analist nagelopen.

Normen – NEN-standaarden, methode ontwikkeling en validatie; dit wordt door de raad van accreditatie gecheckt geaccrediteerd. Jaarlijks wordt elke techniek geaudit en wordt er ringonderzoek gedaan en elke 4 jaar wordt de werkwijze (?) geaudit.

Voldoen aan de normen zegt eigenlijk dat de gevonden analyse resultaten voldoen aan de eisen;

Controlestappen:

- Blanco meting (kraanwater)
- Blanco matrix (oppervlaktewater; vb fortwater Edam)
- Controle monster (3^e lijns, interlaboratorium vergelijking)
- Interne standaard in een willekeurige plek in de serie met aansluitend een wachttijd om 'schoon te spoelen' voor het volgende monster
- Check standaard kalibratie op een aantal punten in de meting.

Rapportagegrenzen; aanpassingen komen uit het monster en niet uit de metingen zelf, er kunnen storingen aanwezig zijn in de monsters; dat worden matrixeffecten genoemd. Hiervoor moet het monster worden verdund terwijl de RG van de techniek hetzelfde blijft. Contaminatie is een vervuiling het systeem, of van buitenaf door bijvoorbeeld een hoge concentratie in een bepaald monster. De standaarden worden op willekeurige momenten in de metingen gemeten, met een bepaalde tijd tussen de standaard en het volgende monster om contaminatie daarvan te voorkomen.

Opvallende meetwaarden tijdens analyse op het lab

Vraag [redacted] worden we meegenomen als hier een opvallende meetwaarde wordt gevonden? Antwoord: Dit wordt eerst intern nagelopen, gekeken of het binnen de standaarddeviatie valt, soms wordt er dan een heranalyse gedaan of een nieuw monster

genomen en de leidinggevende in het lab wordt in dit volledige proces meegenomen. Graag worden wij (HHNK) ook hierin meegenomen. Idealiter wordt er direct gecommuniceerd als er mogelijk heranalyse of herbemonstering nodig wordt geacht.

Dinoterb en het leveren van opmerkingen bij de analyses

█ geeft aan dat in het geval van Dinoterb zijn er soms onvoldoende afspraken gemaakt over de terugkoppelin. De analist heeft gezien dat er bij een aantal monsters contaminatie is geweest en er wordt dan n.b. met een opmerking opgenomen in het systeem; er wordt dan niet gerapporteerd. De rapporten met opmerkingen krijgen wij niet bij HHNK omdat de rapportage digitaal gebeurt ivm de import naar Aquadesk. Dit is iets om mee te nemen.

In 2014 is ook een nader onderzoek van eenmalig verhoogde waarden van dinoterb; toen is vastgesteld dat de analyse correct was.

Conversies

De conversies zijn regelmatig mis gegaan, dit is niet onderdeel van de lab controles. Voor de analist eindigt het bij het invoeren in het LIMS. █ geeft aan dat het voor HHNK om het totale pakket gaat tot en met de rapportage op de ftp, de conversiestap maakt hier dus ook onderdeel van uit.

Conserveertermijnen

Bewaartijd van de monsters; wordt ook getoetst in de validatie; voor sommige stoffen is dat een aantal dagen, voor anderen veel langer. In 2020 -22 zijn monsters ingevroren en later gemeten door implementatie van de nieuwe LC-MSMS. Vraag █ welke monsters zijn buiten de conserveertermijn gerapporteerd? █ gaat dit na en deelt het overzicht

Accreditatie

LC-MSMS wordt dit jaar opgevoerd voor accreditatie. Wordt zelf eerst geaudit en wordt nu binnenkort opgevoerd voor accreditatie.

Bandbreedtes per stof

Dit om eerder te kunnen signaleren of heranalyse of bemonstering nodig is. Voor nutriënten wordt dat wel gedaan, maar handmatig en dat kost veel tijd; mogelijk kan dat in het nieuwe LIMS (na 2025) op een geautomatiseerde manier. Dat loopt dan via het bestuur.

Vooraf afstemming RGs

De rapportagegrens is voor HHNK bepalend in opdrachtverlening. Voor de toetsing is het namelijk van belang om vergelijkbare rapportagegrenzen (idealiter 1 per stof) te hanteren in plaats van een zo scherp mogelijke, die dan wordt bijgesteld als er verdunningen nodig zijn. Hierover kan het best vooraf over worden afgestemd en dus eventueel iets hoger in te zetten.

Zwanenwater opvallende meetwaarde

Mogelijk aanvullend onderzoek: breder in het Zwanenwater monsters uitzetten; verder uitdiepen wat er precies aan de hand is. Heranalyse van het monster zelf is nu te laat. Daar willen we in de toekomst ook sneller op kunnen handelen.

Actiepunten:

- █ deelt de presentatie.
- █ neemt de conversie-vraag in de mail van █ (zie einde document) op met █

- [redacted] J deelt welke monsters van 2020 t/m 2022 buiten de conserveertermijn zijn gerapporteerd (ivm LC-MSMS implementatie destijds).
- [redacted] J mailt [redacted] J over een specifieke hoge meetwaarde van dinoterb bij GPU011 van 440 ng/l op 15-12-2023.
- [redacted] J vraagt [redacted] J om een overzicht welk 'profiel' of welke stof er op welk apparaat wordt gemeten.
- [redacted] J werkt de notulen uit en deelt deze (waarvan akte).

Om verder mee te nemen:

- Communicatie van 'opmerkingen' bij meetwaarden en directere communicatie bij opvallende meetwaarden tijdens analyse op het lab.
- Meetwaarden-check ook sneller aan HHNK kant en ook hier directere communicatie over.
- Afstemmen van Rapportagegrenzen vooraf, eventueel iets hoger inzetten om ze enigszins gelijk te houden.
- Mogelijke afspraken over bandbreedtes van stoffen waarbinnen we verwachten dat meetwaarden vallen om zo sneller te kunnen handelen.

Mail van [REDACTED] 19-3-2024

Onderwerp: Bespreken afhandeling meldingen

Zoals vanmorgen besproken hebben wij afgelopen week het verslag van 'afhandeling melding 1381' intern besproken. We hebben hierover meerdere vragen en behoefte aan een verdere toelichting. We hebben inmiddels van jullie ook terugkoppeling gehad op melding 1392 en 1384. Aangezien er enige overlap is, lijkt het mij goed om dit in een gezamenlijk overleg te bespreken op donderdag.

In deze mail de belangrijkste punten/ vragen opgesomd, welke wij graag op donderdag verder bespreken.

Op basis van terugkoppeling van melding 1381:

- De scope en omvang van het onderzoek is voor ons onvoldoende helder. In de oorspronkelijke melding (mail van [REDACTED] op 19-02-2024) staan meer stoffen (te weten fipronil, Fefluthrin, hexachloorbenzeen, fenchlorfos, bromofos- ethyl, mevinfos, tetrachloorinfos, cybutryne en benfluralin) dan in deze memo naar voren komen.
- Er wordt aangegeven dat in het analyseproces van Waterproef meerdere controle stappen zijn opgenomen om te garanderen dat een analyseresultaat juist is. Kunnen jullie een toelichting geven van deze procedure en welke controle stappen worden doorlopen?
- Wanneer worden rapportagegrenzen aangepast? En tot hoever kunnen deze rapportage grenzen oplopen? In de prijsopgaves worden rapportagegrenzen vastgelegd. Voor HHNK is een rapportage grens van belang ivm toetsing en om die reden bepalend in de opdrachtverlening. Afspraak is dat opdrachtgever wordt geïnformeerd over afwijkingen. Wanneer dit zich voordoet, kan HHNK eventueel besluiten een aanvullend bemonstering uit te voeren. Hoe hebben we dit geregeld en hoe kunnen we hier afspraken over maken voor de toekomst?
- 'De monsters zijn door verschillende monsternemers genomen en dus niet ter herleiden naar een mogelijke fout tijdens de monsternamen'. De oorspronkelijke vraag had betrekking op de meetpunten GBM010 en 204002 waar op één dag beide locaties (dicht bij elkaar gelegen). Geldt deze conclusie voor deze specifieke meetpunten op dat specifieke moment of is de conclusie getrokken obv meerdere meetpunten?
- Wat was de omvang van het onderzoek naar de conversieproblemen? Is dit alleen gevonden in 2020 of alleen bekeken voor 2020? Uit de mail van [REDACTED] (14-03-2024) blijkt dat het om meer stoffen gaat dan alleen de in de memo benoemde irgarol en fipronyl; n.l. ook metamitron (mmtn) en carbendazim (carbdzm).
- Er wordt geconcludeerd 'Alle genoemde GBM-resultaten voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen en zijn correct gerapporteerd' vervolgens wordt vermeld dat er meerdere herrapportages plaatsvinden.
- Wat wordt verstaan onder Matrixproblemen?
- Wat zijn de gestelde kwaliteitseisen van het lab, kan men verwijzen naar protocollen od.?

Kunnen jullie dit meenemen ter voorbereiding op het overleg van donderdag?

Als hierover nog vragen zijn, hoor ik het graag.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: 22-03-2024 13:04
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: RE: Bespreken afhandeling meldingen

Hoi [redacted]

Dank voor de notulen, bij deze retour met een paar aanvullingen van mij.

Wil jij dit zo per mail met de rest delen?

Groet,

[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: vrijdag 22 maart 2024 12:02
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: RE: Bespreken afhandeling meldingen

Hoi [redacted]

Hierbij de notulen van vanochtend, wil je deze nog doornemen of zal ik 'm direct rondsturen als reactie op deze mail?

Actiepunten:

- [redacted] deelt de presentatie.
- [redacted] neemt de conversie-vraag in de mail van [redacted] (zie einde document) op met [redacted]
- [redacted] deelt welke monsters van 2020 t/m 2022 buiten de conserveertermijn zijn gerapporteerd (ivm LC-MSMS implementatie destijds).
- [redacted] mailt [redacted] over een specifieke hoge meetwaarde van dinoterb bij GPU011 van 430 ng/l op 15-12-2023.
- [redacted] vraagt [redacted] om een overzicht welk 'profiel' of welke stof er op welk apparaat wordt gemeten.
- [redacted] werkt de notulen uit en deelt deze (waarvan akte).

Om verder mee te nemen:

- Communicatie van 'opmerkingen' bij meetwaarden en directere communicatie bij opvallende meetwaarden tijdens analyse op het lab.
- Meetwaarden-check ook sneller aan HHNK kant en ook hier directere communicatie over.
- Afstemmen van Rapportagegrenzen vooraf, eventueel iets hoger inzetten om ze enigszins gelijk te houden.
- Mogelijke afspraken over bandbreedtes van stoffen waarbinnen we verwachten dat meetwaarden vallen om zo sneller te kunnen handelen.

Groeten,

[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: dinsdag 19 maart 2024 12:48
Aan: [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; Mousset, Pascal <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>
Onderwerp: Bespreken afhandeling meldingen

Hoi [redacted] ea,

Zoals vanmorgen besproken hebben wij afgelopen week het verslag van 'afhandeling melding 1381' intern besproken. We hebben hierover meerdere vragen en behoefte aan een verdere toelichting. We hebben

inmiddels van jullie ook terugkoppeling gehad op melding 1392 en 1384. Aangezien er enige overlap is, lijkt het mij goed om dit in een gezamenlijk overleg te bespreken op donderdag.

In deze mail de belangrijkste punten/ vragen opgesomd, welke wij graag op donderdag verder bespreken.

Op basis van terugkoppeling van melding 1381:

- De scope en omvang van het onderzoek is voor ons onvoldoende helder. In de oorspronkelijke melding (mail van [REDACTED] op 19-02-2024) staan meer stoffen (te weten fipronil, Fefluthrin, hexachloorbenzeen, fenchlorfos, bromofos- ethyl, mevinfos, tetrachloorinfos, cybutryne en benfluralin) dan in deze memo naar voren komen.
- Er wordt aangegeven dat in het analyseproces van Waterproef meerdere controle stappen zijn opgenomen om te garanderen dat een analyseresultaat juist is. Kunnen jullie een toelichting geven van deze procedure en welke controle stappen worden doorlopen?
- Wanneer worden rapportagegrenzen aangepast? En tot hoever kunnen deze rapportage grenzen oplopen? In de prijsopgaves worden rapportagegrenzen vastgelegd. Voor HHNK is een rapportage grens van belang ivm toetsing en om die reden bepalend in de opdrachtverlening. Afspraak is dat opdrachtgever wordt geïnformeerd over afwijkingen. Wanneer dit zich voordoet, kan HHNK eventueel besluiten een aanvullend bemonstering uit te voeren. Hoe hebben we dit geregeld en hoe kunnen we hier afspraken over maken voor de toekomst?
- 'De monsters zijn door verschillende monsternemers genomen en dus niet ter herleiden naar een mogelijke fout tijdens de monsternamen'. De oorspronkelijke vraag had betrekking op de meetpunten GBM010 en 204002 waar op één dag beide locaties (dicht bij elkaar gelegen). Geldt deze conclusie voor deze specifieke meetpunten op dat specifieke moment of is de conclusie getrokken obv meerdere meetpunten?
- Wat was de omvang van het onderzoek naar de conversieproblemen? Is dit alleen gevonden in 2020 of alleen bekeken voor 2020? Uit de mail van [REDACTED] (14-03-2024) blijkt dat het om meer stoffen gaat dan alleen de in de memo benoemde irgarol en fipronyl; n.l. ook metamitron (mmtn) en carbendazim (carbdzm).
- Er wordt geconcludeerd 'Alle genoemde GBM-resultaten voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen en zijn correct gerapporteerd' vervolgens wordt vermeld dat er meerdere herrapportages plaatsvinden.
- Wat wordt verstaan onder Matrixproblemen?
- Wat zijn de gestelde kwaliteitseisen van het lab, kan men verwijzen naar protocollen od.?

Kunnen jullie dit meenemen ter voorbereiding op het overleg van donderdag?

Als hierover nog vragen zijn, hoor ik het graag.

Groeten,

[REDACTED]
Adviseur Ecologie

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Bezoekadres: Stationsplein 136, 1703 WC [REDACTED]
Postadres: Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard

t [REDACTED]

Bespreking afhandeling meldingen Waterproef – HHNK

22-03-2024

Aanwezig: [redacted] (via Teams), [redacted] (notulist)

De aanleiding: inhoudelijke vragen met betrekking tot het verslag van 'afhandeling melding 1381' en die van 1392 en 1384, en behoefte vanuit HHNK aan een verdere toelichting.

Notulen

Ter inleiding: de aanleiding voor het checken van de meetwaarden door HHNK en de daaruitvolgende meldingen richting Waterproef van opvallende meetwaarden zijn onder andere de lopende WOO-verzoeken waarbij er ingezoomd wordt op de individuele meetwaarden en normoverschrijdingen.

Presentatie [redacted]

Accreditatie; de norm schrijft voor wat je moet doen, dus het kwaliteitsmanagementssysteem ligt hierin vast. Omdat Waterproef voor Waternet en HHNK werkt wordt er vooral ook op onpartijdigheid gelet.

Dinoterb en Dinoseb zijn eigenlijk niet te verwarren in de chromatogrammen.

Toelichting van de LC-MSMS metingen en de kalibratielijnen van de individuele stoffen met de gecertificeerde standaarden. Dit zijn mengstandaarden met alle stoffen die op het apparaat gemeten worden in samenwerking met de andere ILO labs. De chromatogrammen worden allemaal handmatig door een analist nagelopen.

Normen – NEN-standaarden, methode ontwikkeling en validatie; dit wordt door de raad van accreditatie gecheckt geaccrediteerd. Jaarlijks wordt elke techniek geaudit en wordt er ringonderzoek gedaan en elke 4 jaar wordt de werkwijze (?) geaudit.

Voldoen aan de normen zegt eigenlijk dat de gevonden analyse resultaten voldoen aan de eisen;

Controlestappen:

- Blanco meting (kraanwater)
- Blanco matrix (oppervlaktewater; vb fortwater Edam)
- Controle monster (3^e lijns, interlaboratorium vergelijking)
- Interne standaard in een willekeurige plek in de serie met aansluitend een wachttijd om 'schoon te spoelen' voor het volgende monster
- Check standaard kalibratie op een aantal punten in de meting.

Rapportagegrenzen; aanpassingen komen uit het monster en niet uit de metingen zelf, er kunnen storingen aanwezig zijn in de monsters; dat worden matrixeffecten genoemd. Hiervoor moet het monster worden verdund terwijl de RG van de techniek hetzelfde blijft. Contaminatie is een vervuiling het systeem, of van buitenaf door bijvoorbeeld een hoge concentratie in een bepaald monster. De standaarden worden op willekeurige momenten in de metingen gemeten, met een bepaalde tijd tussen de standaard en het volgende monster om contaminatie daarvan te voorkomen.

Opvallende meetwaarden tijdens analyse op het lab

Vraag [redacted] worden we meegenomen als hier een opvallende meetwaarde wordt gevonden? Antwoord: Dit wordt eerst intern nagelopen, gekeken of het binnen de standaarddeviatie valt, soms wordt er dan een heranalyse gedaan of een nieuw monster

genomen en de leidinggevende in het lab wordt in dit volledige proces meegenomen. Graag worden wij (HHNK) ook hierin meegenomen. Idealiter wordt er direct gecommuniceerd als er mogelijk heranalyse of herbemonstering nodig wordt geacht.

Dinoterb en het leveren van opmerkingen bij de analyses

█ geeft aan Idat in het geval van Dinoterb, er zijn er soms onvoldoende afspraken gemaakt over de terugkoppeling hiervan. De analist heeft gezien dat er bij een aantal monsters contaminatie is geweest en er wordt dan n.b. met een opmerking opgenomen in het systeem; er wordt dan niet gerapporteerd. De rapporten met opmerkingen krijgen wij niet bij HHNK omdat de rapportage digitaal gebeurt ivm de import naar Aquadesk. Dit is iets om mee te nemen.

In 2014 is ook een nader onderzoek van eenmalig verhoogde waarden van dinoterb; toen is vastgesteld dat de analyse correct was.

Conversies

De conversies zijn regelmatig mis gegaan, dit is niet onderdeel van de lab controles. Voor de analist eindigt het bij het invoeren in het LIMS. █ geeft aan dat het voor HHNK om het totale pakket gaat tot en met de rapportage op de ftp, de conversiestap maakt hier dus ook onderdeel van uit.

Conserveertermijnen

Bewaartijd van de monsters; wordt ook getoetst in de validatie; voor sommige stoffen is dat een aantal dagen, voor anderen veel langer. In 2020 -22 zijn monsters ingevroren en later gemeten door implementatie van de nieuwe LC-MSMS. Vraag █ welke monsters zijn buiten de conserveertermijn gerapporteerd? █ gaat dit na en deelt het overzicht.

Accreditatie

LC-MSMS wordt dit jaar opgevoerd voor accreditatie. Wordt zelf eerst geaudit en wordt nu binnenkort opgevoerd voor accreditatie.

Bandbreedtes per stof

Dit om eerder te kunnen signaleren of heranalyse of bemonstering nodig is. Voor nutriënten wordt dat wel gedaan, maar handmatig en dat kost veel tijd; mogelijk kan dat in het nieuwe LIMS (na 2025) op een geautomatiseerde manier. Dat loopt dan via het bestuur.

Vooraf afstemming RGs

De rapportagegrens is voor HHNK bepalend in opdrachtverlening. Voor de toetsing is het namelijk van belang om vergelijkbare rapportagegrenzen (idealiter 1 per stof) te hanteren in plaats van een zo scherp mogelijke, die dan wordt bijgesteld als er verdunningen nodig zijn. Hierover kan het best vooraf over worden afgestemd en dus eventueel iets hoger in te zetten.

Zwanenwater opvallende meetwaarde

Mogelijk aanvullend onderzoek: breder in het Zwanenwater monsters uitzetten; verder uitdiepen wat er precies aan de hand is. Heranalyse van het monster zelf is nu te laat. Daar willen we in de toekomst ook sneller op kunnen handelen.

Actiepunten:

- █ deelt de presentatie.

- [redacted] neemt de conversie-vraag in de mail van [redacted] (zie einde document) op met [redacted]
- [redacted] deelt welke monsters van 2020 t/m 2022 buiten de conserveertermijn zijn gerapporteerd (ivm LC-MSMS implementatie destijds).
- [redacted] mailt [redacted] over een specifieke hoge meetwaarde van dinoterb bij GPU011 van 430 ng/l op 15-12-2023.
- [redacted] vraagt [redacted] om een overzicht welk 'profiel' of welke stof er op welk apparaat wordt gemeten.
- [redacted] werkt de notulen uit en deelt deze (waarvan akte).

Om verder mee te nemen:

- Communicatie van 'opmerkingen' bij meetwaarden en directere communicatie bij opvallende meetwaarden tijdens analyse op het lab.
- Meetwaarden-check ook sneller aan HHNK kant en ook hier directere communicatie over.
- Afstemmen van Rapportagegrenzen vooraf, eventueel iets hoger inzetten om ze enigszins gelijk te houden.
- Mogelijke afspraken over bandbreedtes van stoffen waarbinnen we verwachten dat meetwaarden vallen om zo sneller te kunnen handelen.

Mail van [REDACTED] 19-3-2024

Onderwerp: Bespreken afhandeling meldingen

Zoals vanmorgen besproken hebben wij afgelopen week het verslag van 'afhandeling melding 1381' intern besproken. We hebben hierover meerdere vragen en behoefte aan een verdere toelichting. We hebben inmiddels van jullie ook terugkoppeling gehad op melding 1392 en 1384. Aangezien er enige overlap is, lijkt het mij goed om dit in een gezamenlijk overleg te bespreken as donderdag.

In deze mail de belangrijkste punten/ vragen opgesomd, welke wij graag as donderdag verder bespreken.

Op basis van terugkoppeling van melding 1381:

- De scope en omvang van het onderzoek is voor ons onvoldoende helder. In de oorspronkelijke melding (mail van [REDACTED] op 19-02-2024) staan meer stoffen (te weten fipronil, Fefluthrin, hexachloorbenzeen, fenchlorfos, bromofos- ethyl, mevinfos, tetrachloorinfos, cybutryne en benfluralin) dan in deze memo naar voren komen.
- Er wordt aangegeven dat in het analyseproces van Waterproef meerdere controle stappen zijn opgenomen om te garanderen dat een analyseresultaat juist is. Kunnen jullie een toelichting geven van deze procedure en welke controle stappen worden doorlopen?
- Wanneer worden rapportagegrenzen aangepast? En tot hoever kunnen deze rapportage grenzen oplopen? In de prijsopgaves worden rapportagegrenzen vastgelegd. Voor HHNK is een rapportage grens van belang ivm toetsing en om die reden bepalend in de opdrachtverlening. Afspraak is dat opdrachtgever wordt geïnformeerd over afwijkingen. Wanneer dit zich voordoet, kan HHNK eventueel besluiten een aanvullend bemonstering uit te voeren. Hoe hebben we dit geregeld en hoe kunnen we hier afspraken over maken voor de toekomst?
- 'De monsters zijn door verschillende monsternemers genomen en dus niet ter herleiden naar een mogelijke fout tijdens de monsternamen'. De oorspronkelijke vraag had betrekking op de meetpunten GBM010 en 204002 waar op één dag beide locaties (dicht bij elkaar gelegen). Geldt deze conclusie voor deze specifieke meetpunten op dat specifieke moment of is de conclusie getrokken obv meerdere meetpunten?
- Wat was de omvang van het onderzoek naar de conversieproblemen? Is dit alleen gevonden in 2020 of alleen bekeken voor 2020? Uit de mail van [REDACTED] (14-03-2024) blijkt dat het om meer stoffen gaat dan alleen de in de memo benoemde irgarol en fipronyl; n.l. ook metamitron (mmtn) en carbendazim (carbdzm).
- Er wordt geconcludeerd 'Alle genoemde GBM-resultaten voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen en zijn correct gerapporteerd' vervolgens wordt vermeld dat er meerdere herrapportages plaatsvinden.
- Wat wordt verstaan onder Matrixproblemen?
- Wat zijn de gestelde kwaliteitseisen van het lab, kan men verwijzen naar protocollen od.?

Kunnen jullie dit meenemen ter voorbereiding op het overleg van donderdag?

Als hierover nog vragen zijn, hoor ik het graag.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: 12-04-2024 09:40
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@waterproef.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
Mousset, Pascal <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@waterproef.nl>
Onderwerp: RE: Bespreken afhandeling meldingen

Goedemorgen,
Bijgaand de definitieve notulen van ons overleg 22 maart jl.
Inmiddels zijn een groot deel van de actiepunten ook reeds afgehandeld. Voor de resterende actiepunten graag nog even aandacht. Indien nodig kunnen we deze punten tzt agenderen bij het tactisch/ strategisch overleg.
Groet,

Actiepunten:

- [redacted] deelt de presentatie. (afgehandeld)
- [redacted] neemt de conversie-vraag in de mail van [redacted] (zie einde document) op met [redacted] (in behandeling?)
- [redacted] vraagt na wat de conserveertermijn is van de monsters voor de LC GBM analyse en levert overzicht van analyseresultaten welke zijn gerapporteerd buiten de conserveertermijn. (afgehandeld)
- [redacted] mailt [redacted] over een specifieke hoge meetwaarde van dinoterb bij GPU011 van 440 ng/l op 15-12-2023. (in behandeling)
- [redacted] vraagt [redacted] om een overzicht welk 'profiel' of welke stof er op welk apparaat wordt gemeten. (afgehandeld)
- [redacted] werkt de notulen uit en deelt deze (waarvan akte). (afgehandeld)

Om verder mee te nemen:

- Communicatie van 'opmerkingen' bij meetwaarden en kortere communicatielijnen tussen data analist HHNK en lab bij opvallende trends tijdens data analyse.
- Meetwaarden-check ook sneller aan HHNK kant en ook hier directere communicatie over.
- Afstemmen van Rapportagegrenzen vooraf.
- Mogelijke afspraken over bandbreedtes van stoffen waarbinnen we verwachten dat meetwaarden vallen om zo sneller te kunnen handelen.

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: vrijdag 22 maart 2024 14:21
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; Mousset, Pascal <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>
Onderwerp: RE: Bespreken afhandeling meldingen

Beste allemaal,
Bijgevoegd de notulen van de bespreking vanochtend. Voor de aanwezigen: laat het vooral weten als je aanvullingen hierop hebt; idealiter voor volgende week vrijdag.
Hierbij een kort overzicht van de actiepunten en verdere dingen om mee te nemen:

Actiepunten:

- [redacted] deelt de presentatie.
- [redacted] neemt de conversie-vraag in de mail van [redacted] (zie einde document) op met [redacted]
- [redacted] deelt welke monsters van 2020 t/m 2022 buiten de conserveertermijn zijn gerapporteerd (ivm LC-MSMS implementatie destijds).
- [redacted] mailt [redacted] over een specifieke hoge meetwaarde van dinoterb bij GPU011 van 440 ng/l op 15-12-2023.
- [redacted] vraagt [redacted] om een overzicht welk 'profiel' of welke stof er op welk apparaat wordt gemeten.
- [redacted] werkt de notulen uit en deelt deze (waarvan akte).

Om verder mee te nemen:

- Communicatie van 'opmerkingen' bij meetwaarden en directere communicatie bij opvallende meetwaarden tijdens analyse op het lab.
- Meetwaarden-check ook sneller aan HHNK kant en ook hier directere communicatie over.
- Afstemmen van Rapportagegrenzen vooraf, eventueel iets hoger inzetten om ze enigszins gelijk te houden.
- Mogelijke afspraken over bandbreedtes van stoffen waarbinnen we verwachten dat meetwaarden vallen om zo sneller te kunnen handelen.

Alvast een fijn weekend en met vriendelijke groeten,

[redacted]
Data analist

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Bezoekadres: Stationsplein 136, 1703 WC Heerhugowaard
Postadres: Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard

t [redacted]
e [redacted]@hhnk.nl
w hhnk.nl

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: dinsdag 19 maart 2024 12:48

Aan: [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>;
<[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; Mousset, Pascal <[redacted]@hhnk.nl>;
[redacted] <[redacted]@waterproef.nl>

Onderwerp: Bespreken afhandeling meldingen

Hoi [redacted] ea,

Zoals vanmorgen besproken hebben wij afgelopen week het verslag van 'afhandeling melding 1381' intern besproken. We hebben hierover meerdere vragen en behoefte aan een verdere toelichting. We hebben inmiddels van jullie ook terugkoppeling gehad op melding 1392 en 1384. Aangezien er enige overlap is, lijkt het mij goed om dit in een gezamenlijk overleg te bespreken as donderdag.

In deze mail de belangrijkste punten/ vragen opgesomd, welke wij graag as donderdag verder bespreken. Op basis van terugkoppeling van melding 1381:

- De scope en omvang van het onderzoek is voor ons onvoldoende helder. In de oorspronkelijke melding (mail van [redacted] op 19-02-2024) staan meer stoffen (te weten fipronil, Fefluthrin, hexachloorbenzeen, fenchloorfos, bromofos- ethyl, mevinfos, tetrachloorvinfos, cybutryne en benfluralin) dan in deze memo naar voren komen.
- Er wordt aangegeven dat in het analyseproces van Waterproef meerdere controle stappen zijn opgenomen om te garanderen dat een analyseresultaat juist is. Kunnen jullie een toelichting geven van deze procedure en welke controle stappen worden doorlopen?
- Wanneer worden rapportagegrenzen aangepast? En tot hoever kunnen deze rapportage grenzen oplopen? In de prijsopgaves worden rapportagegrenzen vastgelegd. Voor HHNK is een rapportage grens van belang ivm toetsing en om die reden bepalend in de opdrachtverlening. Afspraak is dat opdrachtgever wordt geïnformeerd over afwijkingen. Wanneer dit zich voordoet, kan HHNK eventueel besluiten een aanvullend bemonstering uit te voeren. Hoe hebben we dit geregeld en hoe kunnen we hier afspraken over maken voor de toekomst?
- 'De monsters zijn door verschillende monsternemers genomen en dus niet ter herleiden naar een mogelijke fout tijdens de monstername'. De oorspronkelijke vraag had betrekking op de meetpunten GBM010 en 204002 waar op één dag beide locaties (dicht bij elkaar gelegen). Geldt deze conclusie voor deze specifieke meetpunten op dat specifieke moment of is de conclusie getrokken obv meerdere meetpunten?
- Wat was de omvang van het onderzoek naar de conversieproblemen? Is dit alleen gevonden in 2020 of alleen bekeken voor 2020? Uit de mail van [redacted] (14-03-2024) blijkt dat het om meer stoffen gaat dan alleen de in de memo benoemde irgarol en fipronyl; n.l. ook metamitron (mmtn) en carbendazim (carbdzm).
- Er wordt geconcludeerd 'Alle genoemde GBM-resultaten voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen en zijn correct gerapporteerd' vervolgens wordt vermeld dat er meerdere herrapportages plaatsvinden.
- Wat wordt verstaan onder Matrixproblemen?
- Wat zijn de gestelde kwaliteitseisen van het lab, kan men verwijzen naar protocollen od.?

Kunnen jullie dit meenemen ter voorbereiding op het overleg van donderdag?

Als hierover nog vragen zijn, hoor ik het graag.

Groeten,

[redacted]
Adviseur Ecologie

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Bezoekadres: Stationsplein 136, 1703 WC Heerhugowaard
Postadres: Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard

t [redacted]

Bespreking afhandeling meldingen Waterproef – HHNK

22-03-2024

Aanwezig: [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] (via Teams), [redacted] [redacted] (notulist)

De aanleiding: inhoudelijke vragen met betrekking tot het verslag van 'afhandeling melding 1381' en die van 1392 en 1384, en behoefte vanuit HHNK aan een verdere toelichting.

Notulen

Ter inleiding: de aanleiding voor het checken van de meetwaarden door HHNK en de daaruitvolgende meldingen richting Waterproef van opvallende meetwaarden zijn onder andere de lopende WOO-verzoeken waarbij er ingezoomd wordt op de individuele meetwaarden en normoverschrijdingen.

Presentatie [redacted]

Accreditatie; de norm schrijft voor wat je moet doen, dus het kwaliteitsmanagementssysteem ligt hierin vast. Omdat Waterproef voor Waternet en HHNK werkt en daarmee niet onafhankelijk is, is onpartijdigheid van groter belang.

Dinoterb en Dinoseb zijn eigenlijk niet te verwarren in de chromatogrammen.

Toelichting van de LC-MSMS metingen en de kalibratielijnen van de individuele stoffen met de gecertificeerde standaarden. Dit zijn mengstandaarden met alle stoffen die op het apparaat gemeten worden in samenwerking met de andere ILOW labs aangeschaft. De chromatogrammen worden allemaal handmatig door een analist beoordeeld.

De NEN17025 norm schrijft voor hoe kwaliteitsmanagement systeem moet functioneren. De Raad voor Accreditatie toetst hier jaarlijks op. Alle analyse worden volgens een specifieke analyse norm uitgevoerd en op het laboratorium ontwikkeld en gevalideerd.

We voeren interne audits uit: jaarlijks wordt elke techniek geaudit en elke verrichting minimaal 1 keer per 4 jaar.

Voor elke verrichting wordt minimaal 1 keer per jaar meegedaan aan een ringonderzoek (zogenaamd interlaboratorium vergelijking),

Voldoen aan de normen zegt eigenlijk dat de gevonden analyse resultaten voldoen aan de gestelde eisen

Controlestappen:

- Blanco meting (vb kraanwater)
- Blanco matrix (oppervlaktewater; vb fortwater Edam)
- Controle monster (vaak een ex 3^e lijns monster, omdat daar veel statische data van is.)
- Interne standaard in een willekeurige plek in de serie met aansluitend een wachttijd om 'schoon te spoelen' voor het volgende monster (die wachttijd is na elke meting, om te voorkomen dat monsters elkaar beïnvloeden)
- Check standaard kalibratie op een aantal punten in de meting.

Rapportagegrenzen; aanpassingen komen uit het monster en niet uit de metingen zelf, er kunnen storingen aanwezig zijn in de monsters; dat worden matrixeffecten genoemd. Hiervoor moet het monster worden verdund terwijl de RG van de techniek hetzelfde blijft. Contaminatie is een vervuiling het systeem, of van buitenaf door bijvoorbeeld een hoge concentratie stoffen of deeltjes in een bepaald monster. De standaarden worden op

willekeurige momenten in de metingen gemeten, met een bepaalde tijd tussen de standaard en het volgende monster om contaminatie daarvan te voorkomen.

Opvallende meetwaarden tijdens analyse op het lab

Vraag [J] worden we meegenomen als hier een opvallende meetwaarde wordt gevonden? Antwoord: nee, dat is niet het geval, deze afspraak is voor het GBM (basis)meetnet niet afgesproken. Waterproef kijkt per monster en niet in een trend. In geval deze behoefte er is moeten we dit samen verder onderzoeken en duidelijke afspraken over maken (tactisch/ strategisch overleg).

Dinoterb en het leveren van opmerkingen bij de analyses

[J] geeft aan dat in het geval van Dinoterb zijn er soms onvoldoende afspraken gemaakt over de terugkoppeling. De analist heeft gezien dat er bij een aantal monsters contaminatie is geweest en er wordt dan n.b. met een opmerking opgenomen in het systeem; er wordt dan geen gehalte gerapporteerd. De rapporten met opmerkingen krijgen wij niet bij HHNK omdat de rapportage digitaal gebeurt i.v.m. de import naar Aquadesk. Dit is iets om mee te nemen (Waterproef is gestopt met het delen van deze rapportages op verzoek van HHNK. Deze afspraak is opgenomen in de DVO) In 2014 is ook een nader onderzoek van een aantal verhoogde waarden van dinoterb uitgevoerd; toen is ook vastgesteld dat de analyse correct was.

Conversies

De conversies van QMA naar Aquadesk gaan regelmatig mis, dit is geen onderdeel van de lab controles. Voor de analist eindigt het bij het invoeren in het LIMS. [J] geeft aan dat het voor HHNK om het totale pakket gaat tot en met de rapportage op de ftp, de conversiestap maakt hier dus ook onderdeel van uit. [J] geeft aan dat dit al jaren punt van aandacht en dat dat ook veel problemen oplevert in de praktijk. Iets om over in gesprek te gaan om de verantwoordelijkheden hierin naar elkaar toe te verduidelijken.

Conserveertermijnen

Bewaartijd van de monsters; wordt ook getoetst in de validatie; voor sommige stoffen is dat een aantal dagen, voor anderen veel langer. In 2020 -22 zijn monsters ingevroren en later gemeten door implementatie van de nieuwe LC-MSMS. Vraag [J] wat is de conserveertermijn van GBM monsters? Zijn er monsters buiten de conserveertermijn gemeten? [J] moet het antwoord verschuldigd blijven en vraagt dit na in het lab.

Accreditatie

LC-MSMS GBM methode wordt dit jaar opgevoerd voor accreditatie. Is eerst intern geaudit en wordt nu binnenkort opgevoerd voor toevoegen als nieuwe verrichting. Na akkoord RVA wordt de accreditatie erkend en mag worden gerapporteerd met een "Q".

Bandbreedtes per stof

Dit om eerder te kunnen signaleren of een analyseresultaat vergelijkbaar is met de historische waardes op dat monsterpunt moet een controle worden uitgevoerd in LIMS. Voor een aantal anorganische analyses wordt dat gedaan door de analist bij het invoeren van de data. Voor d grote hoeveelheid GBM analyseresultaten die middels een file worden geëxporteerd naar LIMS kan dat nu niet. Mogelijk kan dat in het nieuwe LIMS (na 2025) op een geautomatiseerde manier.

Vooraf afstemming RGs

De rapportagegrens is voor HHNK bepalend in opdrachtverlening. Voor de toetsing is het namelijk van belang om vergelijkbare rapportagegrenzen (idealiter 1 per stof) te hanteren

in plaats van een zo scherp mogelijke, die dan wordt bijgesteld als er verdunningen nodig zijn. Hierover kan het best vooraf over worden afgestemd en dus eventueel iets hoger in te zetten. Structureel verhogen om niet bij te hoeven stellen zou echter zonde zijn.

Zwanenwater opvallende meetwaarde

Mogelijk aanvullend onderzoek: breder in het Zwanenwater monsters uitzetten; verder uitdiepen wat er precies aan de hand is. Heranalyse van het monster zelf is nu te laat. Daar willen we in de toekomst ook sneller op kunnen handelen. Dit betekent dat dit eerder moet worden gesignaleerd. Voor Waterproef was er destijds/is geen aanleiding om te twijfelen aan de analyseresultaten.

Actiepunten:

- [redacted] J deelt de presentatie.
- [redacted] J neemt de conversie-vraag in de mail van [redacted] J (zie einde document) op met [redacted] J
- [redacted] J vraagt na wat de conserveertermijn is van de monsters voor de LC GBM analyse en levert overzicht van analyseresultaten welke zijn gerapporteerd buiten de conserveertermijn.
- [redacted] J mailt [redacted] J over een specifieke hoge meetwaarde van dinoterb bij GPU011 van 440 ng/l op 15-12-2023.
- [redacted] J vraagt [redacted] J om een overzicht welk 'profiel' of welke stof er op welk apparaat wordt gemeten.
- [redacted] J werkt de notulen uit en deelt deze (waarvan akte).

Om verder mee te nemen:

- Communicatie van 'opmerkingen' bij meetwaarden en kortere communicatielijnen tussen data analist HHNK en lab bij opvallende trends tijdens data analyse
- Meetwaarden-check ook sneller aan HHNK kant en ook hier directere communicatie over.
- Afstemmen van Rapportagegrenzen vooraf
- Mogelijke afspraken over bandbreedtes van stoffen waarbinnen we verwachten dat meetwaarden vallen om zo sneller te kunnen handelen.

Mail van [REDACTED] 19-3-2024

Onderwerp: Bespreken afhandeling meldingen

Zoals vanmorgen besproken hebben wij afgelopen week het verslag van 'afhandeling melding 1381' intern besproken. We hebben hierover meerdere vragen en behoefte aan een verdere toelichting. We hebben inmiddels van jullie ook terugkoppeling gehad op melding 1392 en 1384. Aangezien er enige overlap is, lijkt het mij goed om dit in een gezamenlijk overleg te bespreken op donderdag.

In deze mail de belangrijkste punten/ vragen opgesomd, welke wij graag op donderdag verder bespreken.

Op basis van terugkoppeling van melding 1381:

- De scope en omvang van het onderzoek is voor ons onvoldoende helder. In de oorspronkelijke melding (mail van [REDACTED] op 19-02-2024) staan meer stoffen (te weten fipronil, Fefluthrin, hexachloorbenzeen, fenchlorfos, bromofos- ethyl, mevinfos, tetrachloorinfos, cybutryne en benfluralin) dan in deze memo naar voren komen.
- Er wordt aangegeven dat in het analyseproces van Waterproef meerdere controle stappen zijn opgenomen om te garanderen dat een analyseresultaat juist is. Kunnen jullie een toelichting geven van deze procedure en welke controle stappen worden doorlopen?
- Wanneer worden rapportagegrenzen aangepast? En tot hoever kunnen deze rapportage grenzen oplopen? In de prijsopgaves worden rapportagegrenzen vastgelegd. Voor HHNK is een rapportage grens van belang ivm toetsing en om die reden bepalend in de opdrachtverlening. Afspraak is dat opdrachtgever wordt geïnformeerd over afwijkingen. Wanneer dit zich voordoet, kan HHNK eventueel besluiten een aanvullend bemonstering uit te voeren. Hoe hebben we dit geregeld en hoe kunnen we hier afspraken over maken voor de toekomst?
- 'De monsters zijn door verschillende monsternemers genomen en dus niet ter herleiden naar een mogelijke fout tijdens de monsternamen'. De oorspronkelijke vraag had betrekking op de meetpunten GBM010 en 204002 waar op één dag beide locaties (dicht bij elkaar gelegen). Geldt deze conclusie voor deze specifieke meetpunten op dat specifieke moment of is de conclusie getrokken obv meerdere meetpunten?
- Wat was de omvang van het onderzoek naar de conversieproblemen? Is dit alleen gevonden in 2020 of alleen bekeken voor 2020? Uit de mail van [REDACTED] (14-03-2024) blijkt dat het om meer stoffen gaat dan alleen de in de memo benoemde irgarol en fipronyl; n.l. ook metamitron (mmtn) en carbendazim (carbdzm).
- Er wordt geconcludeerd 'Alle genoemde GBM-resultaten voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen en zijn correct gerapporteerd' vervolgens wordt vermeld dat er meerdere herrapportages plaatsvinden.
- Wat wordt verstaan onder Matrixproblemen?
- Wat zijn de gestelde kwaliteitseisen van het lab, kan men verwijzen naar protocollen od.?

Kunnen jullie dit meenemen ter voorbereiding op het overleg van donderdag?

Als hierover nog vragen zijn, hoor ik het graag.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: 04-04-2024 09:08
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: RE: Bevindingen [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 4 april 2024 08:51
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: Re: Bevindingen [redacted]
Misschien omdat ik 'm vanaf mijn mobieltje verstuur, zal het zo vanaf een computer doen!

Op 4 apr 2024 om 08:45 heeft [redacted] <[redacted]@hhnk.nl> het volgende geschreven:

Hi [redacted]
Ik kan het bestand niet openen. Jij wel?
Groet,
[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: donderdag 4 april 2024 08:38
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: Bevindingen [redacted]
Hoi [redacted]
Hierbij het verslagje van [redacted]
Tot later,
[redacted]

Alkmaar, 2-4-2024

Bevindingen op basis van data analyse van dinoterb normwaarde overschrijdingen in het beheergebied van HHNK. De onderzochte meetresultaten komen uit AquaDesk. Waterproef laboratorium (of de voorloper hiervan) heeft dinoterb in de periode van 1991 t/m 2024 gemeten en de resultaten geleverd aan HHNK. Dinoterb is een sinds de jaren '90 verboden herbicide (onkruidverdelgingsmiddel).

De belangrijkste constatering n.a.v. de uitgevoerde data analyse:

1. Meetwaarden in de periode van 1991 t/m 2020 zijn nooit hoger geweest dan 70 ng/l, daarbij blijven 2361 van de 2395 meetwaarden (ver) onder de norm.
2. In de meetwaarden van 1991 t/m 2020 is geen enkele opgaande trend te ontdekken, slechts 34 van de 2395 meetwaarden overschrijden de norm met maximaal nog geen 2,5 keer.
3. Hogere meetwaarden zijn gevonden vanaf 2021 waarbij sprake is van forse overschrijdingen van de norm, deze monsters zijn overigens geanalyseerd via andere methoden dan de metingen voor 2021.
4. De hogere meetwaarden vanaf 2021 komen voor in het hele beheergebied op meer dan 25 meetlocaties, de hoogste meetwaarde overschrijdt de norm met bijna 15 keer.
5. De hogere meetwaarden vanaf 2021 worden afgewisseld met ook zeer lage waarden waarbij deze erg willekeurig lijken, zie b.v. meetlocatie GBM001.
6. Bij meetlocatie GPU011 worden in juli en augustus 2023 zeer lage waarden gevonden en dan opeens in december de hoogste waarde van alle metingen.
7. Er zijn op verscheidene datums naast dinoterb ook andere chemische stoffen gemeten met waarden die orde van grootte 10 x of 100 x zo hoog zijn als direct daarvoor of daarna.

Opmerkingen n.a.v. bovenstaande constatering:

1. Dinoterb is reeds voor 2000 als verboden middel aangemerkt en mag dus sinds die tijd niet meer gebruikt worden. In dat kader lijken deze waarden in deze periode aannemelijk, geen enorme piekwaarden en het overgrote deel onder de normwaarde.
2. Dit lijkt ook in overeenstemming met het genoemde onder punt 1.
3. Dit betekent een mogelijk risico op meetfouten, hierbij nog in acht te nemen dat het meten van dinoterb niet heel eenvoudig lijkt.
4. Dit lijkt zeer onwaarschijnlijk, dit zou betekenen dat opeens een sinds de jaren '90 verboden middel opeens massaal gebruikt lijkt te worden.
5. Deze trends lijken zeer onwaarschijnlijk, temeer daar de literatuur aangeeft dat de halfwaardetijd van dinoterb 70 dagen is.
6. Wederom zeer onwaarschijnlijk, dit zou betekenen dat een verboden middel gebruikt is in een periode waarin er geen logische reden is om herbiciden te spuiten.
7. Dit lijkt te duiden op een factor fout wat zou kunnen wijzen in de richting van meet- of interpretatiefout.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: 04-04-2024 11:04
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: RE: Bevindingen [redacted]

Hoi [redacted]

Hierbij een begeleidend tekstje, ik merk dat ik dit toch vrij beknopt houd:

"
Naar aanleiding van de berichtgeving in de media rond dinoterb heeft [redacted] van EcoSys (AquaDesk) zelfstandig een analyse uitgevoerd op basis van de openbare gegevens op AquaDesk. Bijgevoegd document bevat zijn bevindingen.

De bevindingen van [redacted] komen overeen met onze eerdere meldingen richting Waterproef betreft onwaarschijnlijke meetwaarden van deze stof en geeft aan dat dit breder gedragen wordt. De urgentie van een extern onderzoek naar de validiteit van de meetwaarden van deze en andere gewasbeschermingsmiddelen is hierbij duidelijk en willen we dus zo snel mogelijk gaan inzetten.

"
- zoiets?

Groeten,

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 4 april 2024 09:08
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: RE: Bevindingen [redacted]
Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 4 april 2024 08:51
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: Re: Bevindingen [redacted]
Misschien omdat ik 'm vanaf mijn mobieltje verstuur, zal het zo vanaf een computer doen!

Op 4 apr 2024 om 08:45 heeft [redacted] <[redacted]@hhnk.nl> het volgende geschreven:

Hi [redacted]

Ik kan het bestand niet openen. Jij wel?

Groet,

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: donderdag 4 april 2024 08:38
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: Bevindingen [redacted]

Hoi [redacted]

Hierbij het verslagje van [redacted]

Tot later,

[redacted]

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: 09-04-2024 16:22

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@waterproef.nl>

Onderwerp: Re: Conceptbeantwoording vragen dinoterb en fenchloorfos oppervlaktewater

Ik ben akkoord!

Vriendelijke groet, [redacted]

Op 9 apr 2024 om 14:40 heeft [redacted] <[redacted]@hhnk.nl> het volgende geschreven:

Hoi [redacted]

Misschien alleen nog een inleidende zin dat Stichting Waterproef een verbonden partij is, die dit uitvoert in opdracht van het Hoogheemraadschap.

Groet,

[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: dinsdag 9 april 2024 14:29

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: Conceptbeantwoording vragen dinoterb en fenchloorfos oppervlaktewater

Hoi [redacted] en [redacted]

Bijgaand het conceptantwoord aan [redacted] en NSC. Ik heb het antwoord van [redacted] een beetje ingekort en alleen de relevante punten gebruikt. Zijn jullie akkoord met onderstaand antwoord? Moet dit nog langs Jos/Remco?

Groet,

[redacted]

Beste [redacted]

Op donderdag 28 maart jl. stelde u per mail twee vragen over dinoterb en fenchloorfos in het oppervlaktewater. Uw eerste vraag was of u de metingen ergens kon inzien. Wij verwijzen u hiervoor naar Aquadesk, een geavanceerd platform dat is ontworpen voor het verzamelen, verwerken en beschikbaar stellen van waterkwaliteit en kwantiteitgegevens. Volledigheidshalve stuur ik een toelichting in de bijlage mee.

Uw tweede vraag was welke analysemethodiek is gehanteerd voor het verrichten van deze metingen. Stichting Waterproef is een geaccrediteerd waterschapslaboratorium dat voor ons waterschap de metingen verricht. De analyse van de component dinoterb vindt plaats met een eigen methode op de UPLC MSMS. Deze chromatograaf maakt gebruik van directe injectie. Het hanteren van een eigen methode in deze is heel gebruikelijk voor GBM analyses, omdat de norm-methoden veelal achterlopen op de nieuwste meettechnieken. De analyse van de component fenchloorfos vindt daarom ook plaats met een eigen methode, maar dan op onze gaschromatograaf (GC MSMS). De basis van onze eigen methoden is gelegen in ISO 21676:2018 en NTA 8379.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Bestuursadviseur

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Bezoekadres: Stationsplein 136, 1703 WC Heerhugowaard
Postadres: Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard

T: [REDACTED]
M: 06-[REDACTED]
W: hhnk.nl

Werkdagen: di, wo, do, vrijdag tot 12.30 uur

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: 15-04-2024 17:26
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: Re: Contact GGD

Hoi [redacted]

Dank.

De inhoudelijke info is wat ik verwacht had te horen en ook hoopte te horen.

Nu nog organiseren dat we dit in een gezamenlijk bericht naar buiten brengen met ook de andere relevante info.

Dat voorkomt dat een individuele GGD er of een ander wat staat te roeptoeteren.

Morgen even verder afstemmen.

[redacted]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 15 apr 2024 om 15:55 heeft [redacted] <[redacted]@hhnk.nl> het volgende geschreven:

Aanvullend (excuus voor al deze e-mails):

Uit een email van GGD ZW die ik vandaag doorgestuurd kreeg, blijkt:

- er is vanuit GGD ZW contact geweest met het RIVM en concreet een advies gevraagd (o.a. i.r.t. duikers van de brandweer)
- RIVM heeft op basis van beperkte info een advies gegeven
- GGD heeft dat advies vertaald in onderstaand advies (samenvattend) met als conclusie dat er geen gezondheidkundige risico's zijn (gegeven de beperkte blootstelling)
- GGD ZW dringt aan op inhoudelijke afstemming tussen GGD's NH en Amsterdam maar ook op communicatie.

GGD ZW advies:

HHNK heeft een normoverschrijding voor Dinoterb geconstateerd in het oppervlaktewater in haar werkgebied op meerder meetlocaties in 2021 en 2022. Naar aanleiding hiervan heeft de GGD vragen gekregen over de mogelijke gezondheidsrisico's van Dinoterb in verschillende situaties als bij duiken, zwemmen, varen en het besproeien van de tuin. **Naar aanleiding van deze vragen heeft de GGD contact opgenomen met het RIVM** en er is afstemming geweest met andere GGD-en.

Een antwoord op de vragen blijft beperkt mogelijk omdat het moeilijk is om relevante toxicologische data te vinden van een stof die al sinds 1998 is verboden. Voor zover bij de GGD bekend is deze normoverschrijding in regio Zaanstreek-Waterland alleen op een meetlocatie (Assendelft) aangetroffen in 2022. Over het jaar 2023 en 2024 zijn geen gegevens beschikbaar. Een belangrijk gegeven voor de inschatting van gezondheidsrisico's is dat- als er al sprake zou zijn (geweest) van mogelijke blootstelling- deze zeer beperkt blijft vanwege beperkt contact met het oppervlaktewater. Verder is belangrijk op te merken dat de norm, waar HHNK aan toetst, gebaseerd is op ecotoxicologische risico's en zegt niets over humane gezondheidsrisico's. De concentraties waarbij acute toxiciteit bij de mens wordt verwacht (na inslikken of via de huid) liggen veel hoger dan deze concentratie in het oppervlaktewater waaraan men mogelijk wordt

blootgesteld. **Er zijn daarom geen acute gezondheidseffecten te verwachten bij de, door HHNK, aangetroffen concentratie.**

Samenvattend: Op basis van de beperkte beschikbare informatie omtrent Dinoterb, in combinatie met de gevonden concentraties van de stof en de naar verwachting zeer beperkte blootstelling, verwacht de GGD geen gezondheidsrisico's na inslikken of via de huid. Dit geldt ook voor inademen, ook bij vernevelen zal de concentratie zeer laag zijn en de blootstelling kort, zoals bij voorbeeld bij varen of het besproeien van een tuin.

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 15 april 2024 13:36
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: Contact GGD

Dag [redacted] en [redacted]

Ik heb net die expert van GGDHN gesproken die in de media was. Ze werden platgebeld maar doen zelf niet aan actieve communicatie. In de media worden ze blijkbaar ook niet altijd correct geciteerd. Maar zijn niet van plan actief te communiceren met informatie en/of handelingsperspectief. Dan zou het groter worden. Ze hebben zelf het idee dat het wel wegebt. Ik probeer nog contact te krijgen met de communicatieadviseur over hun communicatieaanpak en overweging wel/niet actief te communiceren.

Essentie:

Ze erkennen de zorgen maar gezondheidskundig gezien is er niets aan de hand. Het gaat om blootstelling in een dosis die effecten geeft. En die blootstelling is erg klein/laag. Als je al wat binnen krijgt, is dat erg weinig. Je wordt er niet meteen ziek van. In zijn algemeenheid, je moet van dit soort stoffen zo min mogelijk binnenkrijgen. Daarom ook adviezen over alternatieven als gebruik een regenton bij je moestuin, zwem op officiële locaties (maar vooral vanwege de bacteriële ziekte van Weill), etc.

Ze hebben contact gehad met RIVM maar hebben geen advies gevraagd. Gaan ze ook niet doen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Strategisch Communicatieadviseur

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Bezoekadres: Stationsplein 136, 1703 WC [redacted]
Postadres: Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard

m [redacted]
w hhnk.nl

Werkdagen ma-di-wo-do

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: 15-04-2024 15:55

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: RE: Contact GGD

Aanvullend (excuus voor al deze e-mails):

Uit een email van GGD ZW die ik vandaag doorgestuurd kreeg, blijkt:

- er is vanuit GGD ZW contact geweest met het RIVM en concreet een advies gevraagd (o.a. i.r.t. duikers van de brandweer)
- RIVM heeft op basis van beperkte info een advies gegeven
- GGD heeft dat advies vertaald in onderstaand advies (samenvattend) met als conclusie dat er geen gezondheidskundige risico's zijn (gegeven de beperkte blootstelling)
- GGD ZW dringt aan op inhoudelijke afstemming tussen GGD's NH en Amsterdam maar ook op communicatie.

GGD ZW advies:

HHNK heeft een normoverschrijding voor Dinoterb geconstateerd in het oppervlaktewater in haar werkgebied op meerder meetlocaties in 2021 en 2022. Naar aanleiding hiervan heeft de GGD vragen gekregen over de mogelijke gezondheidsrisico's van Dinoterb in verschillende situaties als bij duiken, zwemmen, varen en het besproeien van de tuin. **Naar aanleiding van deze vragen heeft de GGD contact opgenomen met het RIVM** en er is afstemming geweest met andere GGD-en.

Een antwoord op de vragen blijft beperkt mogelijk omdat het moeilijk is om relevante toxicologische data te vinden van een stof die al sinds 1998 is verboden. Voor zover bij de GGD bekend is deze normoverschrijding in regio Zaanstreek-Waterland alleen op een meetlocatie (Assendelft) aangetroffen in 2022. Over het jaar 2023 en 2024 zijn geen gegevens beschikbaar. Een belangrijk gegeven voor de inschatting van gezondheidsrisico's is dat- als er al sprake zou zijn (geweest) van mogelijke blootstelling- deze zeer beperkt blijft vanwege beperkt contact met het oppervlaktewater. Verder is belangrijk op te merken dat de norm, waar HHNK aan toetst, gebaseerd is op ecotoxicologische risico's en zegt niets over humane gezondheidsrisico's. De concentraties waarbij acute toxiciteit bij de mens wordt verwacht (na inslikken of via de huid) liggen veel hoger dan deze concentratie in het oppervlaktewater waaraan men mogelijk wordt blootgesteld. **Er zijn daarom geen acute gezondheidseffecten te verwachten bij de, door HHNK, aangetroffen concentratie.**

Samenvattend: Op basis van de beperkte beschikbare informatie omtrent Dinoterb, in combinatie met de gevonden concentraties van de stof en de naar verwachting zeer beperkte blootstelling, verwacht de GGD geen gezondheidsrisico's na inslikken of via de huid. Dit geldt ook voor inademen, ook bij vernevelen zal de concentratie zeer laag zijn en de blootstelling kort, zoals bij voorbeeld bij varen of het besproeien van een tuin.

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: maandag 15 april 2024 13:36

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: Contact GGD

Dag [redacted] en [redacted]

Ik heb net die expert van GGDHN gesproken die in de media was. Ze werden platgebeld maar doen zelf niet aan actieve communicatie. In de media worden ze blijkbaar ook niet altijd correct geciteerd. Maar zijn niet van plan actief te communiceren met informatie en/of handelingsperspectief. Dan zou het groter worden. Ze hebben zelf het idee dat het wel wegebt. Ik probeer nog contact te krijgen met de communicatieadviseur over hun communicatieaanpak en overweging wel/niet actief te communiceren.

Essentie:

Ze erkennen de zorgen maar gezondheidskundig gezien is er niets aan de hand. Het gaat om blootstelling in een dosis die effecten geeft. En die blootstelling is erg klein/laag. Als je al wat binnen krijgt, is dat erg weinig. Je wordt er niet meteen ziek van. In zijn algemeenheid, je moet van dit soort stoffen zo min mogelijk binnenkrijgen. Daarom ook adviezen over alternatieven als gebruik een regenton bij je moestuin, zwem op

officiële locaties (maar vooral vanwege de bacteriën, ziekte van Weill), etc.
Ze hebben contact gehad met RIVM maar hebben geen advies gevraagd. Gaan ze ook niet doen.

Met vriendelijke groet,

Strategisch Communicatieadviseur

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Bezoekadres: Stationsplein 136, 1703 WC
Postadres: Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard

m
w hhnk.nl

Werkdagen ma-di-wo-do

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: 16-04-2024 08:43
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: RE: Contact GGD

Haha dank. Nee, als het gaat om communicatie en het herstellen van de ontstane beeldvorming, dan zeker niet.

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: maandag 15 april 2024 22:04
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: Re: Contact GGD

Nou [redacted]

Heel actief is het allemaal niet. En wegebben is volgens mij ijdele hoop. Het zal ze nog dun door de darmen dreutelen ☐

Hartelijke groet,

[redacted] (M.J.) [redacted] | Secretaris-Directeur
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Postbus 250
1700 AG Heerhugowaard
Telefoon: [redacted]

Bezoekadres:
Stationsplein 136
1703 WC [redacted]
Managementassistent [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: Monday, April 15, 2024 3:55:01 PM
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: RE: Contact GGD

Aanvullend (excuus voor al deze e-mails):

Uit een email van GGD ZW die ik vandaag doorgestuurd kreeg, blijkt:

- er is vanuit GGD ZW contact geweest met het RIVM en concreet een advies gevraagd (o.a. i.r.t. duikers van de brandweer)
- RIVM heeft op basis van beperkte info een advies gegeven
- GGD heeft dat advies vertaald in onderstaand advies (samenvattend) met als conclusie dat er geen gezondheidskundige risico's zijn (gegeven de beperkte blootstelling)
- GGD ZW dringt aan op inhoudelijke afstemming tussen GGD's NH en Amsterdam maar ook op communicatie.

GGD ZW advies:

HHNK heeft een normoverschrijding voor Dinoterb geconstateerd in het oppervlaktewater in haar werkgebied op meerder meetlocaties in 2021 en 2022. Naar aanleiding hiervan heeft de GGD vragen gekregen over de mogelijke gezondheidsrisico's van Dinoterb in verschillende situaties als bij duiken, zwemmen, varen en het besproeien van de tuin. **Naar aanleiding van deze vragen heeft de GGD contact opgenomen met het RIVM** en er is afstemming geweest met andere GGD-en.

Een antwoord op de vragen blijft beperkt mogelijk omdat het moeilijk is om relevante toxicologische data te vinden van een stof die al sinds 1998 is verboden. Voor zover bij de GGD bekend is deze normoverschrijding in regio Zaanstreek-Waterland alleen op een meetlocatie (Assendelft) aangetroffen in 2022. Over het jaar 2023 en 2024 zijn geen gegevens beschikbaar. Een belangrijk gegeven voor de inschatting van gezondheidsrisico's is dat- als er al sprake zou zijn (geweest) van mogelijke blootstelling- deze zeer beperkt blijft vanwege beperkt contact met het oppervlaktewater. Verder is belangrijk op te merken dat de norm, waar HHNK aan toetst, gebaseerd is op ecotoxicologische risico's en zegt niets over humane gezondheidsrisico's. De concentraties waarbij acute toxiciteit bij de mens wordt verwacht (na inslikken of via de huid) liggen veel hoger dan deze concentratie in het oppervlaktewater waaraan men mogelijk wordt blootgesteld. **Er zijn daarom geen acute gezondheidseffecten te verwachten bij de, door HHNK, aangetroffen concentratie.**

Samenvattend: Op basis van de beperkte beschikbare informatie omtrent Dinoterb, in combinatie met de gevonden concentraties van de stof en de naar verwachting zeer beperkte blootstelling, verwacht de GGD geen gezondheidsrisico's na inslikken of via de huid. Dit geldt ook voor inademen, ook bij vernevelen zal de concentratie zeer laag zijn en de blootstelling kort, zoals bij voorbeeld bij varen of het besproeien van een tuin.

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 15 april 2024 13:36
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: Contact GGD

Dag [redacted] en [redacted]

Ik heb net die expert van GGDHN gesproken die in de media was. Ze werden platgebeld maar doen zelf niet aan actieve communicatie. In de media worden ze blijkbaar ook niet altijd correct geciteerd. Maar zijn niet van plan actief te communiceren met informatie en/of handelingsperspectief. Dan zou het groter worden. Ze hebben zelf het idee dat het wel wegebt. Ik probeer nog contact te krijgen met de communicatieadviseur over hun communicatieaanpak en overweging wel/niet actief te communiceren.

Essentie:

Ze erkennen de zorgen maar gezondheidskundig gezien is er niets aan de hand. Het gaat om blootstelling in een dosis die effecten geeft. En die blootstelling is erg klein/laag. Als je al wat binnen krijgt, is dat erg weinig. Je wordt er niet meteen ziek van. In zijn algemeenheid, je moet van dit soort stoffen zo min mogelijk binnenkrijgen. Daarom ook adviezen over alternatieven als gebruik een regenton bij je moestuin, zwem op officiële locaties (maar vooral vanwege de bacteriën, ziekte van Weill), etc. Ze hebben contact gehad met RIVM maar hebben geen advies gevraagd. Gaan ze ook niet doen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Strategisch Communicatieadviseur

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Bezoekadres: Stationsplein 136, 1703 WC [redacted]
Postadres: Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard

m [redacted]
w hhnk.nl

Werkdagen ma-di-wo-do

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: 05-04-2024 13:34

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: RE: dinoterb

Goeie [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: vrijdag 5 april 2024 13:34

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: RE: dinoterb

Op de vraag : Kun je aangegeven wat de stand van zaken is op dit moment en of het prioriteit heeft?

...Wij zijn nu gefocust op het brononderzoek, dit heeft de prioriteit, zie ook antwoord op de 2^e vraag. En dat we hierover afstemming hebben met de bevoegde gezagen (NVWA en OD)....

Groeten, [redacted]

[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: vrijdag 5 april 2024 13:04

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: RE: dinoterb

Hoi [redacted]

Zie hieronder een reactie vanuit mijn kant. Graag aanvullen/corrigeren waar nodig!

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Beleidsadviseur Gezond Water
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

t [redacted]
Werkdagen: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: vrijdag 5 april 2024 12:54

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: Fwd: dinoterb

Ook het nhd vraagt om een reactie.

Hallo [redacted]

Ik kreeg een tabel met metingen van Dinoterb doorgestuurd over 2023 (bron: Aquadesk). Eerder hebben we berichten geplaatst over het voorkomen van de gifstof in het Noord-Hollandse oppervlaktewater op basis van metingen in 2022.

In een reactie daarop liet HHNK weten dat het ging om een momentopname, nu blijkt dus dat het opnieuw is gemeten met soms flinke uitschieters, naar 443,8 NG/L in Heemskerk (en ook bij het Zwanewater weer ruim boven de norm (65,8 NG/L).

Was dit bij jullie niet bekend?

Dit is/was wel bekend

Maakt het de situatie voor jullie ook zorgelijker?

Het onderschrijft het belang van een brononderzoek.

Ik heb begrepen dat HHNK onderzoek doet naar de oorzaak.

Dit gaan we inderdaad doen.

Kun je aangegeven wat de stand van zaken is op dit moment en of het prioriteit heeft?

Het heeft zeker prioriteit, maar we hebben eerst veel tijd moeten steken in het beantwoorden van de verzoeken en allerlei vragen.

Op korte termijn gaan we een uitvraag voor het onderzoek formuleren.

Zijn van dit jaar al meetgegevens bekend?

Nee

Vriendelijke groet,

Ps: ik heb de lijst met meetresultaten even bijgevoegd.

The information contained in this e-mail, including possible attachments, is confidential and is solely for the use of the intended recipient(s). Should you have received this e-mail unintentionally you are then requested to inform the sender and to destroy the message. It is prohibited to use or disclose the information this message contains in whatsoever way.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: 05-04-2024 13:32
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: RE: dinoterb

Dank!

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: vrijdag 5 april 2024 13:11
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: Re: dinoterb

Eens met de antwoorden van [redacted] behalve 1 antwoord. We gaan niet melden dat we veel tijd kwijt zijn met de beantwoording van de vele vragen.
Vriendelijke groet, [redacted]

Op 5 apr 2024 om 13:03 heeft [redacted] <[redacted]@hhnk.nl> het volgende geschreven:

Hoi [redacted]

Zie hieronder een reactie vanuit mijn kant. Graag aanvullen/corrigeren waar nodig!

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Beleidsadviseur Gezond Water
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

t [redacted]
Werkdagen: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: vrijdag 5 april 2024 12:54
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: Fwd: dinoterb

Ook het nhd vraagt om een reactie.

Hallo [redacted]

Ik kreeg een tabel met metingen van Dinoterb doorgestuurd over 2023 (bron: Aquadesk). Eerder hebben we berichten geplaatst over het voorkomen van de gifstof in het Noord-Hollandse oppervlaktewater op basis van metingen in 2022.

In een reactie daarop liet HHNK weten dat het ging om een momentopname, nu blijkt dus dat het opnieuw is gemeten met soms flinke uitschieters, naar 443,8 NG/L in Heemskerk (en ook bij het Zwanewater weer ruim boven de norm (65,8 NG/L).

Was dit bij jullie niet bekend?

Dit is/was wel bekend

Maakt het de situatie voor jullie ook zorgelijker?

Het onderschrijft het belang van een brononderzoek.

Ik heb begrepen dat HHNK onderzoek doet naar de oorzaak.

Dit gaan we inderdaad doen.

Kun je aangegeven wat de stand van zaken is op dit moment en of het prioriteit heeft?

Het heeft zeker prioriteit, maar we hebben eerst veel tijd moeten steken in het beantwoorden van de verzoeken en allerlei vragen.

Op korte termijn gaan we een uitvraag voor het onderzoek formuleren.

Zijn van dit jaar al meetgegevens bekend?

Nee

Vriendelijke groet,

 J

Ps: ik heb de lijst met meetresultaten even bijgevoegd.

The information contained in this e-mail, including possible attachments, is confidential and is solely for the use of the intended recipient(s). Should you have received this e-mail unintentionally you are then requested to inform the sender and to destroy the message. It is prohibited to use or disclose the information this message contains in whatsoever way.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: Brabander, Martijn <m.brabander@hhnk.nl>

Verzonden: 20-03-2024 10:27

Aan: Kuipers, Martin <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
Bosma, Remco <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
Beemsterboer, Jos <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: RE: Dinoterb

Ha collega's,

Complimenten voor al het werk, ga er maar aanstaan. [redacted] heb nog een paar opmerkingen toegevoegd. Overweeg verder om het gebruik van het woordje 'we' te vervangen door 'wij', netter in de bestuurlijke context ☐

Met vriendelijke groet,

Martijn Brabander
Afdelingshoofd Bestuur, Directie & Strategie

t [redacted] | m 06-[redacted]
Werkdagen: maandag t/m donderdag

Van: Kuipers, Martin <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: dinsdag 19 maart 2024 22:33

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; Bosma, Remco <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

CC: Brabander, Martijn <[redacted]>

Onderwerp: Re: Dinoterb

Beste collega's,

Ik sluit me aan bij de complimenten voor het werk dat jullie allemaal hebben verricht. Chapeau. Als je als derde reageert heb je het nog makkelijker dan de anderen ☐ en ik sluit me aan bij de shuffle van Remco en de opmerking van [redacted] Maar blijft: knap werk.

Hartelijke groet,

Martin (M.J.) Kuipers | Secretaris-Directeur
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Postbus 250
1700 AG Heerhugowaard
Telefoon: [redacted]

Bezoekadres:
Stationsplein 136
1703 WC Heerhugowaard
Managementassistent [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: Tuesday, March 19, 2024 9:34:00 PM

Aan: Bosma, Remco <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: Re: Dinoterb

Dag collega's,

Ook van mijn kant veel waardering voor het vele werk, zowel voor het memo als daaromheen. Reageren is inderdaad makkelijker dan de opzet, maar samen komen we mooi verder zo.

Ik zou deze zin weglaten:

Mede doordat deze stof dinoterb niet onze primaire focus had, zijn incidentele norm overschrijdingen aan onze aandacht ontsnapt. Alertheid aan onze zijde had moeten leiden tot een eerste duiding die HHNK te samen met de publicatie van de resultaten had kunnen meegeven.

Daarmee gaan we zelf al in het defensief zitten. Achteraf wijsheid is altijd makkelijk... Dat wat na die zin komt geeft goed aan wat de rationale was achter de gehanteerde aanpak.

Groet,

Met vriendelijke groet,

 | Directeur Water
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

T :
M:

Postbus 250 | 1700 AG Heerhugowaard
Stationsplein 136 | 1703 WC Heerhugowaard

Van: Bosma, Remco <@hhnk.nl>

Verzonden: Tuesday, March 19, 2024 8:14:59 PM

Aan: <@hhnk.nl>; <@hhnk.nl>; Beemsterboer, Jos <@hhnk.nl>; Kuipers, Martin <@hhnk.nl>; <@hhnk.nl>

CC: <m.brabander@hhnk.nl>

Onderwerp: Dinoterb

Heren en dame,

Ik heb wat in de memo geschoven. Hoop dat iedereen ziet dat ik, door dat ik wat afstand heb, de lijn toch iets meer helderder heb kunnen maken. NB: Het is makkelijker reageren dan zelf de eerste versie te schrijven, dus ik heb echt waardering voor jullie werk.

Startpunt voor mij is niet de WOO in de memo, maar de stof die boven de norm zit. Via wat is onze rol, waarom vinden we die, wie staat er meer aan de lat en wat moeten we nog uitzoeken kom ik tot een wat helderdere lijn.

Kunnen jullie met mijn reactie goed verder? Als ik zelf wat mis heb, kom dan gerust bij me op de lijn.

Gr. Remco

Verstuurd vanaf mijn iPad

Memo

Aan
CHI

Kopie aan

Van [redacted] J Doorkiesnummer +316 [redacted] J E-mail [redacted] J@hhnk.nl

Onderwerp Registratienummer Datum
Aanwezigheid van dinoterb bij verschillende meetpunten in het beheergebied van HHNK 18 maart 2024

Aanleiding

HHNK monitort als waterkwaliteitsbeheerder de waterkwaliteit en neemt daartoe watermonster en laat deze analyseren door Waterproof te Edam. De meetprogramma's die HHNK uitvoert zijn gebaseerd op de wettelijke verplichte monitoring KRW (Basismetnet Waterkwaliteit HHNK) en ten behoeve van NVWA (??) voor het Landelijke Meetnet Gewasbeschermingsmiddelen.

~~Afgelopen najaar hebben we een gecombineerd Woo-, handhavings- en actualisatieverzoek van Mobilisation for the Environment (MOB) beantwoord.~~ Recent hebben we vanuit Wakende Haan namens MOB een nieuw Woo-verzoek, twee handhavingsverzoeken en een maatwerkverzoek ontvangen. Deze verzoeken zijn gericht op hoge concentraties van de verboden stof dinoterb en op andere stoffen die in ons oppervlaktewater waterkwaliteitsnormen overschrijden, waaronder esfenvaleraat. Dit is dus een aanvullend verzoek op het eerdere van Afgelopen najaar hebben we een gecombineerd Woo-, handhavings- en actualisatieverzoek van Mobilisation for the Environment (MOB) beantwoord.

Gezien de focus van de meetprogramma's die HHNK uitvoert heeft Ook de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) en Gedeputeerde Staten van Noord-Holland als provinciaal bevoegd gezag volksgezondheid hebben daarom soortgelijke WOO verzoeken ontvangen van het MOB.

Het WOO verzoek Dit leidde de afgelopen periode- weken tot veel aandacht in de landelijke, regionale en vakmedia en op social media (vermeld hier de 2 schermafdrucken van bv NOS berichten die je als bijlage op neemt). Ook waren er vragen in diverse gemeenteraden, de Provinciale Staten van Noord-Holland en de Tweede Kamer. Verder-Ook ontvingen weij vragen en zorgen vanuit onze ingelanden. In deze-dit memo informeren we u over onze aanpak op de eerdergenoemde verzoeken en de verschillende acties die we in het vervolgtraject oppakken.

Situatiebeschrijving, voorgeschiedenis en aanpak

De NVWA doet periodiek onderzoek naar naleving van regels voor gewasbeschermingsmiddelen. In 2014 heeft HHNK bij NVWA aandacht gevraagd voor dinoterb, vanwege hoge concentraties in eerdere jaren. In 2014 en 2018 heeft NVWA gekeken naar residuen van middelen op landbouwbedrijven en in de nabije (???) Welke?? Driebanden, HHNK???) omgeving in de bodem. Uit deze onderzoeken zijn geen aanwijzingen gekomen van de aanwezigheid van dinoterb. In de metingen van HHNK die zijn verricht in de periode van 2014 tot en met 2020 was de concentratie van dinoterb niet toetsbaar en ieder geval onder de waterkwaliteitsnorm.

Commented [MB1]: Klopt dit? Nemen wij zelf monsters of laten wij die nemen?

Commented [MB2]: Deze zin loopt niet. Ik snap niet wat wij hier proberen te zeggen. Waarschijnlijk iets in de richting van gedeelde verantwoordelijkheid. Klopt dat?

Commented [MB3]: Kunnen we dat aantonen?

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard
Stationsplein 136, 1703 WC Heerhugowaard

t 072 - 582 82 82
e [redacted] J@hhnk.nl
w hhnk.nl

IBAN NL66 NWAB 0636 7537 78
btw-id: NL8113.36.487.801
KVK 37161516

Kader maken waarin je even aangeeft waarvoor dinoterp wordt gebruikt en wanneer het verboden is, idem voor esvenvaleraat.

Feitelijke definities

Als waterschap streven we naar een goede waterkwaliteit. Voor de Kaderrichtlijn Water voeren we met anderen vele maatregelen uit om de waterkwaliteit te verbeteren. Ook de problematiek rond gewasbeschermingsmiddelen nemen we hierin mee. Onze focus voor gewasbeschermingsmiddelen lag in de afgelopen jaren op de stoffenlijst van het Landelijk Meetnet Gewasbeschermingsmiddelen Land- en Tuinbouw (LM-GBM). Dinoterb is geen onderdeel van deze stoffenlijst. Dinoterp hebben we echter wel gemeten, namelijk op verzoek van (ik neem aan NVWA).... In het kader van (ik neem aan Landelijk Meetnet Gewasbeschermingsmiddelen)...NVWA heeft namelijk geobserveerd dat in 2014 en 20...Vanaf 2021 zijn echter op meerdere momenten in het jaar en op verschillende meetlocaties wel concentraties boven de rapportagegrens gemeten.

Mede doordat deze stof dinoterb niet onze primaire focus had, zijn incidentele norm overschrijdingen aan onze aandacht ontsnapt. Alertheid aan onze zijde had moeten leiden tot een eerste duiding die HHNK te samen met de publicatie van de resultaten had kunnen meegeven. Dat op een incidentele wijze niet is aangeslagen komt ook mede voort op de wijze waarop de grenswaarden worden berekend alvorens tot een gerapporteerd oordeel wordt gekomen. Normoverschijdingen worden namelijk pas vastgesteld als de 90% waarde enz enz (hier stukje MTR beschrijven). Dat onze gehanteerde werkwijze uiteindelijk tot verwarring leidt is een leerpunt voor HHNK en zullen wij betrekken in de verbetering van onze werkwijze en wijze van rapporteren. Desalniettemin hebben wij geprobeerd achteraf te herleiden waar deze incidentele normoverschrijdingen vandaan komen. Het nalopen van de wijze van analyse en rapportage heeft geleerd dat in deze route geen gemaakte omissies zijn vast te stellen. Zie ook onder het kopje "Data validatie" Dat betekent dat er verder gezocht moet worden naar (is er een overtreding).... Verstoring bij monstername (gebaggerd)....Dit onderzoek loopt nu.

Data validatie

Het laboratorium Waterproef is gevraagd de meetdata nogmaals te valideren. Het laboratorium voert al sinds 2007 deze bemonstering voor HHNK uit. Uit de validatie blijkt dat alle gerapporteerde analyseresultaten voor dinoterb voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen en correct zijn gerapporteerd. Bovendien laten interlaboratorium vergelijkingen zien dat Waterproef goed scoort voor deze methode, waaronder specifiek de component dinoterb. Op verzoek hebben we deze conclusie ook gedeeld met de NVWA en het RIVM.

Commented [MB4]: Eens met deze weglaten

Hoe toetsen en beoordelen we de meetresultaten voor dinoterb?

Dinoterb heeft een MTR-norm (maximaal toelaatbaar risiconiveau). MTR vertegenwoordigt de concentratie van de stof in het milieu die bescherming biedt tegen nadelige effecten bij langdurige blootstelling aan die stof. Om de metingen aan de MTR-norm te kunnen toetsen worden een aantal bewerkingen uitgevoerd. Als eerste worden de meetwaarden in een jaar per locatie en maand gemiddeld. Vervolgens wordt het 90e percentiel bepaald voor het hele jaar en locatie door alle maandgemiddelden van jaag naar hoog per meetpunt te sorteren. Het 90e percentiel is het getal waarbij geldt dat 90% van alle gemiddelde maandwaarden kleiner is of eraan gelijk, en 10% groter of eraan gelijk. De 90e percentiel waarde wordt daarna per meetpunt tegen de MTR-norm getoetst. Pas als op een of meerdere meetpunten de 90e percentiel hoger is dan de MTR-norm is er sprake van een risicobeoordeling en actie.

~~Onze meetgegevens worden verzameld ten behoeve van de wettelijke verplichte monitoring KRW (Basismetnet Waterkwaliteit HHNK) en voor het Landelijke Meetnet Gewasbeschermingsmiddelen. De aanwezigheid van stoffen wordt getoetst aan waterkwaliteitsnormen (zie tekstkader). Waterkwaliteitsnormen zijn gebaseerd op ecotoxicologische effecten in het water en niet op humane effecten.~~

~~In 2014 heeft HHNK bij NVWA aandacht gevraagd voor dinoterb, vanwege hoge concentraties in eerdere jaren. De NVWA doet periodiek onderzoek naar naleving van regels voor gewasbeschermingsmiddelen. In 2014 en 2018 heeft NVWA gekeken naar residuen van middelen op landbouwbedrijven en in de nabije omgeving in de bodem. Uit deze onderzoeken zijn geen aanwijzingen gekomen van de aanwezigheid van dinoterb. In de metingen van HHNK die zijn verricht in de periode van 2014 tot en met 2020 was de concentratie van dinoterb niet toetsbaar en ieder geval onder de waterkwaliteitsnorm. Vanaf 2021 zijn op meerdere momenten in het jaar en op verschillende meetlocaties wel concentraties boven de rapportagegrens gemeten. Omdat sprake was van individuele hogere waarden gaf dit niet gelijk reden tot zorg (zie tekstkader).~~

Het inwilligen van verzoeken om meer informatie / Communicatie

Om de verzoeken en de vele externe vragen van media, partners, stakeholders en inwoners hierover in goede banen te leiden, is een projectgroep ingesteld. Woordvoering en communicatie is gericht op het geven van feitelijke informatie, de rol van HHNK als het gaat om waterkwaliteitsbeheer van het oppervlaktewater, verhelderen van vragen en informeren over de acties welke HHNK onderneemt waarbij communicatie verloopt via media, contacten met o.a. partners en medeoverheden, het KCC en de website van HHNK. Deze gecoördineerde aanpak is nodig omdat het ingewikkeld is om de rol en verantwoordelijkheid van het waterschap als waterkwaliteitsbeheerder goed uit te leggen in de media en aan bezorgde ingezetenen. Zo heeft het HHNK een signaleringsfunctie maar is regionaal de Provincie bevoegd gezag als het gaat om volksgezondheid. Het waterschap heeft geen informatie over gevaren voor de volksgezondheid.

Commented [MB5]: overweeg... 'te duiden'...

~~Onze meetgegevens worden verzameld ten behoeve van de wettelijke verplichte monitoring KRW (Basismetnet Waterkwaliteit HHNK) en voor het Landelijke Meetnet Gewasbeschermingsmiddelen. De aanwezigheid van stoffen wordt getoetst aan waterkwaliteitsnormen (zie tekstkader). Waterkwaliteitsnormen zijn gebaseerd op ecotoxicologische effecten in het water en niet op humane effecten.~~

~~In 2014 heeft HHNK bij NVWA aandacht gevraagd voor dinoterb, vanwege hoge concentraties in eerdere jaren. De NVWA doet periodiek onderzoek naar naleving van regels voor gewasbeschermingsmiddelen. In 2014 en 2018 heeft NVWA gekeken naar residuen van middelen op~~

landbouwbedrijven en in de nabije omgeving in de bodem. Uit deze onderzoeken zijn geen aanwijzingen gekomen van de aanwezigheid van dinoterb. In de metingen van HHNK die zijn verricht in de periode van 2014 tot en met 2020 was de concentratie van dinoterb niet toetsbaar en ieder geval onder de waterkwaliteitsnorm. Vanaf 2021 zijn op meerdere momenten in het jaar en op verschillende meetlocaties wel concentraties boven de rapportagegrens gemeten. Omdat sprake was van individuele hogere waarden gaf dit niet gelijk reden tot zorg (zie tekstkader).

Data-validatie

Het laboratorium Waterproef is gevraagd de meetdata nogmaals te valideren. Het laboratorium voert al sinds 2007 deze bemonstering voor HHNK uit. Uit de validatie blijkt dat alle gerapporteerde analyseresultaten voor dinoterb voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen en correct zijn gerapporteerd. Bovendien laten interlaboratorium vergelijkingen zien dat Waterproef goed scoort voor deze methode, waaronder specifiek de component dinoterb. Op verzoek hebben we deze conclusie ook gedeeld met de NVWA en het RIVM.

Hoe toetsen en beoordelen we de meetresultaten voor dinoterb?

Dinoterb heeft een MTR-norm (maximaal toelaatbaar risiconiveau). MTR vertegenwoordigt de concentratie van de stof in het milieu die bescherming biedt tegen nadelige effecten bij langdurige blootstelling aan die stof. Om de metingen aan de MTR-norm te kunnen toetsen worden een aantal bewerkingen uitgevoerd. Als eerste worden de meetwaarden in een jaar per locatie en maand gemiddeld. Vervolgens wordt het 90e percentiel bepaald voor het hele jaar en locatie door alle maandgemiddelden van laag naar hoog per meetpunt te sorteren. Het 90e percentiel is het getal waarbij geldt dat 90% van alle gemiddelde maandwaarden kleiner is of eraan gelijk, en 10% groter of eraan gelijk. De 90e percentiel waarde wordt daarna per meetpunt tegen de MTR-norm getoetst. Pas als op een of meerdere meetpunten de 90e percentiel hoger is dan de MTR-norm is er sprake van een risicobeoordeling en actie.

Hoe verder (dit is mijn inziens interessanter van de omgang met het WOO verzoek)?

We ondernemen de 4 volgende acties als plan van aanpak, te weten:

1. Uitgebreider bronnenonderzoek: HHNK is naar aanleiding van de vragen van MOB aan het onderzoeken waar de vervuilingen precies vandaan komen. We zijn bezig met de uitvraag voor een extern gespecialiseerd bureau om dit onderzoek voor ons uit te voeren. De stof dinoterb is al sinds 1998 verboden. We nemen onder andere de mogelijkheid van illegaal gebruik mee (via NVWA). Ook kijken we naar de mogelijkheid dat het komt door historisch gebruik ten tijde dat het middel was toegestaan. Daarnaast kijken we naar eventuele andere bronnen dan gewasbeschermingsmiddelen. We sluiten op voorhand niets uit. Totdat duidelijk is hoe, wanneer en waar dit middel in het oppervlaktewater terecht is gekomen, kan geen enkele uitspraak worden gedaan of daar ook een schuldige voor is aan te wijzen. Wij verwachten dat een dergelijk onderzoek, na aanvang, tot een half jaar kan duren. Pas als dit onderzoek is uitgevoerd en een mogelijke vervuiler in beeld komt, kan worden bekeken of er kan worden gehandhaafd. Dat kan bovendien alleen als er sprake is van een aantoonbare en concrete overtreding.

2. Controle en rapportage protocol herijken: HHNK zal een kernteam vormen met Waterproef om de huidige werkafspraken te evalueren en te verbeteren, bijvoorbeeld op het punt van

Commented [MB6]: Behalve foute metingen door waterproef, daar hebben wij al een validatie laten uitvoeren (zie eerder)

signalering. Daarnaast wordt er een werkprotocol opgesteld om handhaving en vergunningverlening directer te informeren.

3. Netwerkfunctie versterken bestrijdingsmiddelen: Het HHNK is waterkwaliteitsbeheerder. In die rol monitort het HHNK de waterkwaliteit. Het HHNK heeft hierbij een signaleringsfunctie. We gaan de relaties met NVWA, Ctgb, RIVM, OD's versterken zodat we over en weer een open lijn hebben.

4. Impulsprogramma KRW verder aanzetten: In de Juridische Quicksan van onze KRW-aanpak die wij hebben laten uitvoeren door de Universiteit Utrecht, is op hoofdlijnen een aantal bevindingen geformuleerd. In de behandeling hiervan hebben wij de conclusie getrokken, dat er met name op het gebied van stoffen en juridisch instrumentarium aanvullende maatregelen nodig zijn voor de resterende periode tot en met 2027. Dit komt terug in het KRW Impulsprogramma HHNK 2024-2027. Daarmee geven we, in algemene zin, invulling aan het maatwerkverzoek van MOB.

De media-aandacht die ontstond na het WOO en handhavingsverzoek heeft in de afgelopen 2 weken 100% van de tijd van onze KRW-stoffenexperts genomen. Hierdoor konden zij niet bijdragen aan het opstellen van het KRW Impulsprogramma HHNK 2024-2027. We werken toe naar een team van deskundigen die naast het KRW-programma zich bezig gaan houden met de vele vragen die ons dagelijks gesteld worden. @ is dit voor nu echt relevant voor in de memo?

?????? In hoeverre is het zo gedetailleerd beantwoorden van de omvang van het WOO verzoek nodig? Kan dit niet meer op hoofdlijnen???

Afhandeling van de vier binnengekomen verzoeken van Wakende Haan/MOB (bijlage 1):

☛ Aan het WOO-verzoek voldoen we in twee deelbesluiten. Het eerste deelbesluit gaat alleen in op dinoterb en wordt op 28 maart a.s. genomen. Het tweede deelbesluit gaat in op de andere verboden stoffen die boven waterkwaliteitsnormen in het werkgebied van HHNK zijn aangetroffen en wordt op 4 april a.s. genomen. We hebben deze stoffen in beeld en checken ze momenteel op mogelijke toelatingen in gewasbeschermingsmiddelen, biociden of andere middelen. We hebben hier expliciet gekeken naar stoffen die na toetsing van de data niet aan de gestelde norm voldoen en niet naar individuele verhoogde waarden;

☛ De Wakende Haan/MOB heeft het hoogheemraadschap verzocht om handhavend op te treden tegen het middel dinoterb. Hiervoor zijn twee verzoeken ingediend, op 9 februari 2024 en op 6 maart 2024. Het verzoek van 9 februari is inmiddels beantwoord. Het verzoek van 6 maart is in behandeling en beantwoorden we op korte termijn. Overigens zijn beide verzoeken abstract geformuleerd en meer een algemene oproep. We beantwoorden de twee algemene verzoeken inhoudelijk. Voor het geval Wakende Haan/MOB behoefte heeft aan een formeel besluit dat vatbaar is voor bezwaar en beroep bieden we daarbij de mogelijkheid om het verzoek aan te vullen/te concretiseren.

☛ De Wakende Haan/MOB heeft het hoogheemraadschap in een aparte brief van 9 februari 2024 ook een maatwerkverzoek ingediend. Doel van dit verzoek is het voorkomen van nieuwe normoverschrijdingen van de stof esfenvaleraat in het KRW-waterlichaam Waterdelen Schermerboezem noord+ via een toepassing als gewasbeschermingsmiddel. De Wakende Haan/MOB zien vanuit de Omgevingswet mogelijkheden voor het hoogheemraadschap om maatvoorschriften op te leggen en/of maatwerkregels op te nemen in de Waterschapsverordening. Als voorbeeld wordt een gebiedsgericht verbod van een

middel in de open teelt genoemd. Het hoogheemraadschap heeft dit verzoek in behandeling en het wordt inhoudelijk beantwoord.

We verwachten in de eerste week van april alle verzoeken te hebben beantwoord.

Hoe verder?

Actiepunten die na beantwoording van de MOB-verzoeken langer door zullen lopen zijn:

1. Het bronnenonderzoek naar de herkomst van dinoterb in het beheergebied van HHNK. Dit zal met externe expertise worden opgezet en uitgevoerd.
2. Extra inzet op de beantwoording van bestuurlijke vragen, vragen van stakeholders (o.a. gemeenten) en pers als het gaat om Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS).
3. Duidelijke afspraken tussen HHNK en Waterproef over het controleren en rapporteren van metingen en de signalering op waterkwaliteitsnormen en het opstellen van een HHNK-werkprotocol voor de interne signalering tussen onderzoek, beleid, handhaving en vergunningverlening.
4. Onderhouden/intensiveren van de netwerkrelaties met NVWA, Ctgb, RIVM, OD.
5. De mogelijkheden van wettelijk instrumentarium verkennen zoals de maatwerkmaatregel onder de Omgevingswet.

Ad 1. HHNK is naar aanleiding van de vragen van MOB aan het onderzoeken waar de vervuilingen precies vandaan komen. We zijn bezig met de uitvraag voor een extern gespecialiseerd bureau om dit onderzoek voor ons uit te voeren. De stof dinoterb is al sinds 1998 verboden. We nemen onder andere de mogelijkheid van illegaal gebruik mee (via NVWA). Ook kijken we naar de mogelijkheid dat het komt door historisch gebruik ten tijde dat het middel was toegestaan. Daarnaast kijken we naar eventuele andere bronnen dan gewasbeschermingsmiddelen. We sluiten op voorhand niets uit. Totdat duidelijk is hoe, wanneer en waar dit middel in het oppervlaktewater terecht is gekomen, kan geen enkele uitspraak worden gedaan of daar ook een schuldige voor is aan te wijzen. Wij verwachten dat een dergelijk onderzoek, na aanvang, tot een half jaar kan duren. Pas als dit onderzoek is uitgevoerd en een mogelijke vervuiler in beeld komt, kan worden bekeken of er kan worden gehandhaafd. Dat kan bovendien alleen als er sprake is van een aantoonbare en concrete overtreding.

Ad 2. De media-aandacht die ontstond na het WOO en handhavingsverzoek heeft in de afgelopen 2 weken 100% van de tijd van onze KRW-stoffenexperts genomen. Hierdoor konden zij niet bijdragen aan het opstellen van het KRW Impulsprogramma HHNK 2024-2027. We werken toe naar een team van deskundigen die naast het KRW-programma zich bezig gaan houden met de vele vragen die ons dagelijks gesteld worden.

Ad 3. HHNK zal een kernteam vormen met Waterproef om de huidige werkafspraken te evalueren en te verbeteren, bijvoorbeeld op het punt van signalering. Daarnaast wordt er een werkprotocol opgesteld om handhaving en vergunningverlening directer te informeren.

Ad 4. Het HHNK is waterkwaliteitsbeheerder. In die rol monitort het HHNK de waterkwaliteit. Het HHNK heeft hierbij een signaleringsfunctie. We gaan de relaties met NVWA, Ctgb, RIVM, OD's versterken zodat we over en weer een open lijn hebben.

Ad 5. In de Juridische Quicksan van onze KRW-aanpak die wij hebben laten uitvoeren door de Universiteit Utrecht, is op hoofdlijnen een aantal bevindingen geformuleerd. In de behandeling hiervan hebben wij de conclusie getrokken, dat er met name op het gebied van stoffen en juridisch

Registratienummer

Pagina
7 van 20

Datum
18 maart 2024

~~instrumentarium aanvullende maatregelen nodig zijn voor de resterende periode tot en met 2027. Dit komt terug in het KRW Impulsprogramma HHNK 2024-2027. Daarmee geven we, in algemene zin, invulling aan het maatwerkverzoek van MOB.~~

U wordt conform het afgesproken WOO-werkproces geïnformeerd over genomen deelbesluiten. Zodra het bronnenonderzoek gaande is zal ik u op de hoogte houden van de voortgang.

Met vriendelijke groet,

J. Beemsterboer
Portefeuillehouder Integraal waterbeheer

Bijlage(n)

1. Korte duiding van WOO-verzoek, handhavingsverzoeken en maatwerkverzoek
2. Nieuwsbericht (13 maart)
3. Overzicht persberichten
4. Bestuurlijke vragen

Bijlage 1

Het Hoogheemraadschap heeft via de wakende haan een WOO-verzoek ontvangen inclusief twee verzoeken tot handhaving vanuit MOB

WOO-verzoek vanuit MOB

Datum: 9 februari 2024

Inhoud verzoek:

Het verstrekken van alle stukken vanaf 2010, die betrekking hebben op het aantreffen van dinoterb en andere verboden stoffen in het werkgebied. Ook stukken waaruit blijkt welke maatregelen sinds 2010 zijn getroffen om te voorkomen dat deze stoffen nog zullen worden aangetroffen.

Handhavingsverzoek 1

Datum: 9 februari 2024

Inhoud verzoek:

MOB verzoekt zowel Hoogheemraadschap als de NVWA om:

1. Een grondig onderzoek uit te voeren naar de herkomst van de gemeten dinoterbgehalten bij het meetpunt Gemaal Polder de Drieban en naar en omvang van het illegale gebruik van dit middel;
2. Handhavend op te treden tegen partijen die zich schuldig maken aan dit illegale gebruik, en
3. Toezicht en handhaving op het gebruik van illegale stoffen zoals dinoterb aanzienlijk te intensiveren.

Handhavingsverzoek 2

Datum: 6 maart 2024

Inhoud verzoek:

MOB verzoekt HHNK, de NVWA en Gedeputeerde Staten om in elk geval het volgende te doen:

1. Een grondig onderzoek uit te voeren naar
 - a. De herkomst van de gemeten dinoterbgehalten bij de hierboven genoemde meetpunten,
 - b. De omvang van het illegale gebruik van dit middel, en
 - c. De mogelijke negatieve effecten van de aanwezigheid van dinoterb op het N2000-gebied Zwanenwater & Pettermerduinen;
2. Handhavend op te treden tegen partijen die zich schuldig maken aan dit illegale gebruik,
3. Toezicht en handhaving op het gebruik van illegale stoffen zoals dinoterb aanzienlijk te intensiveren, en
4. Met grote regelmaat te blijven meten op aanwezigheid van dinoterb, waarbij voor de punten 3 en 4 geldt dat deze volgens MOB noodzakelijk zijn totdat het middel gedurende een periode van ten minste tien jaar niet meer wordt aangetroffen.

En daarnaast al het nodige te doen wat nodig is om de problematiek van het illegale gebruik van dinoterb te bestrijden.

MOB verzoekt HHNK om passende maatregelen te treffen om te voorkomen dat dinoterb in het oppervlaktewater terecht komt, en om de schadelijke gevolgen van de aanwezigheid van deze stof in het water weg te nemen dan wel te minimaliseren.

MOB geeft aan zich nog te gaan melden met betrekking tot de grillige meetfrequentie en de wijze waarop meetresultaten in verschillende databanken openbaar zijn gemaakt.

Registratienummer

Pagina
9 van 20

Datum
18 maart 2024

Maatwerkverzoek MOB i.v.m. normoverschrijding van esfenvaleraat

Datum: 9 februari 2024

Inhoud verzoek:

MOB verzoekt om alle agrariërs met teelten in de openlucht op gronden die afwateren op het oppervlaktewaterlichaam "Waterdelen Schermerboezem-Noord +" maatwerkvoorschriften op te leggen en/of maatwerkregels in u waterschapsverordening en/of maatwerkregels op te nemen die zeker stellend at de normoverschrijdingen voor esfenvaleraat die in 2022 zijn gemeten op de monitoringspunten in dat waterlichaam niet worden herhaald. Denk hierbij aan een gebiedsgericht verbod op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen die esfenvaleraat bevatten in open teelt.

Reactie op verzoek moet nog worden opgesteld. Inhoudelijk is het verzoek niet helemaal correct maar reactie zal positief zijn en bottom line wordt: Maatwerk verzoek is zeker een mogelijk juridisch instrument onder de Omgevingswet dat ook al genoemd is nav de juridische quickscan als het om de KRW-stoffenproblematiek gaat. Wordt verder opgepakt vanuit het KRW Impulsprogramma 2024-2027.

Bijlage 2

Nieuwsbericht 13 maart 2024

Dinoterb aangetroffen in het oppervlaktewater

13-03-2024, 17:58

Uit metingen van het hoogheemraadschap blijkt dat op meerdere plaatsen in Noord-Holland de stof Dinoterb is aangetroffen. Dit leidde de afgelopen tijd tot veel vragen. Het is onbekend hoe, wanneer en waarom deze stof in het oppervlaktewater terecht is gekomen. We onderzoeken daarom wat een mogelijke oorzaak kan zijn en of vervolgacties nodig zijn. Er is geen enkele concrete aanwijzing van een mogelijke bron of een mogelijke overtreding.

Onderzoek naar bron

We gaan onderzoeken waar de vervuilingen precies vandaan komen. Dat is op zich geen eenvoudige opgave. Het middel Dinoterb is immers al sinds 1998 verboden. Het is niet uit te sluiten dat het komt door historisch gebruik ten tijde dat het middel was toegestaan. We sluiten evenwel niets uit. Onderdeel van dit onderzoek is ook het controleren van de meetdata. Totdat duidelijk is hoe, wanneer en waar dit middel in het oppervlaktewater terecht is gekomen, kan geen enkele uitspraak worden gedaan of daar ook een schuldige voor is aan te wijzen. Jos Beemsterboer, verantwoordelijk hoogheemraad voor de waterkwaliteit: "Elke beschuldiging aan welk adres dan ook, is voorbarig."

Handhaving

Pas als dit onderzoek is uitgevoerd en een mogelijke vervuiler in beeld is gekomen, kan worden bekeken of er kan worden gehandhaafd. Dat kan bovendien alleen als er sprake is van een aantoonbare en concrete overtreding.

HHNK is zeer actief in toezicht en handhaving op het gebied van lozingen van gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater. We inspecteren op het toepassen van gewasbeschermingsmiddelen waarbij zaken, zoals de wettelijke bepalingen voor het ontsmetten en bespuitingen van gewassen, worden beoordeeld. Met name in die gebieden waar wij nog steeds middelen in het oppervlaktewater aantreffen zullen wij onze toezicht- en handhaving capaciteit inzetten. Bij geconstateerde overtredingen treden wij op volgens de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingswet (LHSO).

Bij constatering van niet toegelaten gewasbeschermingsmiddelen stemmen wij af met het hiervoor bevoegd gezag, de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA). Het is de taak van de NVWA om te handhaven dat agrariërs geen verboden bestrijdingsmiddelen gebruiken.

Kaderrichtlijn Water

HHNK monitort de waterkwaliteit op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en stoffen die onder de Kaderrichtlijn Water (KRW) vallen. Hiervoor worden op verschillende punten in het beheergebied gedurende het jaar metingen gedaan. We onderzoeken op dit moment wat er nog meer gedaan kan worden om de doelstellingen van de KRW te halen en de waterkwaliteit te verbeteren. In de loop van dit jaar moet dat leiden tot een nieuw actieplan.

HHNK stimuleert sector tot nemen extra maatregelen

We werken via het Landbouwportaal samen met agrariërs en stimuleert hen om meer te doen dan de wet voorschrijft en nog schoner te werken. Dat gebeurt binnen gebiedsprocessen, samen met de agrarische sector en bijvoorbeeld met de inzet van onafhankelijke coaches en andere subsidies voor bovenwettelijke maatregelen. We zetten ook in op voorlichting. We motiveren de sector om de juiste middelen bij de teelt in te zetten met de juiste wettelijke gebruiksvoorschriften. Daarbij is het hoofddoel het terugdringen van emissie van gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater.

Waterkwaliteit gezamenlijke opgave

Jos Beemsterboer: "Een goede kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater is van levensbelang voor de gezondheid van mens en natuur. HHNK heeft de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in het verbeteren van de waterkwaliteit. We werken hard om de doelen van de Kaderrichtlijn Water voor oppervlaktewater te halen. De waterkwaliteit is de afgelopen jaren flink verbeterd maar het moet echt fors beter voor mens en natuur. Als waterschap we investeren de komende jaren flink, maar ook landbouw, industrie, inwoners, Provincie en Rijk zijn aan zet. Het is een gezamenlijke opgave." Meer informatie hierover is te vinden op de pagina Gezond-water

Over dinoterb

Dinoterb is een chemische stof die sinds 1998 verboden is om te gebruiken. Dinoterb is niet opgenomen in de stoffen die vallen onder de Kaderrichtlijn Water (KRW) en is ook geen onderdeel van de landelijke stoffenlijst van het Landelijk Meetnet Gewasbeschermingsmiddelen Land- en Tuinbouw. Omdat Dinoterb in het verleden een probleemstof was in ons beheergebied hebben we deze stof vanaf 2021 opnieuw in het meetpakket voor gewasbeschermingsmiddelen opgenomen.

Volksgezondheid

De waterkwaliteitsnorm is gebaseerd op negatieve effecten voor waterorganismen. Overschrijdingen van de waterkwaliteitsnorm zeggen niets over eventuele risico's voor de volksgezondheid. Daar gaat het RIVM over. De provincie kan uitspraken doen over de zwemwaterkwaliteit van open zwemwater. Adviezen voor het eten van zelf gevangen vis worden gegeven door het Voedingscentrum.

Bijlage 3

Media-overzicht met de artikelen die zijn verschenen in de kranten en online over: Dinoterb

['Milieuclub framet sector'; dinoterb CAV: Bollentelers hebben zelfs nog nooit van het middel gehoord](#)
dinoterb CAV: Bollentelers hebben zelfs nog nooit van het middel gehoord De bloembollensector wordt onterecht beschuldigd door de milieuclub 'Mobilisation for the Environment' (MOB). „De kwekers worden geframed door hen te koppelen aan een al jarenlang verboden bestrijdingsmiddel dat ze - zelfs ...

Noordhollands Dagblad | 18-03-2024 | 645 woorden | pagina 1

[Fracties Schager raad willen meer controles bij bollentelers](#)

Schagen De fracties van GroenLinks en D66 in de Schager gemeenteraad willen dat burgemeester en wethouders bij de toezichthouder Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA) gaat aandringen op meer controles in de bloembollensector. Volgens schriftelijke vragen van GroenLinks zou dat nodig zijn ...

Noordhollands Dagblad | 18-03-2024 | 179 woorden | pagina 2

[Waar komt landbouwgif in Noord-Holland vandaan?](#)

Waar komt landbouwgif in Noord-Holland vandaan? 'Altijd wel een hufter die illegaal middel gebruikt. Maar dat kan met deze hoge waardes niet.' Hoe is het mogelijk dat het landbouwgif dinoterb, dat al sinds 1998 verboden is, nog steeds wordt aangetroffen in het oppervlaktewater rond bloembollenoord...

Stichting JAS (online) | 16-03-2024 02:00 | 83 woorden

[Wie maakt zich zorgen om gif in de bollenteelt? Niet de consument. Wel de minister](#)

Wie maakt zich eigenlijk zorgen over de grote hoeveelheden bestrijdingsmiddelen die nog steeds nodig zijn om de bloembollensector overeind te houden? Niet de consument, 'want de bloembollen zitten onder de grond' en: 'we hoeven ze niet te eten', zo luiden de antwoorden op vragen van een enquête onder 1.248 consumenten.

Leidsch Dagblad (premium) | 15-03-2024

[Verboden landbouwgif in Noord-Holland: illegaal gebruik of drugsafval? Het hoogheemraadschap mag het zeggen](#)

Hoe is het mogelijk dat het landbouwgif dinoterb, dat al sinds 1998 verboden is, nog steeds wordt aangetroffen in het oppervlaktewater rond bloembollenoord Julianadorp, polder De Drieban in het West-Friese Venhuizen, natuurgebied Het Zwanenwater in Callantssoog, rivier De Zaan en het Noordzeekanaal...

noordhollandsdagblad.nl (premium) | 15-03-2024 | 1011 woorden

['Bollentelers worden onterecht beschuldigd'](#)

n Middel dinoterb in oppervlaktewater n 'Nooit gebruikt door bollensector' Tys Hallema Noord-Holland - De afgelopen weken bleek het middel, dat sinds 1998 niet meer mag worden gebruikt, in hoge concentraties aanwezig te zijn in meerdere Noord-Hollandse wateren.

Nieuwe Oogst | 15-03-2024 | 326 woorden | pagina A9

[Veel vragen maar geen antwoorden rond aanwezigheid dinoterb](#)

Wethouder Wessel Breunesse. Een trits instanties houdt zich momenteel bezig met de raadselachtige aanwezigheid van het al sinds 1998 verboden bestrijdingsmiddel dinoterb in oppervlaktewateren in Noord-Holland, waaronder de Zaan. Voorlopig zijn er alleen vragen en ontbreken antwoorden. [nieuws.nl \(online\) | 15-03-2024 09:27 | 164 woorden](#)

[Hoogheemraadschap onderzoekt vondst sinds 1998 verboden middel](#)

Uit metingen van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier blijkt dat op meerdere plaatsen in Noord-Holland de stof Dinoterb is aangetroffen. Dit leidde de afgelopen tijd tot veel vragen. Het is onbekend hoe, wanneer en waarom deze stof in het oppervlaktewater terecht is gekomen. [bpnieuws.nl \(online\) | 15-03-2024 11:49 | 238 woorden](#)

[Column: Dinoterb gewoon te koop en komt niet uit bollenteelt](#)

Johan Vollenbroek van de MOB, en daarmee de landelijke media, suggereert dat bollentelers illegale middelen gebruiken. Maar iedereen met een KvK-nummer kan dinoterb via internet bestellen. En misschien zijn laboratoria zelf de bron. [Agraaf.nl \(online\) | 15-03-2024](#)

[Waar komt het giftige dinoterb vandaan? Waterschap start onderzoek](#)

Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier doet onderzoek naar de herkomst van het landbouwgif dinoterb, dat op meerdere plekken in de provincie is aangetroffen. Jantine Leeftang van milieuoorganisatie MOB noemt het 'een onderzoek voor de Bühne'. [WEEFF \(online\) | 14-03-2024 02:00 | 43 woorden](#)

[Hoogheemraadschap doet onderzoek naar verboden middel in oppervlaktewater](#)

Hoogheemraadschap Holland Noorderkwartier doet onderzoek naar hoe en wanneer bestrijdingsmiddel Dinoterb in het oppervlaktewater is terechtgekomen. Milieuactiegroep Mobilisation for the Environment (MOB) trok een maand geleden aan de bel over de aanwezigheid van de stof in het gebied. [boerderij.nl \(online\) | 14-03-2024 15:49 | 325 woorden](#)

[Nieuw onderzoek naar herkomst dinoterb](#)

Noordkop – Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier is een nieuw onderzoek gestart naar de herkomst van landbouwgif dinoterb, dat al sinds 1998 is verboden. Dat meldt de NOS. Recent meldde milieuoorganisatie Mobilisation for the Environment (MOB) dat het verboden middel dinoterb op tal van p... [regionoordkop.nl \(online\) | 14-03-2024 12:21 | 307 woorden](#)

[Waterschap onderzoekt herkomst van giftig dinoterb in Noord-Hollandse wateren](#)

Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier doet onderzoek naar de herkomst van het landbouwgif dinoterb, dat op meerdere plekken in de provincie is aangetroffen. Dinoterb, dat als onkruidbestrijder op de markt kwam, is al sinds 1998 ... [nhnieuws.nl \(online\) | 14-03-2024 09:09 | 314 woorden](#)

[Dinoterb: Waterschap wil niemand met de vinger wijzen](#)

Inderdaad is er op verschillende plekken in Noord-Holland in het oppervlaktewater de verboden herbicide dinoterb opgedoken. Dat bevestigde het Hoogheemraadschap Noorderkwartier dinsdag.

Dat doet het waterschap in reactie op de ruchtbaarheid die actiegroep MOB hier sinds februari aan geeft, en wer...

binnenlandsbestuur.nl (online) | 14-03-2024 11:31 | 328 woorden

[Waterschap gaat herkomst bestrijdingsmiddel dinoterb onderzoeken](#)

Hoogheemraadschap Hollands Waterkwartier gaat onderzoeken wat de bron is van het onkruidbestrijdingsmiddel dinoterb dat recent in oppervlaktewater in delen van de regio is aangetroffen. Het middel is sinds 1998 verboden. © Nieuwe Oogst Dat laat het Noord-Hollandse waterschap weten in reactie op v...

nieuweoogst.nu (online) | 14-03-2024 10:43 | 220 woorden

[Noord-Hollands natuurgebied in gevaar door illegaal bestrijdingsmiddel](#)

Update: Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier doet onderzoek naar de herkomst van een landbouwgif dat al sinds 1998 is verboden, maar dat toch is aangetroffen in het oppervlaktewater in delen van de regio. Dat meldt het schap, verantwoordelijk voor het waterbeheer in het noorden van Noord-Holland, na vragen over de aanwezigheid van het onkruidbestrijdingsmiddel dinoterb.

Bnnvara.nl (online) | 14-03-2024

[Hoge concentraties van verboden landbouwgif aangetroffen in oppervlaktewater Noord-Holland](#)

Op meerdere plekken in de provincie Noord-Holland is het gevaarlijke landbouwgif dinoterb in relatief hoge concentraties aangetroffen in het oppervlaktewater, meldt milieuorganisatie Mobilisation for the Environment...

welingelichtekringen.nl (online) | 14-03-2024 09:43 | 290 woorden

[Waterschap onderzoekt herkomst landbouwgif in Noord-Holland](#)

Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier doet onderzoek naar de herkomst van een landbouwgif dat al sinds 1998 is verboden, maar dat toch is aangetroffen in het oppervlaktewater in delen van de regio. Dat meldt het schap, verantwoordelijk voor het waterbeheer in het noorden van Noord-Hollan...

trouw.nl (premium) | 14-03-2024 | 335 woorden

[Nieuw onderzoek naar herkomst dinoterb](#)

Noordkop - Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier is een nieuw onderzoek gestart naar de herkomst van landbouwgif dinoterb, dat al sinds 1998 is verboden. Dat meldt de NOS. Recent meldde milieuorganisatie Mobilisation for the Environment (MOB) dat het verboden middel dinoterb op tal van p...

regionoorkop.nl (online) | 14-03-2024 12:21 | 307 woorden

[De nacht van NTR Wetenschap](#)

NPO Radio1 journaal item over dinoterb in NH van 0:00:51 seconden tot 0:01:18 minuut.

NPO Radio1 (online) | 14-03-2024 02:00 | 19 woorden

[Bollenteelt vals beschuldigd? "Dinoterb nooit geleverd aan de bollensector"](#)

Milieuorganisatie MOB diende vorige week een handhavingsverzoek in bij het waterschap Hollands Noorderkwartier, nadat ze in verschillende gebieden in Noord-Holland alarmerend hoge waarden van dinoterb aantroffen. Dinoterb is een sinds 1998 verboden onkruidbestrijder, die risico's met zich meebrengt...

bpnieuws.nl (online) | 13-03-2024 14:59 | 281 woorden

[Risicovolle pesticide dinoterb ook aanwezig in Zaanwater](#)

Het al sinds eind vorige eeuw in de hele Europese Unie verboden bestrijdingsmiddel dinoterb is ook in een hoge concentratie aangetroffen in de Zaan. Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier vond de pesticide in 2022 werd bij het Zaangemaal in Zaandam, meldt het Noordhollands Dagblad .
nieuws.nl (online) | 13-03-2024 09:33 | 188 woorden

[Dossier dinoterb bevat vooral veel onbeantwoorde vragen](#)

De vondst van de werkzame stof dinoterb op verschillende plekken in Noord-Holland heeft iedereen verrast. Die roept vooral veel vragen op. Omdat gewasbeschermingsmiddelen op basis van deze werkzame stof al sinds 1998 zijn verboden, wordt het heel lastig om antwoorden op die vragen te vinden.
Akkerwijzer.nl (online) | 13-03-2024

[KAVB: bollentelers onterecht beschuldigd van gebruik dinoterb](#)

Er moet snel onderzoek worden gedaan waar de hoge concentraties van het bestrijdingsmiddel dinoterb in Noord-Hollandse oppervlaktewateren vandaan komt. Dat stellen de Koninklijke Algemene Vereniging voor Bloembollencultuur (KAVB) en diverse Noord-Hollandse politieke partijen.
nieuweoogst.nu (online) | 12-03-2024 15:31 | 367 woorden

[Landbouwgif dinoterb ook aangetroffen in de Zaan](#)

Zaandam Ook in de Zaan is het landbouwgif dinoterb aangetroffen. Dat blijkt uit meetgegevens van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). Van vorig jaar zijn nog niet alle resultaten bekend, maar in 2022 werd bij het Zaangemaal in Zaandam drie keer de risiconorm gemeten.
Noordhollands Dagblad (premium) | 12-03-2024 | 558 woorden | pagina 7

[HHNK reageert op Dinoterb-controverse: 'Gaan er vanuit dat verboden stoffen niet worden gebruikt'](#)

In het Zwanenwater bij Callandsoog zijn verhoogde concentraties dinoterb aangetroffen Op meerdere plekken in de bollengebieden van Noord Holland zijn bij metingen in 2022 normoverschrijdingen van het bestrijdingsmiddel dinoterb in het water gevonden.
h2owaternetwerk.nl (online) | 11-03-2024 17:27 | 458 woorden

[Bollensector wil waarheid in kwestie Dinoterb](#)

Een artikel in de Volkskrant van donderdag 7 maart over het aangetroffen middel Dinoterb in het water van bollengebied heeft de KAVB onaangenaam verrast, zo laat de Koninklijke Algemene Vereniging voor Bloembollencultuur (KAVB) weten. "Allereerst omdat elke overschrijding in het oppervlaktewater...
goedemorgensiereteelt.nl (online) | 11-03-2024 09:55 | 168 woorden

[CDA Noord-Holland: 'bollentelers worden onterecht beschuldigd van gebruik Dinoterb'](#)

Bollentelers worden volgens CDA Noord-Holland onterecht beschuldigd van hoge concentraties van het bestrijdingsmiddel Dinoterb in het oppervlaktewater. Volgens Statenlid Willemien Koning worden bollentelers in Noord-Holland hierbij onterecht beschuldigd.
Agraaf.nl (online) | 11-03-2024

[Dijkstra en Evenblij ter plekke: Kankerverwekkend landbouwgif leidt tot grote ophef in Noord-Holland](#)

Milieuorganisatie MOB diende deze week een handhavingsverzoek in bij het waterschap Hollands Noorderkwartier, nadat ze in verschillende gebieden in Noord-Holland alarmerend hoge waarden van dinoterb aantroffen. Dinoterb is een sinds 1998 verboden onkruidbestrijder, die risico's met zich meebrengt...

NPORadio1 (online) | 10-03-2024 02:00 | 114 woorden

[Al kwart eeuw verboden pesticide in oppervlaktewater NH](#)

GroenLinks/PvdA, de Partij voor de Dieren en de SP in Noord-Holland willen opheldering over de vervuiling van wateren in de bollenstreek met het al sinds 1998 in de hele Europese Unie verboden kankerverwekkende landbouwgif dinoterb. Ondanks dat verbod werd de pesticide onlangs op verschillende pl...

nieuws.nl (online) | 09-03-2024 11:25 | 206 woorden

[BBB-leider verdedigt bloementeeltsector tegen beschuldigingen gebruik dinoterb](#)

Van der Plas (BBB): "Sierteelt heeft giftig bestrijdingsmiddel dinoterb nooit gebruikt" 10 minuten geleden · Door: Maarten Edelenbosch Volgens Caroline van der Plas (BBB) wordt de bloementeeltsector ten onrechte beschuldigd van het gebruik van het verboden bestrijdingsmiddel dinoterb.

nhnieuws.nl (online) | 09-03-2024 18:19 | 674 woorden

[Veel onrust om vondst giftig dinoterb: "Stuitend dat het ook in wandelgebied zit"](#)

Natuurmonumenten vindt het zeer verontrustend dat op meerdere plekken in de provincie dinoterb gevonden. Het kankerverwekkende landbouwgif werd vooral gebruikt door bollentelers, voordat het in 1998 werd verboden.

nhnieuws.nl (online) | 08-03-2024 14:15 | 720 woorden

[Bloembollensector reageert op artikel over aangetroffen kankerverwekkende stof](#)

Bollenstreek – De Koninklijke Algemeene Vereeniging voor Bloembollencultuur (KAVB) is geschrokken door het artikel in de Volkskrant over het aangetroffen middel Dinoterb in het water van bollengebied in Noord-Holland. De branchevereniging van de bloembollensector zegt dat de sector onterecht wor...

bollenstreekomroep.nl (online) | 08-03-2024 14:11 | 140 woorden

[Partijen willen opheldering over gif in Noord-Hollandse wateren: 'Ernstige bedreiging voor biodiversiteit en gezondheid omwonenden'](#)

GroenLinks en PvdA in Noord-Holland willen opheldering over de vervuiling van wateren in de bollenstreek met het kankerverwekkende landbouwgif dinoterb. De partijen willen van de provincie weten hoe het kan dat het sinds 1998 verboden onkruidbestrijdingsmiddel nog steeds in het water kan zitten.

Noordhollandsdagblad (premium) | 07-03-2024 | 421 woorden

[Verboden bestrijdingsmiddel in Zwanenwater zeer verontrustend](#)

Natuurmonumenten is geschrokken van de aanwezigheid van het verboden en gevaarlijke bestrijdingsmiddel Dinoterb in natuurgebied het Zwanenwater bij Callantssoog. Dit blijkt uit onderzoek dat MOB heeft laten uitvoeren. Het Zwanenwater is een kwetsbaar en internationaal beschermd natuurgebied daar h...

natuurmonumenten.nl (online) | 07-03-2024 18:23 | 85 woorden

[Bioteler René maakt zich zorgen na aantreffen kankerverwekkend landbouwgif](#)

Bioteler René maakt zich zorgen na aantreffen kankerverwekkend landbouwgif 7 maart 2024, 12.01 uur · Door: Maurits van Egdom Bioteler René van der Aarde uit Hem maakt zich zorgen over de aanwezigheid van het verboden onkruidbestrijder dinoterb, die is aangetroffen in het water van polder De Drieban.
nhnieuws.nl (online) | 07-03-2024 19:51 | 914 woorden

[De grote vraag rondom vondst giftig dinoterb: waar komt het vandaan?](#)

Natuurmonumenten vindt het zeer verontrustend dat er op meerdere plekken in de provincie dinoterb is gevonden. Het kankerverwekkende landbouwgif werd vooral gebruikt door bollentelers, voordat het in 1998 werd verboden. Volgens de Noord-Hollandse bollentelers is er eerst meer onderzoek nodig naar waar het gif vandaan komt.
NOS.nl (online) | 07-03-2024

[Handhavingsverzoek MOB illegale bestrijdingsmiddelen Noord-Holland](#)

Mobilisation for the Environment (MOB) heeft woensdag een handhavingsverzoek ingediend bij het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. Volgens MOB is het oppervlaktewater in en rondom de sierteeltgebieden sterk vervuild met dinoterb.
Agraaf (online) | 07-03-2024 13:23 | 33 woorden

[Wateren in Noord-Hollandse bollenstreek sterk vervuild met verboden, kankerverwekkend landbouwgif](#)

In en rondom de bollenstreken in Noord-Holland zijn hoge concentraties van het verboden en gevaarlijke landbouwgif dinoterb gemeten in het oppervlaktewater. Milieuorganisatie MOB wil dat de overheid onmiddellijk ingrijpt om de volksgezondheid en de waterkwaliteit te beschermen.
volkskrant.nl (premium) | 06-03-2024 | 682 woorden

[Johan Vollenbroek slaat alarm over illegaal gebruik bestrijdingsmiddel dat gevaar vormt voor zwangere vrouwen](#)

Mobilisation for the Environment (MOB), de milieuorganisatie van natuurbeschermer Johan Vollenbroek, wil dat de autoriteiten actie ondernemen tegen het illegale gebruik van het kankerverwekkende bestrijdingsmiddel dinoterb. Uit metingen blijkt dat het sinds 1998 verboden middel in de Driebanpolde...
BNNVARA (online) | 06-03-2024 02:00 | 57 woorden

[Verboden onkruidverdelger op meer plekken in provincie aangetroffen, ook in wandelgebied](#)

Verboden onkruidverdelger op meer plekken in provincie aangetroffen, ook in wandelgebied 33 minuten geleden · Door: NH De verboden onkruidverdelger dinoterb is op nog veel meer plekken in de provincie in het water aangetroffen. In onder meer het Zwanenwater bij Callantsoog, het water bij de Weste...
nhnieuws.nl (online) | 06-03-2024 18:17 | 300 woorden

[Verboden bestrijdingsmiddel in Driebanwater kwam pas na sluiting vuilstort langs De Hout](#)

Van meerdere kanten wordt gewezen op de gesloten vuilstort De Put langs De Hout in Hem als mogelijke oorzaak voor de te hoge concentraties gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater van polder De Drieban.

Registratienummer

Pagina
18 van 20

Datum
18 maart 2024

Deze vuilstort was echter al gesloten voordat de nu aangetroffen verboden kankerverwekkende stof dinoterb als onkruidbestrijdingsmiddel was toegestaan.
Noordhollands Dagblad (premium) | 27-02-2024

['Verboden middel in bloembollenvelder'; natuur Milieuactivist eist actie tegen gif in sloten](#)
natuur Milieuactivist eist actie tegen gif in sloten Het oppervlaktewater van polder De Drieban in Venhuizen bevat al jaren te hoge concentraties gewasbeschermingsmiddelen. Milieuactivist Johan Vollenbroek eist nu dat het schap hiertegen optreedt. Venhuizen Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwart...
Noordhollands Dagblad (premium) | 24-02-2024 | 623 woorden | pagina 10

[Giftig polderen](#)

Het oppervlaktewater in polder De Drieban in Hem-Venhuizen bevat volgens metingen te hoge concentraties toegestane gewasbeschermingsmiddelen en het sinds 1998 verboden kankerverwekkende onkruidbestrijdingsmiddel dinoterb. Milieuactivist Johan Vollenbroek eist dat het hoogheemraadschap in De Drieb...
Noordhollands Dagblad (premium) | 24-02-2024 | 375 woorden | pagina 6

[Verboden onkruidverdelger aangetroffen in water Venhuizen: "Direct gevaar voor omwonenden"](#)

Dinoterb, een giftige en kankerverwekkende onkruidbestrijder, is aangetroffen in het polderwater van Venhuizen. En dat terwijl de stof sinds 1998 in de Europese Unie is verboden. Milieugroep Mobilisation for the Environment (MOB) eist dat het hoogheemraadschap gaat handhaven. Intussen zet een pilot van LTO Noord en KAVB, onder aanvoering van het waterschap in op schoner water.
NHNieuws.nl (online) | 23-02-2024, 17.56 uur

Bijlage 4

Bestuurlijke vragen

Datum: 4 maart 2024

Vraagsteller: PvdD

Vragen:

1. De UvW is een voorstander van een totaalverbod op PFAS . Valt het gebruik van PFAS in pesticiden hier ook onder?
2. Is bekend op welke schaal dit soort pesticiden in ons waterschap worden gebruikt?
3. U heeft al aangekondigd dat er op 10 plekken PFAS gemeten gaat worden. Wordt hierbij ook (indirect) gekeken of pesticiden de bron kunnen zijn?
4. We roepen als HHNK op om cosmetica zonder microplastics te gebruiken . Bent u van plan dit ook te doen voor landbouwproducten waar microplastics bij vrij komen of in gebruikt worden?
5. Het landbouwportaal biedt coachbezoeken aan. Wordt hierbij ook gekeken naar bronnen van PFAS en microplastics?
6. Is het aannemelijk dat dinoterb nog steeds gebruikt wordt en dat dit niet alleen door historische uitspoeling komt?
7. Als na 25 jaar nog steeds sprake is van uitspoeling, is bekend hoeveel er nog in de bodem aanwezig is en op welke locaties?
8. Valt het aantreffen van dinoterb in de bodem onder artikel 13 van de Wet bodembescherming c.q. de omgevingswet.
9. ECHA geeft aan dat de stof dodelijk is, schadelijk is voor ongeboren kinderen en zeer giftig is voor het waterleven. Overweegt u om samen met de provincie op bekende locaties over te gaan tot sanering?
10. In 2014 heeft de Natuur en Milieufederatie Noord-Holland HHNK gewezen op overschrijding van de stof dinoterb. Welke acties heeft u in de afgelopen 10 jaar ondernomen naar aanleiding van deze melding?
11. Bent u het met om eens dat agrariërs die willen omschakelen naar biologisch en natuur-inclusief ondersteuning moeten krijgen van HHNK voor schoon oppervlaktewater?
12. Kunnen biologische bedrijven, die hinder ondervinden van vervuiling, geholpen worden door schoon oppervlakte water beschikbaar te stellen?
13. Is het mogelijk om vervuilde gebieden af te sluiten, zodat vervuild oppervlakte water niet wegspoelt naar buiten het gebied of naar de Waddenzee?
14. Is er afstemming met de provincie over de aanpak van vervuiling door bestrijdingsmiddelen in het oppervlakte water?

Datum: 12 maart 2024

Vraagsteller: BBB

Vragen:

1. Gebruiken alle waterschappen dezelfde manier van meten?
2. Gebruiken zij allemaal dezelfde methode?
3. Wordt in elk waterschap naar dezelfde stoffen gekeken?

Registratienummer

Pagina
20 van 20

Datum
18 maart 2024

Datum: 12 maart 2024
Vraagsteller: Water en Natuur
Vragen:

1. Wat is volgens het CHI in de voorgestelde aanpak de rol van het HHNK, gezien de HHNK-verantwoordelijkheid voor waterkwaliteit?
2. Kan de rol van HHNK overgedragen worden aan LT noord en KAVB? Zo ja, onder welke voorwaarden?
3. Hoe gaat het HHNK bestuur de eigen rol invullen binnen de pilot Drieban?

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@mediahuis.nl>
Verzonden: 12-03-2024 14:42
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: RE: Dinoterb

Dankjewel [redacted] ik ga nog een vervolg maken, dus dit komt zeker van pas.

Groet, [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: dinsdag 12 maart 2024 13:00
Aan: [redacted] <[redacted]@mediahuis.nl>
Onderwerp: RE: Dinoterb

Hoi [redacted]

Het is me gisteren niet meer gelukt om te antwoorden.
Ik zag dat je al gepubliceerd hebt.

Evengoed hier nog wat antwoorden:

- De norm die wij hanteren heeft te maken met de kwaliteit van het water voor planten en dieren. Niet voor de mens. Daarvoor moet je bij het RIVM zijn.
- Nee, we hebben geen idee hoe het in het water komt. We doen daarom een bronnenonderzoek.
- We sluiten geen enkele mogelijkheid uit, dus ook niet dat het door de lucht wordt verspreid.
- We controleren op dit moment onze data. Dat voeren we nu dus uit.

Groet,

[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@mediahuis.nl>
Verzonden: maandag 11 maart 2024 12:00
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: FW: Dinoterb

Hallo [redacted] bij deze.

Groet, [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 11 maart 2024 11:57
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: RE: Dinoterb

Hallo [redacted]

Zou je nog wat vragen over dinoterb kunnen beantwoorden?

In de Zaan gaat het om 90 nanogram per liter, in hoeverre kan dat schadelijk zijn?

Enig idee hoe het daar terecht komt?

Verspreiding door de lucht, is dat mogelijk?

Je schrijft dat HHNK nogmaals de data gaat controleren. Is dat al gebeurd?

Groet,

[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: vrijdag 8 maart 2024 10:42
Aan: [redacted] <[redacted]@mediahuis.nl>
Onderwerp: RE: Dinoterb

Hoi [redacted]

Hierbij even wat meer informatie over de situatie. Over de Zaan specifiek kan ik nu nog niets zeggen zoals hieronder blijkt.

Een goede kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater is van levensbelang voor de gezondheid van mens en natuur. HHNK heeft de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in het verbeteren van de waterkwaliteit. We werken hard om de doelen van de Kaderrichtlijn Water voor oppervlaktewater te halen. De waterkwaliteit is de afgelopen jaren flink verbeterd maar het moet echt fors beter voor mens en natuur. Als waterschap we investeren de komende jaren flink, maar ook landbouw, industrie, inwoners, Provincie en Rijk zijn aan zet. Het is een gezamenlijke opgave.

HHNK heeft ook geconstateerd dat dinoterb in de periode 2021-2023 bij polder Drieban eenmalig boven de MTR-norm (maximaal toelaatbaar risicovorm) is gemeten. Dit was op 7 juli 2022. Op de andere meetmomenten was de concentratie onder de detectiegrens van ons laboratorium Waterproef.

Naar aanleiding van het eerdere verzoek van MOB heeft HHNK haar eigen meetresultaten nader bekeken en ook geconcludeerd dat volgens deze meetgegevens dinoterb op meerdere plaatsen in het meetgebied van HHNK is aangetroffen. De aanwezigheid van een dergelijke stof in het oppervlaktewater is onwenselijk voor de waterkwaliteit. Het middel dinoterb heeft sinds 1998 geen toelating meer voor gebruik in Nederland.

Tegelijkertijd willen we het zekere voor het onzekere nemen. Daarom gaan we de meetdata nogmaals grondig controleren.

Onbekend is waarom, hoe en wanneer deze stof in het water is gekomen. Ook dat vraagt nader onderzoek.

Wij hebben geen concrete aanwijzingen van illegaal gebruik door de agrarische sector of particulieren. Het vrijkomen van de stof als gevolg van historisch gebruik vanuit de bodem/waterbodem sluiten we niet uit.

HHNK is zeer actief in toezicht en handhaving op het gebied van lozingen van gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater. Ook wij streven naar een goede waterkwaliteit. In de afgelopen jaren zien we op verschillende plekken, ook bij Polder Drieban, verbeteringen optreden.

We begrijpen echter dat er partijen zijn die vinden dat dit niet snel genoeg gaat.

Als wij in het toezicht constateren dat middelen zonder toelating worden toegepast handhaven we hier op. We hebben de NVWA op de hoogte gebracht van de normoverschrijding. Zij kunnen controles uitvoeren op aanwezige middelen bij agrarische bedrijven.

Zolang de bron onzeker is het niet mogelijk om maatregelen te treffen. Het is dus eerst zaak om daar meer duidelijkheid over te krijgen. We gaan voor het aanstaande gebiedsproces in de Drieban op meer locaties in deze polder monitoren op de aanwezigheid van gewasbeschermingsmiddelen. Daarmee willen we een beter beeld krijgen van de problematiek. Verder gaan we onderzoeken of de stof nog aanwezig is in de bodem en bij grondwerkzaamheden kan vrijkomen.

Kun jij zo verder?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Communicatieadviseur

t [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@mediahuis.nl>
Verzonden: vrijdag 8 maart 2024 10:28
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: Dinoterb

Hallo [redacted] en [redacted]

Ik zag dat jullie al een korte reactie hebben gegeven op het aantreffen van het gif Dinoterb in Noord-Hollandse wateren. [redacted] van de milieuorganisatie MOB wijst daarop. Voor jullie ook een verontrustende constatering, lijkt me.

Hoe zorgwekkend vinden jullie het? En in hoeverre kan het kwaad?
Het was wel bekend, toch? Want MOB baseert de alarmering op cijfers van HHNK.

In het lijstje met metingen en locaties wordt ook de Zaan wordt genoemd. Dat gaat mij als verslaggever Zaan/Waterland speciaal aan. Kunnen jullie op basis van bijvoorbeeld de aangetroffen concentraties in de Zaan iets zeggen over de ernst? Kun je er nog zwemmen of vissen (en opeten)?

Jullie voeren regelmatig controles uit, heb ik begrepen, ook bij bollenbedrijven. Is bekend waar dit verboden gif vandaan komt?

Kan worden voorkomen dat Dinoterb in het oppervlaktewater blijft belanden?

Vriendelijke groet,

J

The information contained in this e-mail, including possible attachments, is confidential and is solely for the use of the intended recipient(s). Should you have received this e-mail unintentionally you are then requested to inform the sender and to destroy the message. It is prohibited to use or disclose the information this message contains in whatsoever way.

*Deze e-mail geldt alleen als formeel besluit als dat specifiek benoemd is in de mail of in de bijlage daarbij.
Heeft u een formeel besluit nodig of twijfelt u over de rechtsgeeldigheid van deze mail, neem dan telefonisch contact met ons op of kijk op onze website*

The information contained in this e-mail, including possible attachments, is confidential and is solely for the use of the intended recipient(s). Should you have received this e-mail unintentionally you are then requested to inform the sender and to destroy the message. It is prohibited to use or disclose the information this message contains in whatsoever way.

*Deze e-mail geldt alleen als formeel besluit als dat specifiek benoemd is in de mail of in de bijlage daarbij.
Heeft u een formeel besluit nodig of twijfelt u over de rechtsgeeldigheid van deze mail, neem dan telefonisch contact met ons op of kijk op onze website*

The information contained in this e-mail, including possible attachments, is confidential and is solely for the use of the intended recipient(s). Should you have received this e-mail unintentionally you are then requested to inform the sender and to destroy the message. It is prohibited to use or disclose the information this message contains in whatsoever way.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: 05-04-2024 13:42

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: RE: dinoterb

Hoi [redacted]

Zie mijn mail van eerder vanmiddag (bijlage)

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Beleidsadviseur Gezond Water
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

t [redacted]
Werkdagen: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: vrijdag 5 april 2024 13:37

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: RE: dinoterb

[redacted] [redacted] wanneer zijn de gegevens voor 2024 bekend?

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: vrijdag 5 april 2024 13:11

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: Re: dinoterb

Eens met de antwoorden van [redacted] behalve 1 antwoord. We gaan niet melden dat we veel tijd kwijt zijn met de beantwoording van de vele vragen.

Vriendelijke groet, [redacted]

Op 5 apr 2024 om 13:03 heeft [redacted] <[redacted]@hhnk.nl> het volgende geschreven:

Hoi [redacted]

Zie hieronder een reactie vanuit mijn kant. Graag aanvullen/corrigeren waar nodig!

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Beleidsadviseur Gezond Water
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

t [redacted]
Werkdagen: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: vrijdag 5 april 2024 12:54

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: Fwd: dinoterb

Ook het nhd vraagt om een reactie.

Hallo [redacted]

Ik kreeg een tabel met metingen van Dinoterb doorgestuurd over 2023 (bron: Aquadesk). Eerder hebben we berichten geplaatst over het voorkomen van de gifstof in het Noord-Hollandse oppervlaktewater op basis van metingen in 2022.

In een reactie daarop liet HHNK weten dat het ging om een momentopname, nu blijkt dus dat het opnieuw is gemeten met soms flinke uitschieters, naar 443,8 NG/L in Heemskerk (en ook bij het Zwanewater weer ruim boven de norm (65,8 NG/L).

Was dit bij jullie niet bekend?

Dit is/was wel bekend

Maakt het de situatie voor jullie ook zorgelijker?

Het onderschrijft het belang van een brononderzoek.

Ik heb begrepen dat HHNK onderzoek doet naar de oorzaak.

Dit gaan we inderdaad doen.

Kun je aangegeven wat de stand van zaken is op dit moment en of het prioriteit heeft?

Het heeft zeker prioriteit, maar we hebben eerst veel tijd moeten steken in het beantwoorden van de verzoeken en allerlei vragen.

Op korte termijn gaan we een uitvraag voor het onderzoek formuleren.

Zijn van dit jaar al meetgegevens bekend?

Nee

Vriendelijke groet,

[redacted]

Ps: ik heb de lijst met meetresultaten even bijgevoegd.

The information contained in this e-mail, including possible attachments, is confidential and is solely for the use of the intended recipient(s). Should you have received this e-mail unintentionally you are then requested to inform the sender and to destroy the message. It is prohibited to use or disclose the information this message contains in whatsoever way.

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: 05-04-2024 12:54

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: RE: Ook in 2023 verboden en gevaarlijk bestrijdingsmiddel dinoterb gevonden in delen van Noord-Holland en in Natura 2000-gebied Het Zwanenwater

Hoi [redacted]

De gegevens van 2023 nemen we idd mee in het brononderzoek en worden nog getoetst op normoverschrijding.

Het tweede deel van je reactie klopt niet. Nieuwe meetgegevens van 2024 worden meestal binnen een paar weken na de monsternamen gepubliceerd op Aquadesk. Dus die zullen gaandeweg dit jaar bekend worden.

Voor jou ter achtergrond: De meetmomenten zijn maart, mei, juni, juli, augustus en oktober. De analyse van de meting in maart zal dus in de loop van deze maand worden opgeleverd aan HHNK. Dit is iets vertraagd omdat Waterproef het druk had met beantwoorden van vragen over eerdere analyses.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Beleidsadviseur Gezond Water
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

t [redacted]
Werkdagen: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: vrijdag 5 april 2024 12:29

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: Fwd: Ook in 2023 verboden en gevaarlijk bestrijdingsmiddel dinoterb gevonden in delen van Noord-Holland en in Natura 2000-gebied Het Zwanenwater

Urgentie: Hoog

Goedemiddag,

Wij hebben de resultaten van 2023 gepresenteerd van dinoterb. Het MOB stelt in een persbericht een aantal vragen aan ons. Ook hebben ze onze reactie naar hen gedeeld met journalisten.

Het ANP wil graag een reactie van ons. Ik neig naar een proces antwoord dat we de gegevens van 2023 meenemen in het brononderzoek. En dat de gegevens van 2024 pas in 2025 bekend worden (dat is toch zo?).

Zijn jullie het daar mee eens?

Groet,

[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: vrijdag, april 5, 2024 12:15 PM

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: FW: Ook in 2023 verboden en gevaarlijk bestrijdingsmiddel dinoterb gevonden in delen van Noord-Holland en in Natura 2000-gebied Het Zwanenwater

Hoi [REDACTED]

Zie hier de vraag van ANP. Fijn dat je wilt helpen.

Ik laat hem even los nu. Laat maar weten als ik wat kan doen.

Groeten,

[REDACTED]

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@anp.nl>

Verzonden: vrijdag 5 april 2024 12:09

Aan: [REDACTED] <[REDACTED]@hhnk.nl>

Onderwerp: Fwd: Ook in 2023 verboden en gevaarlijk bestrijdingsmiddel dinoterb gevonden in delen van Noord-Holland en in Natrura 2000-gebied Het Zwanenwater

Dag [REDACTED]

Hierbij zoals zojuist besproken het persbericht van MOB

Groet, [REDACTED] (ANP)

----- Forwarded message -----

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@mobilisation.nl>

Date: do 4 apr 2024 om 21:06

Subject: Ook in 2023 verboden en gevaarlijk bestrijdingsmiddel dinoterb gevonden in delen van Noord-Holland en in Natrura 2000-gebied Het Zwanenwater

To: pers@mobilisation.nl <pers@mobilisation.nl>

Beste..

Uit metingen van het Hoogheemraadschap blijkt dat in 2023 nog hogere concentraties dinoterb zijn gevonden.

Zie persbericht met ons dringende verzoek aan HHNK om uit te zoeken hoe dit mogelijk is.

In verband met de uitzonderlijk hoge concentratie die relatief dichtbij een drinkwaterinfiltratiegebied van PWN werd gemeten wordt deze uitbreiding ook aan PWN toegezonden.

HHNK beschouwt de aanwezigheid van illegale bestrijdingsmiddelen kennelijk niet als een prioriteit.

Zie de stukken.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]

Stichting Mobilisation

www.stichtingmobilisation.nl

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>
Verzonden: 15-03-2024 16:00
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
Mousset, Pascal <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
datawaterkwaliteit <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>
Onderwerp: RE: dinoterb 2022 gehele gebied

Beste collega's van HHNK,

Bijgaand ons memo met de afhandeling van onderstaande melding van [redacted]. We hebben ons interne onderzoek met spoed en zorgvuldigheid opgepakt.

Ook wij constateren dat een aantal metingen in 2022 sterk afwijkt van de rest van de metingen. Na allerlei controles, berekeningen en analyses concluderen wij desalniettemin dat de gerapporteerde analyseresultaten voor dinoterb voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen en dus correct zijn gerapporteerd.

Daarmee is de kous natuurlijk nog niet af. Vanochtend stond er weer een groot artikel in het NHD. Collega's hier herinneren zich nog dat op de kop af 10 jaar geleden een vergelijkbare discussie woedde n.a.v. het aantreffen van de dinoterb in het oppervlaktewater. We staan jullie uiteraard ook nu weer graag terzijde bij de beantwoording van alle nog komende vragen.

Met vriendelijke groeten,

[redacted]
Directeur

Dijkgraaf Poschlaan 6
1135 GP Edam

[redacted]@waterproef.nl
www.waterproef.nl

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: dinsdag 12 maart 2024 15:58
Aan: Klantenservice <klantenservice@waterproef.nl>
CC: Mousset, Pascal <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; datawaterkwaliteit <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: FW: dinoterb 2022 gehele gebied

Beste [redacted]

Na overleg met [redacted] stuur ik je een verzoek om onderzoek te doen naar de metingen van Dinoterb in het jaar 2022.
Door extern vragen is hiervoor enige spoed vereist!!!

Ik heb een download uit Aquadesk voor het jaar 2022 en de stof Dinoterb gemaakt. Ik heb moeten constateren dat een aantal metingen sterk afwijken van de rest van de metingen.

Kunnen jullie dit onderzoeken?

In het overzicht heb ik per locatie de afwijkingen gekleurd;

- Geel voor een ≤ 30 nmalige overschrijding per locatie
- oranje voor afwijking in detectiegrens

De ≤ 30 nmalige overschrijdingen voor KRW-TT locaties hebben allemaal in september plaatsgevonden. Voor de GBM locaties hebben allemaal plaatsgevonden in juli, 7 metingen op 6-7-2022, 2 metingen op 7-7-2022, 2 metingen op 8-7-2022 en 1 meting op 15-3-2022. Het kan toeval zijn maar het is wel toevallig dat het voor de KRW-TT allemaal in september en GBM wel allemaal in juli op ≤ 30 na in maart hebben plaats gevonden

De afwijkingen in detectiegrens binnen een meetjaar vind ik ook vreemd. Het hele jaar door is de detectiegrens < 30 ng/l, maar voor 10 metingen is dit < 60 ng/l geworden.

Hier is ook een patroon in datum te vinden namelijk juli en augustus (1 meting 19-7-2022, 2 metingen 21-7-2022, 2 metingen 2-8-2022 en 5 metingen op 3-8-2022)

Kan je hiervoor ook een melding aanmaken in iprova

Alvast bedank voor je hulp

Groet,

Data-analist & Creatief denker
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Bezoekadres: Stationsplein 136, 1703WC, Heerhugowaard
Postadres: Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard
mob 06
e-mail @hnhk.nl

*Deze e-mail geldt alleen als formeel besluit als dat specifiek benoemd is in de mail of in de bijlage daarbij.
Heeft u een formeel besluit nodig of twijfelt u over de rechtsgeldigheid van deze mail, neem dan telefonisch contact met ons op of kijk op onze website*

Directeur

Dijkgraaf Poschlaan 6
1135 GP Edam

@waterproef.nl
www.waterproef.nl

Aan

HHNK POA

Van**Kopie aan****Onderwerp**

Afhandeling melding 1392 onwaarschijnlijke analyseresultaten Dinoterb

Datum

15-3-2024

Inleiding

Waterproef heeft een melding ontvangen van HHNK waarin wordt gevraagd onderzoek te doen naar mogelijke onwaarschijnlijke analyseresultaten van het gewasbeschermingsmiddel Dinoterb. Deze memo geeft de resultaten van dit onderzoek weer.

Waterproef is een geaccrediteerd laboratorium, wat in deze zoveel betekent dat we in ons analyseproces meerdere controle stappen hebben opgenomen om te garanderen dat een analyseresultaat juist is. HHNK heeft na evaluatie van de trending van resultaten twijfel opgeworpen en aanleiding gezien om een nieuwe verificatie van de gerapporteerde resultaten te vragen. In onderhavig onderzoek hebben wij dat gedaan.

Omvang

De vraag betreft alle monsters die 2022 zijn gemeten en dan specifiek de parameter Dinoterb. Waterproef analyseert de stof Dinoterb sinds 2007.

Onderzoek

In elke meetserie worden verschillende controle monsters meegenomen en bij het uitwerken van de data worden controles uitgevoerd. Op het moment dat de meting aan alle gestelde criteria voldoen, worden de analyseresultaten vrijgegeven en gerapporteerd.

Voor deze monsters hebben we nogmaals alle ruwe data opgehaald en beoordeeld. Volgens het vier ogen principe hebben we de chromatogrammen visueel beoordeeld en de berekeningen van de (controle)monsters nogmaals uitgevoerd. Alle toetsingswaarden zijn correct bevonden.

De monsters zijn op verschillende locaties op verschillende data door verschillende monsternemers genomen en dus niet te herleiden naar een mogelijke fout tijdens de monsternamen.

Van de monsters zijn geen monsters meer beschikbaar omdat de monsters uit 2022 zijn. Hierdoor is het heranalyseren van deze monsters helaas geen mogelijkheid.

Ook worden er interlaboratorium vergelijkingen uitgevoerd, de zogenaamde ringonderzoeken. In 2022 is in april en november meegedaan aan een ringonderzoek gewasbeschermingsmiddelen, waar de parameter Dinoterb een onderdeel van uitmaakte. Waterproef heeft voor beide ringonderzoeken op Dinoterb goed gescoord. Hiermee wordt bevestigd dat we, in statistische vergelijking met andere laboratoria, juist meten.

De rapportagegrens is voor deze methode vastgesteld op 0.03 microgram per liter ($\mu\text{g/l}$). In sommige gevallen kan het zijn dat er in de te meten monsters stoffen aanwezig zijn die de analyse van de component storen. Dat noemen we zogenaamde matrixeffect. Op het moment dat dit optreedt, wordt een monster verdund gemeten. Als gevolg hiervan wordt de rapportagegrens verhoogd voor de betreffende componenten.

Conclusie

- Alle gerapporteerde analyseresultaten voor Dinoterb voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen en zijn correct gerapporteerd.
- Interlaboratorium vergelijkingen laten zien dat Waterproef goed scoort voor deze methode alsmede specifiek de component Dinoterb.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] - [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: 26-03-2024 16:09

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: RE: dinoterb Drieban vs. Zwanenwater

Hoi [redacted]

Ik vermoedde al dat iets dergelijks de reden was. Dit is idd lastig uit te leggen, al is het goede nieuws dat in Zwanenwater de concentratie in de overige 11 maanden niet boven de norm was. Vraag is of de buitenwereld dezelfde vragen als [redacted] gaat stellen als we het nieuwsbericht naar buiten brengen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Beleidsadviseur Gezond Water
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

t [redacted]
Werkdagen: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: dinsdag 26 maart 2024 13:58

Aan: [redacted] - [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: FW: dinoterb Drieban vs. Zwanenwater

Allen,
Ik heb even jullie hersencellen nodig.
[redacted] liet vandaag het concept nieuwsbericht voor na het CHI zien aan Jos Beemsterboer. Deze zag in de meetpunten een overschrijding van de norm in de Drieban en reageerde daar direct op.
Ik heb [redacted] gevraagd waarom de Drieban ook op jaarbasis de norm overschrijdt en Zwanenwater niet. Het antwoord staat hieronder, het is een gevolg van de rekenkundige techniek die gebruikt wordt en het feit dat er in de drieban eenmalig een hogere detectiewaarde geldt en minder samples zijn genomen.
Hoe kunnen we dit op een begrijpelijke manier uitleggen?
Groet [redacted]

Ps. Ik heb morgen om 15 uur een overleg met [redacted] dus graag je eventuele reactie voor morgen 11 uur.

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: dinsdag 26 maart 2024 13:31

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: dinoterb Drieban vs. Zwanenwater

Hoi [redacted]

Hierbij een uitleg over de verschillende toetsresultaten tussen Zwanenwater en polder Drieban:

In zowel het Zwanenwater als in Drieban is in 2022 eenmalig een verhoogde waarde van Dinoterb aangetroffen. In het Zwanenwater is deze hoge concentratie op 1 september 2022 en in polder Drieban op 7 juli 2022 aangetroffen. Toch heeft alleen polder Drieban oordeel 'voldoet niet' gekregen in de bestrijdingsmiddelenatlas.

Het meetpunt in polder Drieban is een meetpunt uit het Gewasbeschermingsmiddelen meetnet. De locaties in dit meetnet worden 6x per jaar geanalyseerd (maart, mei t/m augustus en oktober). Het meetpunt in het Zwanenwater is een meetpunt voor de KRW. Op deze locatie is dinoterb maandelijks gemeten.

Meetresultaten

Zwanenwater				Polder Drieban			
datum		concentratie	eenheid	datum		concentratie	eenheid
12-1-2022	<	30	ng/l	10-3-2022	<	30	ng/l
7-2-2022	<	30	ng/l	5-5-2022	<	30	ng/l
7-3-2022	<	30	ng/l	16-6-2022	<	30	ng/l
6-4-2022	<	30	ng/l	7-7-2022		120	ng/l
4-5-2022	<	30	ng/l	3-8-2022	<	60	ng/l
15-6-2022	<	30	ng/l	okt-22		nb	
6-7-2022	<	30	ng/l				
3-8-2022	<	30	ng/l				
1-9-2022		130	ng/l				
10-10-2022	<	30	ng/l				
9-11-2022	<	30	ng/l				
7-12-2022	<	30	ng/l				

'<' geeft aan dat een meting lager is dan de rapportagegrens. Omdat niet met zekerheid te zeggen is wat de gemeten concentratie is, wordt in de berekening de helft van de waarde van de rapportagegrens meegenomen om het gemiddelde te bepalen. In Polder Drieban is 1 van de zes metingen komen te vervallen. Dit gebeurt soms als het lab een monster niet heeft kunnen nemen of als er in het laboratorium iets mis is gegaan met het monster.

Als ik voor alle getallen lager dan de rapportagegrens corrigeer en dan de gemiddelde concentratie bereken is de gemiddelde concentratie in Zwanenwater 24,6 ng/liter en in de Polder Drieban 39 ng/liter. De norm voor dinoterb is 30 ng/liter. Op basis van deze norm en metingen voldoet het Zwanenwater en voldoet niet in polder Drieban.

Groeten

Met vriendelijke groet,

Adviseur Ecologie en Waterkwaliteit

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Bezoekadres: Stationsplein 136, 1703 WC Heerhugowaard

Postadres: Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard

m

e @hhnk.nl

Werkdagen: maandag & dinsdag tot 14 uur, woensdag en donderdag

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: 18-03-2024 14:06

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: RE: dinoterb metingen Zwanenwater

[redacted] waar is dit een antwoord op? Ik ben het even kwijt, sorry...

Groet [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: maandag 18 maart 2024 14:00

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: dinoterb metingen Zwanenwater

Zoals beloofd. Ik heb de kolom 'gemeten_waarde' geel gemaakt. Dit is kolom die wij gebruiken voor onze toetsing.

Groeten [redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Adviseur Ecologie en Waterkwaliteit

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Bezoekadres: Stationsplein 136, 1703 WC Heerhugowaard

Postadres: Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard

m [redacted]

e [redacted]@hhnk.nl

Werkdagen: maandag & dinsdag tot 14 uur, woensdag en donderdag

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: 19-03-2024 09:50
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: RE: dinoterb metingen Zwanenwater

Thnx! Ik weet het weer!!

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: dinsdag 19 maart 2024 09:07
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: RE: dinoterb metingen Zwanenwater

Geeft niet, volgens mij vroeg je gisteren voor een lijstje meetwaarden van het Zwanenwater vanwege de vraag van de campinghouder bij het Zwanenwater.

Groeten [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: maandag 18 maart 2024 14:07
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: RE: dinoterb metingen Zwanenwater

[redacted] waar is dit een antwoord op? Ik ben het even kwijt, sorry...
Groet [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: maandag 18 maart 2024 14:00
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: dinoterb metingen Zwanenwater

Zoals beloofd. Ik heb de kolom 'gemeten_waarde' geel gemaakt. Dit is kolom die wij gebruiken voor onze toetsing.

Groeten [redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]
Adviseur Ecologie en Waterkwaliteit
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Bezoekadres: Stationsplein 136, 1703 WC Heerhugowaard
Postadres: Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard
m [redacted]
e [redacted]@hhnk.nl

Werkdagen: maandag & dinsdag tot 14 uur, woensdag en donderdag

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: 07-03-2024 09:24

Aan: [redacted] [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: Re: Dinoterb volkskrant

Duidelijk artikel. Hij heeft het goed voorelkaar
Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 7 mrt 2024 om 09:11 heeft [redacted] [redacted] <[redacted]@hhnk.nl> het volgende geschreven:

Pagina 2 van de volkskrant

<IMG_0296.PNG>

Verstuurd vanaf mijn iPad

Verboden, kankerverwekkend landbouwgif gevonden in water Noord-Hollandse bollenstreek

Yvonne Hof
Amsterdam

In en rond de bollenstreken in Noord-Holland zijn hoge concentraties van het verboden en gevaarlijke landbouwgif dinoterb gemeten in het oppervlaktewater. Milieuorganisatie MOB wil dat de overheid direct ingrijpt om de volksgezondheid en de waterkwaliteit te beschermen.

Dinoterb is een kankerverwekkende stof die vooral gevaarlijk is voor zwangere vrouwen. Het pesticide is ook schadelijk voor zoogdieren, vogels en insecten en staat op de lijst van Zeer Zorgwekkende Stoffen van het RIVM. Het gebruik van dit bestrijdingsmiddel is sinds 1998 verboden in de Europese Unie. Voordien werd het geregeld gebruikt in de Nederlandse akkerbouw en sierteelt.

MOB (Mobilisation for the Environment) heeft woensdag een handhavingsverzoek ingediend bij het bevoegde waterschap, het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. De organisatie heeft ook de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), die moet controleren op het gebruik van illegale bestrijdingsmiddelen in de landbouw, en de Gedeputeerde Staten van Noord-Holland aangeschreven.

Het oppervlaktewater in en rondom sierteeltgebieden is sterk vervuild met dinoterb, waarschuwt MOB. Watermonsters uit 2022 en 2023 bevatten veel te hoge concentraties van het verboden

landbouwgif, blijkt uit openbare meetresultaten die MOB op een rijtje heeft gezet.

In de kuststreek tussen Petten en Beverwijk overschreed de concentratie dinoterb op meerdere plaatsen tot wel vijf keer de veiligheidsnorm. In het Zwanenwater bij Petten, een Natura 2000-gebied, werd die norm in oktober 2023 ruim twee keer overschreden. De concentratie dinoterb in het duinmeer was daar bovendien drie keer zo

metingen laten juist een sterke toename van de gifconcentraties in recente jaren zien. Dat is louter op grond van pesticidegebruik in het verleden niet te verwachten. Het waterpeil in het Zwanenwater ligt bovendien een meter hoger dan dat van de bollenvelden in de nabijgelegen polders. Water stroomt omlaag, niet omhoog, dus de dinoterb kan niet door uitspoeling in het natuurgebied terecht zijn gekomen.

Via de lucht

De milieuorganisatie vermoedt daarom dat bollentelers het verboden landbouwgif in de afgelopen jaren nog over hun akkers hebben gespreoid, waarna het via de lucht over het aangrenzende natuurgebied is verspreid. Dat is de enige plausibele verklaring voor de hoge gifconcentratie in het midden in de duinen gelegen meer. Verspreiding door de lucht verhoogt de risico's voor de volksgezondheid, omdat omwonenden en recreanten in het natuurgebied de kankerverwekkende pesticide dan kunnen inademen.

Verspreiding door de lucht zou ook betekenen dat de dinoterb overal in het Natura 2000-gebied is neergedward en dus niet alleen in het water zit. In dat geval kan de verboden stof in het hele natuurgebied schade aanrichten. Dat bedreigt de wettelijke instandhoudingsdoelen waar Nederland aan moet voldoen op grond van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen en de Kaderrichtlijn Water.

Dinoterb is al verboden sinds 1998, maar wordt vermoedelijk nog steeds over akkers gespreoid

hoog als in 2017. Uit de tussenliggende jaren zijn geen metingen bekend.

Eind februari sloeg MOB al alarm over de hoge concentraties dinoterb in de Driebanpolder bij Venhuizen, een ander bollengebied in Noord-Holland. Sierteeltbedrijven claimen dat de recente dinoterb-metingen de restanten zijn van 'historisch' gebruik. Het landbouwgif zou zich voor 1998 hebben opgehoopt in de bodem en nu langzaam uitspoelen naar het grond- en oppervlaktewater.

MOB vindt die lezing ongeloofwaardig, omdat geleidelijke uitspoeling alleen lage concentraties dinoterb in het oppervlaktewater kan verklaren. De

De jonggestorven Pigcasso (8) schilderde een fortuin bij elkaar voor het asiel van haar baasie

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: 14-03-2024 12:20

Aan: [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: RE: Enkele vragen over de dinoterb-analyses in oppervlaktewater

Dag [redacted] dit zijn de vragen di wij hebben ontvangen en onze antwoorden.
Zoals afgesproken lezen we graag mee met de beantwoording vanuit jullie.

Mochten je mij nog willen spreken dan kan dat altijd,

Groet [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: donderdag 14 maart 2024 12:17

Aan: [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: RE: Enkele vragen over de dinoterb-analyses in oppervlaktewater

Vragen Agrifacts die wij beantwoord hebben:

1. Het gaat om uiterst kleine hoeveelheden (microgrammen, nanogrammen) wat veel vergt van het laboratorium. Er wordt betrekkelijk weinig gemeten op deze stof. De enkele beheerders die dinoterb-bepalingen laten doen, komen met verschillende waarden voor bijvoorbeeld detectiegrenzen en foutmetingen ("< waarden"). Uniformiteit tussen waterbeheerders ontbreekt.

VRAAG: Vinden er voor deze stof ringonderzoeken plaats, om de laboratorium-kwaliteit te toetsen voor deze stof?

Antw 1: Dit is een erg specifieke vraag. Waterproef, ons laboratorium, is een geaccrediteerd laboratorium. Zij zetten in het analyseproces meerdere controle stappen om te garanderen dat een analyseresultaat juist is. Hier wordt ook op gecontroleerd.

2. De positieve metingen worden dan weer hier en dan weer daar gevonden. De metingen in 2022 laten bijvoorbeeld het volgend patroon zien: in de meetronde van juni scoren al jullie 33 meetlocaties negatief. In de meetronde van juli wordt op een derde van de meetlocaties een positieve waarde gemeten. Wanneer er sprake zou zijn van illegaal gebruik, zouden ruim 10 personen op verschillende locaties op ongeveer hetzelfde moment dit product op grotere schaal moeten hebben toegepast. Dit lijkt me minder aannemelijk.

VRAAG: zouden de grotere aantallen positieve monsteruitslagen in met name juli het gevolg kunnen zijn van het laboratorium? Wat is de foutmarge op deze specifieke lab-bepaling?

Antw 2: Vals positief is in dit type metingen een lastige term. Deze term gebruik je als een meting alleen 'ja' of 'nee' als resultaat geeft. Wij krijgen de metingen in concentratie aangeleverd. Metingen die lager zijn dan de detectiegrens/rapportagegrens van het analyse apparaat, worden aangeleverd met limietsymbool "<" en het laagste getal dat het apparaat betrouwbaar kan meten. Voor dinoterb is dit 30 ng/liter. Dus als de concentratie lager is (ook 0), wordt dit altijd gerapporteerd als <30.

Op dit moment is Waterproef op aanvraag van ons een extra controle aan het uitvoeren op de geleverde data. Data wordt voor oplevering altijd gevalideerd, maar wij willen er nu zeker van zijn dat er echt geen fouten zijn gemaakt.

Antwoorden afgestemd met [redacted] en ik vermoed met [redacted] e.a.

Van: [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>

Verzonden: donderdag 14 maart 2024 09:40

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>; [redacted]

<[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: FW: Enkele vragen over de dinoterb-analyses in oppervlaktewater

Goedemorgen [redacted]

Bijgaand zoals zojuist besproken de vragen vanuit AgriFacts. Dezelfde vragen als jullie gister van deze partij hebben gekregen? Ik ga intern alvast de antwoorden verzamelen.

Laat maar weten of het inderdaad zo wordt dat beantwoording van alle vragen omtrent dit dossier via HHNK gaat verlopen. Mijn inziens ook verstandig denk ik.

Groet en we hebben weer contact!

Met vriendelijke groeten,

[redacted]
Directeur

Dijkgraaf Poschlaan 6
1135 GP Edam

[redacted]

[redacted]@waterproef.nl
www.waterproef.nl

Van: Klantenservice <[redacted]@waterproef.nl>

Verzonden: donderdag 14 maart 2024 07:59

Aan: [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>; [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>

Onderwerp: FW: Enkele vragen over de dinoterb-analyses in oppervlaktewater

Hoi [redacted] en [redacted]

Vragen van de pers worden zover ik weet door het MT opgepakt.
Daarom stuur ik onderstaande naar jullie door.

Met vriendelijke groeten,

[redacted]
Klantbeheerder

Dijkgraaf Poschlaan 6
1135 GP Edam

06-[redacted]

Stichting Waterproef

Van: [redacted] <[redacted]@gmail.com>

Verzonden: woensdag 13 maart 2024 17:41

Aan: Klantenservice <[redacted]@waterproef.nl>

Onderwerp: Enkele vragen over de dinoterb-analyses in oppervlaktewater

Best Stichting Waterproef,

Onze redactie werkt momenteel aan een artikel over mogelijke oorzaken van de vondsten van het bestrijdingsmiddel dinoterb in het beheergebied van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. Ik heb in dat kader enkele vragen over de toegepaste laboratoriumtechniek.

Van genoemd hoogheemraadschap vernam ik dat uw laboratorium de dinoterb-analyses voor dit waterschap verricht. Ik heb enkele vragen over de toegepaste analyse-techniek.

1. Sinds wanneer doet uw laboratorium de dinoterb-analyses voor dit waterschap?
2. Welke laboratorium-methode (analytical technique) wordt gebruikt voor de bepaling van dinoterb?
3. Wat is de detectiegrens (limit of quantification) die bij de gebruikte methode hoort?
4. Vinden er ringonderzoeken plaats voor de stof dinoterb? Zo ja, welk referentielaboratorium organiseert deze onderzoeken?

Veel dank voor de antwoorden.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Redactie AgriFacts
tel.: [redacted]

[redacted]
Directeur

Dijkgraaf Poschlaan 6
1135 GP Edam

[redacted]

[redacted]@waterproef.nl
www.waterproef.nl

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: 26-03-2024 16:34
Aan: [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: RE: Enkele vragen over juistheid laboratoriumbepalingen in relatie tot dinoterb

Dag [redacted]

Weet je al meer over de antwoorden?

Groet,

[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>
Verzonden: donderdag 21 maart 2024 07:42
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: RE: Enkele vragen over juistheid laboratoriumbepalingen in relatie tot dinoterb

Goedemorgen [redacted]

Ja, zoeken we uit.

Groet [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: woensdag 20 maart 2024 16:54
Aan: [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: FW: Enkele vragen over juistheid laboratoriumbepalingen in relatie tot dinoterb

Hoi [redacted]

Ik heb nog 2 vragen van [redacted] Kan jij die uitzoeken?

Groet,

[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@gmail.com>
Verzonden: woensdag 20 maart 2024 13:01
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: Re: Enkele vragen over juistheid laboratoriumbepalingen in relatie tot dinoterb

Dag [redacted]

Dank je wel voor jullie snelle reactie op mijn wel heel technische vragen.

Worden de ringonderzoeken vanaf 2022 uitgevoerd? En in de jaren ervoor niet?
Ik zou graag de uitslagen-rapportage ontvangen van de ringonderzoeken in 2022. Is dat mogelijk?

Dank je wel alvast.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Op wo 20 mrt 2024 om 11:59 [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>:

Dag [redacted]

Inmiddels een week gelezen stelde je ons deze vragen. Ook de vragen die je hebt gesteld aan Waterproof, ons laboratorium, hebben we hieronder beantwoord. Als je nog vragen hebt, hoor ik het graag.

1. Sinds wanneer doet uw laboratorium de dinoterb-analyses voor dit waterschap?
Sinds 2007.
2. Welke laboratorium-methode (analytical technique) wordt gebruikt voor de bepaling van dinoterb?

We gebruiken een eigen methode. Vaak lopen de norm-methoden achter op de nieuwste meettechnieken. We hanteren hierbij onder meer toetsingsnormen van de ratio en retentietijd NEN-EN-ISO 21253 en de controlekaarten NEN 6603.

3. Wat is de detectiegrens (limit of quantification) die bij de gebruikte methode hoort?
Tot en met 2020 was dit 20 nanogram per liter en vanaf 2021 30 nanogram per liter.
4. Vinden er ringonderzoeken plaats voor de stof dinoterb?

Ja. In 2022 hebben we tweemaal deelgenomen aan een ringonderzoek voor dinoterb. Beide keren met goed resultaat.

5. Zo ja, welk referentielaboratorium organiseert deze onderzoeken?
Bipea.
6. T/m 2020 wordt een detectiegrens/rapportagegrens gehanteerd van 0.02 microgram / liter.
De combinatie van onze nieuwe chromatograaf met onze analysemethode vroeg om een verhoging van de rapportagegrens met 10 nanogram per liter.
7. Vanaf (2021 en) 2022 liggen de meetwaarden een stuk hoger dan voorheen. De detectiegrens is gekoppeld aan de meetmethode. De hogere meetwaarden die je na 2021 ziet, zouden het gevolg kunnen zijn van de nieuwe methode. Is het juist dat er in 2021 is overgestapt naar een nieuwe meetmethode, met een nieuwe detectiegrens? Zo ja, wat was daarvan de reden?

Het is niet aannemelijk dat een andere analysemethode hogere resultaten rapporteert. Bovendien is de analysetechniek gelijk gebleven. Als gevolg van de combinatie van onze analysemethode met de nieuwe chromatograaf is de rapportagegrens verhoogd.

Overigens zien we geen verhoogde meetwaarden in 2021. Wel zie je dat in 2021, net zoals voorkomt in andere jaren, de rapportagegrens enkele keren is verhoogd als gevolg van zogenaamde matrixeffecten.

Groet,

[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@gmail.com>

Verzonden: woensdag 13 maart 2024 20:25

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: Re: Enkele vragen over juistheid laboratoriumbepalingen in relatie tot dinoterb

Dag [redacted]

Ik heb toch nog een aanvullende vraag. Ik zie in jullie dinoterb-metingen een trendbreuk in het jaar 2021. Zie bijgesloten afbeelding.

- T/m 2020 wordt een detectiegrens/rapportagegrens gehanteerd van 0.02 microgram / liter. Vanaf 2021 is die grens 30 nanogram/liter oftewel 0.03 microgram/liter.
- In 2021 werd er weinig gemeten. Er zijn lab-uitslagen van 5 maanden, van 7 maanden niet. Wat is daarvan de reden?
- Vanaf (2021 en) 2022 liggen de meetwaarden een stuk hoger dan voorheen.

De detectiegrens is gekoppeld aan de meetmethode. De hogere meetwaarden die je na 2021 ziet, zouden het gevolg kunnen zijn van de nieuwe methode. Is het juist dat er in 2021 is overgestapt naar een nieuwe meetmethode, met een nieuwe detectiegrens? Zo ja, wat was daarvan de reden? Of adviseer je mij deze vraag aan het lab te stellen?

Dank alvast voor je reactie.

Met vriendelijke groet,

 J
Redactie AgriFacts
tel.: J

Op wo 13 mrt 2024 om 16:01 J J < J @hhnk.nl >:

Dag J

Dank voor je vragen. Hierbij de antwoorden.

Groet,

 J

Van: J < J @gmail.com >

Verzonden: woensdag 13 maart 2024 11:15

Aan: J J < J @hhnk.nl >

Onderwerp: Enkele vragen over juistheid laboratoriumbepalingen in relatie tot dinoterb

Beste J

Ik heb een vraag over de mogelijke herkomst van de positieve dinoterb-metingen binnen jullie waterschap. Is het mogelijk dat er sprake kan zijn van vals-positieve laboratorium-uitslagen? Heeft uw waterschap hiernaar onderzoek laten doen?

Onze redactie heeft een data-analyse gedaan op de meetgegevens en denkt dat deze mogelijkheid niet kan worden uitgesloten. Om de volgende redenen:

1. Het gaat om uiterst kleine hoeveelheden (microgrammen, nanogrammen) wat veel vergt van het laboratorium. Er wordt betrekkelijk weinig gemeten op deze stof. De enkele beheerders die dinoterb-bepalingen laten doen, komen met verschillende waarden voor bijvoorbeeld detectiegrenzen en foutmetingen ("< waarden"). Uniformiteit tussen waterbeheerders ontbreekt.
VRAAG: Vinden er voor deze stof ringonderzoeken plaats, om de laboratorium-kwaliteit te toetsen voor deze stof?

Dit is een erg specifieke vraag. Waterproef, ons laboratorium, is een geaccrediteerd laboratorium. Zij zetten in het analyseproces meerdere controle stappen om te garanderen dat een analyseresultaat juist is. Hier wordt ook op gecontroleerd.

2. De positieve metingen worden dan weer hier en dan weer daar gevonden. De metingen in 2022 laten bijvoorbeeld het volgend patroon zien: in de meetronde van juni scoren al jullie 33 meetlocaties negatief. In de meetronde van juli wordt op een derde van de meetlocaties een positieve waarde gemeten. Wanneer er sprake zou zijn van illegaal gebruik, zouden ruim 10 personen op verschillende locaties op ongeveer hetzelfde moment dit product op grotere schaal moeten hebben toegepast. Dit lijkt me minder aannemelijk.

VRAAG: zouden de grotere aantallen positieve monsteruitslagen in met name juli het gevolg kunnen zijn van het laboratorium? Wat is de foutmarge op deze specifieke lab-bepaling?

Vals positief is in dit type metingen een lastige term. Deze term gebruik je als een meting alleen 'ja' of 'nee' als resultaat geeft. Wij krijgen de metingen in concentratie aangeleverd. Metingen die lager zijn dan de detectiegrens/rapportagegrens van het analyse apparaat, worden aangeleverd met limietsymbool "<" en het laagste getal dat het apparaat betrouwbaar kan meten. Voor dinoterb is dit 30 ng/liter. Dus als de concentratie lager is (ook 0), wordt dit altijd gerapporteerd als <30. Op dit moment is Waterproef op aanvraag van ons een extra controle aan het uitvoeren op de geleverde data. Data wordt voor oplevering altijd gevalideerd, maar wij willen er nu zeker van zijn dat er echt geen fouten zijn gemaakt.

Bij voorbaat veel dank voor het beantwoorden van deze erg technische vragen.

Met vriendelijke groet,

 J
Redactie AgriFacts
tel.: J

Staf
Stichting Agri Facts

*Deze e-mail geldt alleen als formeel besluit als dat specifiek benoemd is in de mail of in de bijlage daarbij.
Heeft u een formeel besluit nodig of twijfelt u over de rechtsgeldigheid van deze mail, neem dan telefonisch contact met ons op of kijk op onze website*

*Deze e-mail geldt alleen als formeel besluit als dat specifiek benoemd is in de mail of in de bijlage daarbij.
Heeft u een formeel besluit nodig of twijfelt u over de rechtsgeldigheid van deze mail, neem dan telefonisch contact met ons op of kijk op onze website*

*Deze e-mail geldt alleen als formeel besluit als dat specifiek benoemd is in de mail of in de bijlage daarbij.
Heeft u een formeel besluit nodig of twijfelt u over de rechtsgeldigheid van deze mail, neem dan telefonisch contact met ons op of kijk op onze website*

 J
Directeur

Dijkgraaf Poschlaan 6
1135 GP Edam

 [@waterproef.nl](mailto: @waterproef.nl)
www.waterproef.nl

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: 20-03-2024 13:13

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,

[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,

[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,

[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,

[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: RE: Enkele vragen over juistheid laboratoriumbepalingen in relatie tot dinoterb

Dit zijn inderdaad vragen voor Waterproof.

Groeten [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: woensdag 20 maart 2024 13:07

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: Fwd: Enkele vragen over juistheid laboratoriumbepalingen in relatie tot dinoterb

Zie vervolg vragen. Zijn deze voor [redacted] of voor ons?

Worden de ringonderzoeken vanaf 2022 uitgevoerd? En in de jaren ervoor niet?

Ik zou graag de uitslagen-rapportage ontvangen van de ringonderzoeken in 2022. Is dat mogelijk?

Van: [redacted] <[redacted]@gmail.com>

Verzonden: woensdag, maart 20, 2024 1:01 PM

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: Re: Enkele vragen over juistheid laboratoriumbepalingen in relatie tot dinoterb

Dag [redacted]

Dank je wel voor jullie snelle reactie op mijn wel heel technische vragen.

Worden de ringonderzoeken vanaf 2022 uitgevoerd? En in de jaren ervoor niet?

Ik zou graag de uitslagen-rapportage ontvangen van de ringonderzoeken in 2022. Is dat mogelijk?

Dank je wel alvast.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Op wo 20 mrt 2024 om 11:59 [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>:

Dag [redacted]

Inmiddels een week gelezen stelde je ons deze vragen. Ook de vragen die je hebt gesteld aan Waterproof, ons laboratorium, hebben we hieronder beantwoord. Als je nog vragen hebt, hoor ik het graag.

1. Sinds wanneer doet uw laboratorium de dinoterb-analyses voor dit waterschap?
Sinds 2007.
2. Welke laboratorium-methode (analytical technique) wordt gebruikt voor de bepaling van dinoterb?

We gebruiken een eigen methode. Vaak lopen de norm-methoden achter op de nieuwste meettechnieken. We hanteren hierbij onder meer toetsingsnormen van de ratio en retentietijd NEN-EN-ISO 21253 en de controlekaarten NEN 6603.

3. Wat is de detectiegrens (limit of quantification) die bij de gebruikte methode hoort?
Tot en met 2020 was dit 20 nanogram per liter en vanaf 2021 30 nanogram per liter.
4. Vinden er ringonderzoeken plaats voor de stof dinoterb?

Ja. In 2022 hebben we tweemaal deelgenomen aan een ringonderzoek voor dinoterb. Beide keren met goed resultaat.

5. Zo ja, welk referentielaboratorium organiseert deze onderzoeken?
Bipea.
6. T/m 2020 wordt een detectiegrens/rapportagegrens gehanteerd van 0.02 microgram / liter.
De combinatie van onze nieuwe chromatograaf met onze analysemethode vroeg om een verhoging van de rapportagegrens met 10 nanogram per liter.
7. Vanaf (2021 en) 2022 liggen de meetwaarden een stuk hoger dan voorheen. De detectiegrens is gekoppeld aan de meetmethode. De hogere meetwaarden die je na 2021 ziet, zouden het gevolg kunnen zijn van de nieuwe methode. Is het juist dat er in 2021 is overgestapt naar een nieuwe meetmethode, met een nieuwe detectiegrens? Zo ja, wat was daarvan de reden?

Het is niet aannemelijk dat een andere analysemethode hogere resultaten rapporteert. Bovendien is de analysetechniek gelijk gebleven. Als gevolg van de combinatie van onze analysemethode met de nieuwe chromatograaf is de rapportagegrens verhoogd.

Overigens zien we geen verhoogde meetwaarden in 2021. Wel zie je dat in 2021, net zoals voorkomt in andere jaren, de rapportagegrens enkele keren is verhoogd als gevolg van zogenaamde matrixeffecten.

Groet,

■■■■■ J

Van: ■■■■■ J <■■■■■ J@gmail.com>

Verzonden: woensdag 13 maart 2024 20:25

Aan: ■■■■■ J ■■■■■ J <■■■■■ J@hhnk.nl>

Onderwerp: Re: Enkele vragen over juistheid laboratoriumbepalingen in relatie tot dinoterb

Dag ■■■■■ J

Ik heb toch nog een aanvullende vraag. Ik zie in jullie dinoterb-metingen een trendbreuk in het jaar 2021. Zie bijgesloten afbeelding.

- T/m 2020 wordt een detectiegrens/rapportagegrens gehanteerd van 0.02 microgram / liter. Vanaf 2021 is die grens 30 nanogram/liter oftewel 0.03 microgram/liter.
- In 2021 werd er weinig gemeten. Er zijn lab-uitslagen van 5 maanden, van 7 maanden niet. Wat is daarvan de reden?
- Vanaf (2021 en) 2022 liggen de meetwaarden een stuk hoger dan voorheen.

De detectiegrens is gekoppeld aan de meetmethode. De hogere meetwaarden die je na 2021 ziet, zouden het gevolg kunnen zijn van de nieuwe methode. Is het juist dat er in 2021 is overgestapt naar een nieuwe meetmethode, met een nieuwe detectiegrens? Zo ja, wat was daarvan de reden? Of adviseer je mij deze vraag aan het lab te stellen?

Dank alvast voor je reactie.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Redactie AgriFacts
tel.: [redacted]

Op wo 13 mrt 2024 om 16:01 [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>:

Dag [redacted]

Dank voor je vragen. Hierbij de antwoorden.

Groet,
[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@gmail.com>
Verzonden: woensdag 13 maart 2024 11:15
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Onderwerp: Enkele vragen over juistheid laboratoriumbepalingen in relatie tot dinoterb

Beste [redacted]

Ik heb een vraag over de mogelijke herkomst van de positieve dinoterb-metingen binnen jullie waterschap. Is het mogelijk dat er sprake kan zijn van vals-positieve laboratorium-uitslagen? Heeft uw waterschap hiernaar onderzoek laten doen?

Onze redactie heeft een data-analyse gedaan op de meetgegevens en denkt dat deze mogelijkheid niet kan worden uitgesloten. Om de volgende redenen:

1. Het gaat om uiterst kleine hoeveelheden (microgrammen, nanogrammen) wat veel vergt van het laboratorium. Er wordt betrekkelijk weinig gemeten op deze stof. De enkele beheerders die dinoterb-bepalingen laten doen, komen met verschillende waarden voor bijvoorbeeld detectiegrenzen en foutmetingen (" $<$ waarden"). Uniformiteit tussen waterbeheerders ontbreekt.

VRAAG: Vinden er voor deze stof ringonderzoeken plaats, om de laboratorium-kwaliteit te toetsen voor deze stof?

Dit is een erg specifieke vraag. Waterproef, ons laboratorium, is een geaccrediteerd laboratorium. Zij zetten in het analyseproces meerdere controle stappen om te garanderen dat een analyseresultaat juist is. Hier wordt ook op gecontroleerd.

2. De positieve metingen worden dan weer hier en dan weer daar gevonden. De metingen in 2022 laten bijvoorbeeld het volgend patroon zien: in de meetronde van juni scoren al jullie 33 meetlocaties negatief. In de meetronde van juli wordt op een derde van de meetlocaties een positieve waarde gemeten. Wanneer er sprake zou zijn van illegaal gebruik, zouden ruim 10 personen op verschillende locaties op ongeveer hetzelfde moment dit product op grotere schaal moeten hebben toegepast. Dit lijkt me minder aannemelijk.

VRAAG: zouden de grotere aantallen positieve monsteruitslagen in met name juli het gevolg kunnen zijn van het laboratorium? Wat is de foutmarge op deze specifieke lab-bepaling?

Vals positief is in dit type metingen een lastige term. Deze term gebruik je als een meting alleen 'ja' of 'nee' als resultaat geeft. Wij krijgen de metingen in concentratie aangeleverd. Metingen die lager zijn dan de detectiegrens/rapportagegrens van het analyse apparaat, worden aangeleverd met limietsymbool "<" en het laagste getal dat het apparaat betrouwbaar kan meten. Voor dinoterb is dit 30 ng/liter. Dus als de concentratie lager is (ook 0), wordt dit altijd gerapporteerd als <30. Op dit moment is Waterproef op aanvraag van ons een extra controle aan het uitvoeren op de geleverde data. Data wordt voor oplevering altijd gevalideerd, maar wij willen er nu zeker van zijn dat er echt geen fouten zijn gemaakt.

Bij voorbaat veel dank voor het beantwoorden van deze erg technische vragen.

Met vriendelijke groet,

Redactie AgriFacts

tel.:

*Deze e-mail geldt alleen als formeel besluit als dat specifiek benoemd is in de mail of in de bijlage daarbij.
Heeft u een formeel besluit nodig of twijfelt u over de rechtsgeldigheid van deze mail, neem dan telefonisch contact met ons op of kijk op onze website*

*Deze e-mail geldt alleen als formeel besluit als dat specifiek benoemd is in de mail of in de bijlage daarbij.
Heeft u een formeel besluit nodig of twijfelt u over de rechtsgeldigheid van deze mail, neem dan telefonisch contact met ons op of kijk op onze website*

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>

Verzonden: 15-03-2024 16:09

Aan: [redacted] - [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>,
[redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

CC: Kardinaal, Francien <[redacted]@waterproef.nl>

Onderwerp: RE: Enkele vragen over juistheid laboratoriumbepalingen in relatie tot dinoterb

Beste [redacted]

Bijgaand onze beantwoording van de vragen van AgriFacts. Lezen jullie kritisch mee en nemen jullie de beantwoording vervolgens mee in jullie eigen reactie?

Groet [redacted]

Van: [redacted]

Verzonden: donderdag 14 maart 2024 17:26

Aan: [redacted] - [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: RE: Enkele vragen over juistheid laboratoriumbepalingen in relatie tot dinoterb

Goedemiddag collega's,

Eens met de lijn die jullie voorstellen. Wij zullen van onderstaande vragen de eerste en de derde (wat uitgebreid gestelde vraag) voor onze rekening nemen. Daarnaast zullen wij ook een antwoord formuleren op de 4 vragen in de bijlage, eveneens van Agrifacts.

Morgen krijgen jullie van ons de conceptantwoorden.

Tevens verzorgen we morgen een (eerste) reactie op de vragen van afgelopen dinsdag van [redacted] over de dinoterb metingen van 2022.

Groet [redacted]

Van: [redacted] - [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Verzonden: donderdag 14 maart 2024 14:40

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>

Onderwerp: RE: Enkele vragen over juistheid laboratoriumbepalingen in relatie tot dinoterb

Hoi [redacted] en anderen,

De meeste vragen gaan wel over hoe wordt gemeten/hoe werkt het lab.

De middelste vraag hoort bij nader inzien bij ons. [redacted] wat was onze opdracht qua aantal gevraagde meetmomenten in 2021 en weet jij ook waarom die keuze is gemaakt?

Om te zorgen dat er Æ©Æ©n reactie komt naar de vragensteller kan Waterproef het beste naar ons reageren. Dan kunnen we deze reactie samenvoegen met de onze.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Beleidsadviseur Gezond Water
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

t [redacted]

Werkdagen: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: donderdag 14 maart 2024 14:12
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>
Onderwerp: RE: Enkele vragen over juistheid laboratoriumbepalingen in relatie tot dinoterb

Volgens mij gaan de vragen over ons onderzoek. Niet over meetmethode, hoe werkt een lab, etc. Of zie ik dat verkeerd? Indien het eerst = HHNK. Indien het tweede = Waterproef.

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: donderdag 14 maart 2024 14:10
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>
Onderwerp: RE: Enkele vragen over juistheid laboratoriumbepalingen in relatie tot dinoterb

Ja, ik ga akkoord.

[redacted] ik ga ervanuit dat jullie deze vragen het beste kunnen beantwoorden aangezien het specifiek over apparatuur etc. gaat? Wij zien graag de reactie.
Groet [redacted]

Van: [redacted] - [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: donderdag 14 maart 2024 14:05
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>
Onderwerp: RE: Enkele vragen over juistheid laboratoriumbepalingen in relatie tot dinoterb

Hoi [redacted]

Dit zijn idd vragen die thuishoren bij Waterproef. [redacted] vraagt je of ze haar vragen bij hen moet neerleggen. Dat is een goed idee wat mij betreft. Dus je zou bevestigend kunnen antwoorden. Dan zitten wij er niet tussen. [redacted] mee eens?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Beleidsadviseur Gezond Water
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

t [redacted]
Werkdagen: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag

Van: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
Verzonden: donderdag 14 maart 2024 13:37
Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>; [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@waterproef.nl>
Onderwerp: FW: Enkele vragen over juistheid laboratoriumbepalingen in relatie tot dinoterb

Hierbij de aanvullende vragen die denk ik ook naar Waterproef zijn gestuurd.

Waren deze bij ons al bekend? Zo niet, kunnen we aan een antwoord komen?

Groet,

[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@gmail.com>

Verzonden: woensdag 13 maart 2024 20:25

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: Re: Enkele vragen over juistheid laboratoriumbepalingen in relatie tot dinoterb

Dag [redacted]

Ik heb toch nog een aanvullende vraag. Ik zie in jullie dinoterb-metingen een trendbreuk in het jaar 2021. Zie bijgesloten afbeelding.

- T/m 2020 wordt een detectiegrens/rapportagegrens gehanteerd van 0.02 microgram / liter. Vanaf 2021 is die grens 30 nanogram/liter oftewel 0.03 microgram/liter.

- In 2021 werd er weinig gemeten. Er zijn lab-uitslagen van 5 maanden, van 7 maanden niet. Wat is daarvan de reden?

- Vanaf (2021 en) 2022 liggen de meetwaarden een stuk hoger dan voorheen.

De detectiegrens is gekoppeld aan de meetmethode. De hogere meetwaarden die je na 2021 ziet, zouden het gevolg kunnen zijn van de nieuwe methode. Is het juist dat er in 2021 is overgestapt naar een nieuwe meetmethode, met een nieuwe detectiegrens? Zo ja, wat was daarvan de reden? Of adviseer je mij deze vraag aan het lab te stellen?

Dank alvast voor je reactie.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Redactie AgriFacts
tel.: [redacted]

Op wo 13 mrt 2024 om 16:01 schreef [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>:

Dag [redacted]

Dank voor je vragen. Hierbij de antwoorden.

Groet,
[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@gmail.com>

Verzonden: woensdag 13 maart 2024 11:15

Aan: [redacted] <[redacted]@hhnk.nl>

Onderwerp: Enkele vragen over juistheid laboratoriumbepalingen in relatie tot dinoterb

Beste [redacted]

Ik heb een vraag over de mogelijke herkomst van de positieve dinoterb-metingen binnen jullie waterschap. Is het mogelijk dat er sprake kan zijn van vals-positieve laboratorium-uitslagen? Heeft uw waterschap hiernaar onderzoek laten doen?

Onze redactie heeft een data-analyse gedaan op de meetgegevens en denkt dat deze mogelijkheid niet kan worden uitgesloten. Om de volgende redenen:

1. Het gaat om uiterst kleine hoeveelheden (microgrammen, nanogrammen) wat veel vergt van het laboratorium. Er wordt betrekkelijk weinig gemeten op deze stof. De enkele beheerders die dinoterb-bepalingen laten doen, komen met verschillende waarden voor bijvoorbeeld detectiegrenzen en foutmetingen ("< waarden"). Uniformiteit tussen waterbeheerders ontbreekt.

VRAAG: Vinden er voor deze stof ringonderzoeken plaats, om de laboratorium-kwaliteit te toetsen voor deze stof?

Dit is een erg specifieke vraag. Waterproef, ons laboratorium, is een geaccrediteerd laboratorium. Zij zetten in het analyseproces meerdere controle stappen om te garanderen dat een analyseresultaat juist is. Hier wordt ook op gecontroleerd.

2. De positieve metingen worden dan weer hier en dan weer daar gevonden. De metingen in 2022 laten bijvoorbeeld het volgend patroon zien: in de meetronde van juni scoren al jullie 33 meetlocaties negatief. In de meetronde van juli wordt op een derde van de meetlocaties een positieve waarde gemeten. Wanneer er sprake zou zijn van illegaal gebruik, zouden ruim 10 personen op verschillende locaties op ongeveer hetzelfde moment dit product op grotere schaal moeten hebben toegepast. Dit lijkt me minder aannemelijk.

VRAAG: zouden de grotere aantallen positieve monsteruitslagen in met name juli het gevolg kunnen zijn van het laboratorium? Wat is de foutmarge op deze specifieke lab-bepaling?

Vals positief is in dit type metingen een lastige term. Deze term gebruik je als een meting alleen 'ja' of 'nee' als resultaat geeft. Wij krijgen de metingen in concentratie aangeleverd. Metingen die lager zijn dan de detectiegrens/rapportagegrens van het analyse apparaat, worden aangeleverd met limietsymbool "<" en het laagste getal dat het apparaat betrouwbaar kan meten. Voor dinoterb is dit 30 ng/liter. Dus als de concentratie lager is (ook 0), wordt dit altijd gerapporteerd als <30. Op dit moment is Waterproef op aanvraag van ons een extra controle aan het uitvoeren op de geleverde data. Data wordt voor oplevering altijd gevalideerd, maar wij willen er nu zeker van zijn dat er echt geen fouten zijn gemaakt.

Bij voorbaat veel dank voor het beantwoorden van deze erg technische vragen.

Met vriendelijke groet,

 J
Redactie AgriFacts
tel.: J

Deze e-mail geldt alleen als formeel besluit als dat specifiek benoemd is in de mail of in de bijlage daarbij. Heeft u een formeel besluit nodig of twijfelt u over de rechtsgeldigheid van deze mail, neem dan telefonisch contact met ons op of kijk op onze website

Deze e-mail geldt alleen als formeel besluit als dat specifiek benoemd is in de mail of in de bijlage daarbij. Heeft u een formeel besluit nodig of twijfelt u over de rechtsgeldigheid van deze mail, neem dan telefonisch contact met ons op of kijk op onze website

 J
Directeur

Dijkgraaf Poschlaan 6
1135 GP Edam

J@waterproef.nl
www.waterproef.nl